

Gjerstad kommune

Handlingsprogram 2022-2025

Årsplan 2022

Stifoss

Gjerstad stasjon

Almuestaua

Abel skole og Torbjørnshall

Drivheia

Vedtatt av kommunestyret 16.12.21 – sak 21/77

Innhold

1.0 KOMMUNEDIREKTØRENS INNLEDNING	3
2.0 KOMMUNEPLANENS FØRINGER	6
2.1 Omsorg og helse	6
2.2 Oppvekst og utdanning	7
2.3 Senterutvikling	8
2.4 Befolkningsutvikling	9
2.5 Arbeid med kommunal planstrategi	10
3.0 FAGOMRÅDER DIREKTE UNDER KOMMUNEDIREKTØREN	11
3.1 Barnehagemyndighet og skoleeier	11
3.2 Samfunnsmedisin	11
3.3 Samfunnssikkerhet og beredskap	11
3.4 Folkehelse	12
4.0 KOMMUNEORGANISASJONEN	14
4.1 Personalarbeid, arbeidsgiverpolitikk, heltidskultur og utviklingsarbeid	14
4.2 Likestilling og mangfold	14
4.3 HMS-arbeid	14
4.4 Internkontroll	15
4.5 Lønnsforhandlinger	15
4.6 IKT/telefoni	15
5.0 ØKONOMISKE RAMMEBETINGELSER	16
5.1 Innledning	16
5.2 Generelle rammebetingelser	16
5.2.1 Statsbudsjettet	16
5.2.2 Befolkningsutvikling	16
5.3 Gjerstad kommunes økonomiske situasjon	17
5.4 Disposisjonsfond	18
5.5 Finansielle måltall	18
5.6 Driftsbudsjett og rammer til enhetene	18
6.0 INVESTERINGSPROGRAMMET	21
7.0 DRIFTSDEL – resultatenheter 4- og 1-årsplaner	24
7.1 Stab	24
7.2 Politisk virksomhet	25
7.3 Abel skole – med helsestasjon/skolehelsetjeneste	26
7.4 Visedal barnehage	30
7.5 Enhet for helse og omsorg	33
7.6 NAV Øst i Agder	36
7.7 Samfunnsenheten	37

7.8 Barneverntjenesten Øst i Agder.....	46
8.0 INTERKOMMUNALE SAMARBEIDER.....	49
9.0 VEDLEGG.....	51
Vedlegg 1 Barnehage – betalingssatser 2022.....	51
Vedlegg 2 SFO (skolefritidsordningen) – betalingssatser 2022	52
Vedlegg 3 Helse og omsorg – betalingssatser 2022	53
Vedlegg 4 Borgerlig vigsel i Gjerstad kommune 2022	54
Vedlegg 5 Kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontroll, tilsyn og revisjon.....	55
Vedlegg 6 Gebyrer/leiepriser/tomtekostnader i Gjerstad kommune 2022	58
6.1 Utleie 2022	58
6.2 Kommunale gebyrer 2022.....	62
6.3 Næringstomter og boligtomter 2022.....	64
6.4 Plan, bygg og eiendom 2022	65
6.5 Torbjørnshall og svømmehall – satser for egenbetaling for bruk 2022	70

1.0 KOMMUNEDIREKTØRENS INNLEDNING

Kommunedirektøren legger med dette fram forslag til handlingsprogram 2022 – 2025 og budsjett 2022. Det er et viktig dokument for innbyggerne, for politikere og for våre ansatte. Gjerstad kommune skal forvalte fellesskapets ressurser til beste for innbyggerne og bidrar hver dag til å løse viktige samfunnsoppgaver. Innbyggerne skal få så gode tjenester som mulig innenfor de rammene kommunen har.

Handlingsprogram 2022 - 2025 og Årsplan 2022 legger de økonomiske rammene for Gjerstad kommunes drift og virksomhet de neste 4 årene. Dokumentet inneholder budsjett for 2022 og handlingsprogram til og med 2025. Kommunens forventede totale inntekter og utgifter for disse årene vises i Bevilgningsoversikt drift.

De enkelte enhetenes rammebudsjetter for perioden 2022 – 2025 går fram av Bevilgningsoversikt drift – netto per enhet. Dette er nettorammer, som viser hvilke beløp enhetene får tildelt av de frie inntektene når egne inntekter er trukket fra. Investeringsprogrammet med investeringsbudsjett for 4 år framover viser vedtatte og planlagte tiltak samt nødvendig lånebehov. Budsjett og handlingsprogram bygger på kommunelovens prinsipper om realistisk budsjettering.

Utfordringer

Gjerstad kommune har en stram kommuneøkonomi som krever fast styring og effektiv ressursutnyttelse, dette ser foreløpig ut til å fortsette i årene fremover. Det er likevel lov å håpe at sentrale myndigheter innser at dersom alle kommuner fortsatt skal kunne være leverandør av gode velferdstjenester for innbyggerne i alle livsfaser, så må kommuneøkonomien styrkes vesentlig.

Befolkningstallet i Gjerstad kommune har stort sett vært stabilt, svakt synkende de senere år, men med en stadig eldre befolkning. Det vil derfor være viktig for kommunen å tiltrekke seg yngre familier, dette vil kreve at politikere og administrasjon sammen ser etter nye måter å oppnå dette på.

Antall innbyggere i aldersgruppen 0-17 år har gått tilbake med 114 personer siden 2011. Det betyr at barnetallet synker, noe som i seg selv er negativt. Samtidig er det denne aldersgruppa, sammen med de aller eldste, som gir størst uttelling i beregningsnøkkelen for folketallet i det statlige rammetilskuddet.

Framskrivninger viser at fra 2021 til 2030 øker antall eldre over 80 år med 87 personer i Gjerstad, fra dagens 127 personer til 214 i 2030, og videre til 289 i 2040. Den framtidige demografiske utfordringen betyr at kommunen må håndtere en stor økning i antall mennesker som sannsynligvis vil ha behov for pleie- og omsorgstjenester, samtidig som antall personer i yrkesaktiv alder blir færre. Befolkningsutviklingen de neste 10 – 20 årene viser at flere må ta ansvar for eget liv. De kommunale tjenestene må bidra til at det skjer en dreining fra passiv hjelp til aktiv mestring. Spørsmålet må være; "hva er viktig for deg?" istedenfor å "fortelle" brukeren hva han eller hun trenger. På den måten er målet å jobbe seg bort fra den passive mottakerrollen til aktiv medvirkning.

Framtidige helse- og omsorgstjenester må gis på en annen måte enn i dag. Gjennom å tilrettelegge for mestring av sykdom og nedsatt funksjonsevne er målet å sikre den enkeltes mulighet til å leve og bo selvstendig i egen bolig. Å opparbeide forståelse for dette i befolkningen krever god og tydelig kommunikasjon fra administrasjon og politikere, noe vi må gjøre vesentlig mer av framover.

Innenfor alle kommunens tjenesteområder må det i enda større grad legges vekt på innovasjon og utvikling av tjenestene. Det betyr å tenke enda mer helhetlig, ta ut gevinstene av ny teknologi og jobbe stadig smartere. Kommunen må i vesentlig større grad enn tidligere jakte etter effektive løsninger, søke ny kunnskap og innovative tiltak i samarbeid med andre samfunnsaktører. Kommunens ledere har et særlig ansvar for å bruke ressursene mest mulig effektivt for kommunen som helhet, men alle ansatte må medvirke for å finne og ta eierskap til nye og kostnadseffektive måter å gjøre oppgavene på. Vi vil oppmuntre ansatte til å komme med forslag til forbedringer av arbeidsprosesser og oppgavegjennomføring, og ledere må være åpne for å prøve ut nye løsninger i praksis.

Prioriteringer

Arbeidet med å få handlingsprogram og årsplan for 2022 i balanse har vært svært krevende, og vil være krevende å gjennomføre, både for enhetene og kommunen som helhet. Den økonomiske rammen som kommunen må forholde seg til er blitt enda trangere, og disponible midler til fordeling på drift og tjenester er reelt sett mindre enn tidligere. Samtidig blir oppgavene kommunen skal utføre stadig flere, og tjenestene øker i kompleksitet, omfang og kostnad. Både overordnede myndigheter og innbyggerne gir uttrykk for økte krav og forventninger til kommunen.

I årene framover må vi kontinuerlig vurdere nye og omfattende grep innen både organisasjonsstruktur og tjenestenivå for å få til en mer bærekraftig økonomi på sikt. Kommunedirektøren vil uttrykke forventninger til politikerne om et fortsatt konstruktivt samarbeid mellom folkevalgte, administrasjon og tillitsvalgte for å komme fram til løsninger som sikrer fortsatt gode tjenester til befolkningen og et godt arbeidsmiljø for de ansatte.

Den gjennomførte endringen i skolestrukturen gir en årlig innsparing i driften, og samtidig bidrar den til ytterligere samling av arbeidet med kvalitetsutvikling i skolen. Helsestasjon og skolehelsetjeneste vil tidlig i 2022 kunne ta i bruk nye, svært egnede lokaler ved Abel skole, noe som ytterligere vil legge til rette for tett samarbeid om tidlig innsats og god ivaretagelse av alle barn og unge som vokser opp i Gjerstad. Kommunestyret har vedtatt å utrede etableringen av en oppvekstenhet med felles ledelse for barnehage og skole, denne utredningen er forsinket pga. Covid-19 situasjonen, men iverksettes i 2022.

I 2020 startet arbeidet med å bygge opp den nye enheten Helse og omsorg, pga. pandemisituasjonen med alle smitteverntiltak som har preget arbeidet i enheten i stor grad i nesten to år, vil nødvendigvis utviklingsarbeidet i enheten foregå over noe lengre tid for å få full effekt. Dette skal være en enhet som skal fungere godt, utvikle framtidsrettede løsninger, drive kostnadseffektivt, ha god samhandling med kommunens øvrige enheter, effektiv arbeidsdeling og utviklende arbeidsmiljø. Det er helt nødvendig å finne løsninger som utnytter ressursene mer effektivt.

Fra 1.1.22 vil det administrative vertskommunesamarbeid om NAV mellom kommunene Tvedestrand, Froland, Vegårshei og Gjerstad, med Tvedestrand som vertskommune, være i virksomhet. Dette vil legge til rette for økt kompetanse, mindre sårbarhet og større fagmiljø. Målet er å gi et likt og godt tjenestetilbud med mål om å få flere innbyggere i arbeid, utdanning og aktivitet.

Det er et mål at innbyggerne skal oppleve «god nok» kvalitet på tjenestene. I vår økonomiske situasjon kan likevel kvalitetsmålene "kollidere" med for lite ressurser og trange rammer i enhetene. Konsekvensene kan bli at noen tjenester, som innbyggerne har vært vant til at kommunen leverer, må reduseres eller avvikles. Enhetenes rammer reduseres år for år, og det nærmer seg en grense hvor videre kutt ikke er forenlig med å kunne levere «gode nok» tjenester. Som for andre små kommuner er avhengigheten av interkommunalt samarbeid svært stor. Gjerstad kommune er svært sårbar når det gjelder kapasitet og kompetanse, både for å levere kompetanseintensive tjenester og drive utviklingsarbeid. Dette vil bare bli mer og mer synlig etter som tiden går. Arbeidstakere verdsetter i stadig sterkere grad det å være en del av et større fagmiljø og ha muligheten til å utvikle spesialisert kompetanse.

Kommunen har gjennom flere år satset bevisst på tverrfaglig samarbeid, forebyggende arbeid og tidlig innsats overfor barn, unge og utsatte grupper. Oppvekstreformen (barnevernreformen) vil fra 2022 kreve enda mer tverrfaglig arbeid med bevisste valg av kunnskapsbaserte, forebyggende tiltak som virker, både innen barnevernstjenesten, barnehage, skole og helsetjenestene for barn og unge.

De ansatte er kommunens viktigste ressurs for å gjennomføre vedtak og yte gode tjenester. I perioder med presset økonomi og endringer i tjenestene er det særlig viktig å ta vare på medarbeiderne, og arbeide for et godt arbeidsmiljø med muligheter for faglig og personlig utvikling. Da kan vi også beholde verdifull kompetanse og erfaring. Vi ønsker å fortsatt prioritere å gi ansatte mulighet til relevant kompetanseutvikling, det er et konkurransefortrinn for å tiltrekke og beholde kvalifisert arbeidskraft. For å lykkes er vi avhengige av godt lederskap og ikke minst godt medarbeiderskap – medarbeidere som ønsker å være delaktige i utvikling, ta ansvar og vise initiativ.

Gjerstad kommune arbeider kontinuerlig med å effektivisere driften og har gjennomført betydelige innsparingstiltak de siste årene. Vi må aktivt og kontinuerlig lete etter nye løsninger og muligheter for å drifte kommunens tjenester bedre og billigere. Det er viktig å studere hva andre kommuner gjør som er gode på sine felt. Kommunedirektøren vil legge til rette for å fortsette utviklingen av enda bedre samarbeid mellom enheter og videreutvikle en lederkultur i Gjerstad kommune som vektlegger løsningsfokus, kreativitet og helhetstenkning.

Investeringer

Det er nødvendig at Gjerstad kommune legger opp til en svært bevisst investeringspolitikk i planperioden.

Kommunedirektøren legger vekt på å foreslå investeringer som bidrar til at kommunen får lavere framtidige driftsutgifter eller høyere inntekter. I slike tilfeller vil det selvfølgelig være lønnsomt med nye låneopptak. Kommunedirektøren foreslår fortsatt å prioritere utvikling av boligområder med nærhet til sentrum og skole for å legge til rette for tilflytting og befolkningsøkning.

Et konkret eksempel på investeringer som bidrar til lavere framtidige driftsutgifter er kjøp eller bygging av boliger med fleksible løsninger som kan benyttes til omsorgsboliger eller til å dekke etterspørsel etter andre kommunale boligtilbud. Å drive forebyggende virksomhet ved å legge til rette for hverdagsmestring slik at flere eldre kan bo i egen, egnet bolig med hjelpemidler og tilsyn uten å trenge plass på institusjon, vil være stadig viktigere framover for å møte de demografiske utfordringene. Likeledes har kommunedirektøren foreslått jevnlig investeringer i velferdsteknologiske løsninger framover. Vi følger nøye med på hva som tilbys, og er utålmodig etter å ta i bruk mer av teknologiske løsninger, utfordringen hittil har vært at mye av det som lanseres på markedet har vist seg å ikke fungere i praksis.

Ny brannstasjon må bygges for å tilfredsstille Arbeidstilsynets krav til sanitærforhold for menneskene, samt at brannberedskapsnivået i Gjerstad økes vesentlig når den nye tankbilen kommer på plass i vognhallen. Det er foreslått å inkludere i bygget et møterom av tilstrekkelig størrelse for å kunne samle hele brannstyrken i forbindelse med debriefing og kompetanseheving. Et slikt møterom er også ønskelig for kommunens virksomhet og til utlån for lag/foreninger etc. Energiøkonomisering og kostnadseffektive bygg er sterkt i fokus når det foreslås å ta i bruk Gjerstadsenterets 2. etasje til kommunehus og å finne god løsning på varmesentral for bygningene i tilknytning til kommunesenteret i Kirkebygda.

Veien videre

For å holde driften i økonomisk balanse fordres svært stor grad av nøkternhet og ansvarlighet både fra administrativ ledelse og politiske beslutningstakere. Gjerstad kommunes økonomi er ytterst stram, og kommunen vil måtte håndtere store utfordringer når det gjelder tjenestetilbud og økonomi både i 2022 og videre utover i planperioden. Til tross for det er kommunedirektøren overbevist om at vi skal mestre utfordringen med å tilpasse tjenestetilbudet til de økonomiske forutsetningene vi har, og vi skal gjøre vårt aller beste for fortsatt å kunne levere tilfredsstillende tjenester til innbyggerne våre. Men det vil da være absolutt nødvendig med en realitetsorientering i befolkningen generelt og hos politikerne spesielt, at vi fokuserer på at kommunen faktisk får til å levere gode tjenester og at vi bygger opp under kommunens omdømme.

Kommunedirektøren har valgt å prioritere Helse og omsorg med en marginal økning i rammen, etter å ha innsett at de økonomiske rammene i flere år har vært for små i forhold til behovet i denne tjenesten med de demografiske endringene og voksende eldrebefolkning. Helse og omsorg vil, på samme måte som alle andre tjenester, være underlagt sterke og økende krav til rasjonell og kostnadseffektiv drift. Innen alle tjenesteområder må vi dreie innsatsen enda mer over til å jobbe proaktivt og forebyggende, et eksempel på dette er innføring av «helsefremmende hjemmebesøk» til alle innbyggere over 78 år samt at en vil forsøke gjennom tilskuddsmidler å få til en frisklivssentral med enkelte aktiviteter. Vi vil ta i bruk digitale løsninger i alle tjenesteområder for å forenkle hverdagen for innbyggere og ansatte, og være bevisste på å realisere gevinster når slike løsninger innføres.

Det er grunn til å understreke at Gjerstad kommune har store utviklingsmuligheter som vi skal realisere gjennom felles innsats både politisk og administrativt. Noen stikkord i den forbindelse er ny firefelts E18 og videreutvikling av Brokelandsheia som et attraktivt og framtidsrettet næringsområde og knutepunkt for vei og jernbane. Med den sentrale beliggenheten ved hovedferdselsåren mellom Østlandet og Sørlandet som Gjerstad har, kan det åpne seg nye muligheter for å tiltrekke seg flere innbyggere som ønsker å bo med god plass fremfor trangt i de store bysentra. Det er viktig å ha en gjennomtenkt og langsiktig strategi for å ha nok bolig- og næringsarealer fremover. Vi må ytterligere mobilisere administrasjon, politikere og lokalsamfunnet for å finne gode løsninger i fellesskap for å få folk til å bo og etablere seg i vår kommune og utvikle nye arbeidsplasser.

Gjerstad, 15.11.21

Torill Neset
Kommunedirektør

2.0 KOMMUNEPLANENS FØRINGER

I henhold til gjeldende kommuneplan (2011-2023) har Gjerstad kommune fire hovedfokusområder:

- Omsorg og helse
- Oppvekst og utdanning
- Senterutvikling
- Befolkningsutvikling

Begrunnelsen er å bedre levekårene for alle i Gjerstad og legge grunnlaget for en sunn og god vekst i kommunen.

Kommunens visjon er: "Gjerstad kommune, best når det gjelder!" Visjonen skal gjenspeile en kommune som evner å stille opp og være der for lokalsamfunnet og befolkningen i krisetider, men også føre an i arbeidet med å skape grunnlag for bærekraftig utvikling og vekst i Gjerstad.

Arbeid med kommuneplanen for perioden 2022-2034 er godt i gang. Imidlertid er prosessen noe forsinket pga. mye arbeid med reguleringsplan for ny E18. Det legges opp til politisk behandling i første halvår 2022.

2.1 Omsorg og helse

Gjerstad kommune bruker planen for helse og omsorg, som ble vedtatt i 2015, aktivt for å jobbe fokusert og tverrsektorielt med utvalgte viktige utfordringer innen omsorg og helse i årene framover. Denne kommunedelplanen skal for øvrig revideres i 2022.

Planen omhandler fire hovedtemaer med underliggende emner:

- Folkehelse
  - Livsstilarbeid
  - Helsefremmende arbeid for barn og unge
  - Helsefremmende arbeid for den voksne befolkningen
- Psykisk helse og avhengighet
  - Psykisk helsearbeid – forebygging og individuell oppfølging
  - Rus og avhengighet – forebygging og individuell oppfølging
- Rehabilitering, aktivisering og omsorg
  - Nødvendig helsehjelp og bistand i hjemmet
  - Kvalitet og tjenesteutvikling
- Kompetanse og rekruttering

Hovedutfordringer

En av Gjerstads hovedutfordringer framover er befolkningssammensetningen med økt andel av eldre over 67 år. En annen hovedutfordring handler om oppvekst- og levekårsforhold, slik som økonomiske forhold, boforhold, arbeidsplasser eller frafall i videregående skole. Andre utfordringer kan være fysisk eller sosialt miljø, med få sosiale møteplasser, lav valgdeltakelse, mangel på fysisk aktivitet, eller bruk av tobakk og rusmidler.

Mål

Kommunen skal fokusere på tidlig innsats og forebygging (inkludert helsefremmende arbeid), folkehelsearbeid og samarbeid på tvers av fag og enheter, samtidig som en målrettet jobber med å bryte negative handlingsmønstre.

Prioritering, konkretisering og iverksetting av tiltakene fortsetter kontinuerlig. Kommunedirektørens ledergruppe leder dette arbeidet. Avgjørende viktig for å lykkes med arbeidet er å ytterligere videreutvikle helhetstenkningen innad i kommunen, ikke bare som tenkning på ledernivå, men i praksis hos alle medarbeidere. Vi skal vise løsningsorientering, åpenhet for å ta i bruk nye metoder/virkemidler og delta aktivt i læringsnettverk som for eksempel innen integrering, heltid, folkehelsearbeid og gode pasientforløp.

Hovedtiltak

- Delta aktivt i læringsnettverk som for eksempel innen heltid, folkehelsearbeid og eldreomsorg
- Videreføre de forebyggende program som kommunen satser på, og som kommunen har forpliktet seg til gjennom viljeserklæringen i forbindelse med Veikart for bedre levekår på Agder
- Forebygge/utsette behov for omsorgstjenester blant annet gjennom bruk av velferdsteknologi og hverdagsmestring som ideologi for all tjenesteutøvelse.
- Deltakelse i prosjektet «Bærekraftige helse- og omsorgstjenester» og videreutvikle flere lavterskeltilbud som blant annet Aktiv på dagtid og frisklivssentral med enkelte aktivitetstilbud, med fokus på et aktivt lokalsamfunn og flere helsefremmende tilbud på laveste trinn i innsatstrappa.
- Implementere kvalitetsreformen «Leve hele livet» med hovedfokus på et aktivt lokalsamfunn, boligutvikling og samskaping.
- Utvikle modeller for felles innsats fra fag og frivillighet, sammen.

2.2 Oppvekst og utdanning

2.2.1 Oppvekst

Plan for oppvekst og utdanning (vedtatt juni 2015, skal revideres med oppstart 2022), konkretiserer at delmål og tiltak som iverksettes skal ivareta;

- Tidlig innsats, forebygging, folkehelsearbeid og samarbeid på tvers av fag og enheter.
- I tillegg settes det fokus på et målrettet arbeid for å bryte med negativ sosial arv.

Gjennom et enhetlig perspektiv på oppvekst og utdanning ønsker vi å legge til rette for gode oppvekstsvilkår og opplæringstilbud, for barn og unge, på formelle og uformelle opplæringsarenaer.

Utviklingen av oppvekst og utdanning i Gjerstad skal preges av fokus på folkehelse, tidlig innsats, livsmestring, gode overganger mellom barnehage og skole, mellom barneskole og ungdomsskole, og mellom ungdomsskole og videregående skole. Målet er at barn og unge i Gjerstad fullfører videregående opplæring, blir aktive deltakere i yrkeslivet og/eller starter på videre studier.

Hovedutfordringer

Forskning viser at årsaken til frafallet i videregående skole starter allerede i barnehagen. Et viktig, men utfordrende, arbeid for å hindre frafall i videregående skole, er å ha fokus på hele løpet fra barnehage til overlevering av ungdommene til videregående skole med å sette inn riktig innsats tidlig nok, med god kvalitet, i barnehage og skole. Dette går både på tilpasset opplæring (TPO), fagtrykk og sosial læring.

Hovedtiltak

- fremme helse, trivsel og læring gjennom tidlig innsats og utviklingsarbeid.
- sette inn nødvendig innsats med god kvalitet, så tidlig som mulig i barnehage- og skoleløpet
- barn og unge i Gjerstad får hjelp til utvikling av god selvfølelse, bedre selvbylde og ta ansvar for egne valg, bl.a. ved å benytte Trygghetssirkelen i barnehagen og SAMM (Systematisk Arbeid med Mestring og Motivasjon), «Kjærlighet og Grenser» og MOT i skolen.
- delta på program som er med på å gi barn og unge som vokser opp i lavinntektsfamilier mulighet til opplevelser på lik linje med andre barn på samme alder.
- videreutvikle utlånssentralen som ble etablert i 2020, med tilbud om gratis lån av utstyr til fritidsaktiviteter.
- samarbeid med interesseorganisasjoner, frivillighetssentralen og lokale foreninger for bedre tilrettelegging.
- vitenskapelig dokumenterte ekstratiltak igangsettes ved behov.

2.2.2 Utdanning

Barnehage- og skoleutvikling med fokus på tidlig innsats, skole-hjem samarbeid og lærende lokale nettverk vil være fokus for oppvekst de neste 4 årene.

Barn og unge i Gjerstad skal vokse opp i et godt psykososialt miljø, som legger grunnlag for et godt læringsmiljø og læringsutbytte. Trygge barn lærer best.

Hovedutfordringer

Sikre at barn og unge i Gjerstad fullfører videregående opplæring, blir aktive deltakere i yrkeslivet eller starter på videre studier. Statistikk viser at gutter bosatt i Gjerstad har betydelig lavere fullføringsgrad i videregående skole enn gjennomsnittet for resten av Agder. Vi må derfor ha ekstra fokus på denne gruppen og sikre at de er best mulig rustet for å gjennomføre videregående opplæring.

Hovedtiltak

- tettere samarbeid mellom utdanningssektoren og næringslivet i kommunen.
- systematisere og styrke skole-hjem samarbeidet.
- videreutvikle samarbeidsforum på tvers av fag og enheter.
- elevundersøkelse og foreldreundersøkelse gjennomføres, samt brukes sammen med resultater fra nasjonale prøver for utvikling av skolen, og tilpassing av undervisningen (ved fornuftig og reflektert bruk av analyseverktøy).
- jobbe strukturert for utvikling av god klasseledelse.
- utvikling av relasjonskompetanse for unge og voksne.
- livsmestring som tverrfaglig tema gjennom hele skoleløpet.
- fokus på elevmedvirkning og aktiv deltagelse i egen læringsprosess, herunder ulike former for vurderingsarbeid.

2.3 Senterutvikling

Som en del av kommuneplanarbeidet utarbeides det en tydelig og praktisk rettet strategi for bolig- og senterutvikling.

Hovedmål

Kommunen skal legge til rette for en bærekraftig utvikling av og langsiktig vekst på Brokelandsheia som kommunesenter, med spesielt fokus på næringsutvikling og gode møteplasser, og Kirkebygda som lokalsenter, med fokus på god stedlig kvalitet.

Hovedtiltak

- Brokelandsheia som kommunesenter styrkes gjennom:
  - bevisst arealdisponering når det gjelder fortetting, gjenbruk og generell utforming av "landsbyen" ved E18
  - tilrettelegging for samlokalisering av handel, næringsvirksomhet, boliger, kulturaktiviteter og underholdning mv.
  - gode møteplasser inne og ute som fremmer trivsel og helse
  - planlegging av et nytt stortorg
  - kontinuerlig justering og revisjon av handlings- og tiltaksplan i utviklingsplanen for Brokelandsheia
  - aktiv deltakelse i reguleringsplanlegging av nye E18 i samarbeid med Nye Veier
  - være tett på i planleggingen av den framtidige Grenlandsbanen
  - fremme sentrumsnær boligutvikling både rundt ny 1-10 skole og på Brokelandsheia
- I tillegg vil vi ha fokus på å opprettholde og videreutvikle Kirkebygda med gode, sentrumsnære møteplasser og bo-miljøer.

Disse punktene skal være førende for vedtak og planer for utviklingen i Gjerstad kommunes sentre.

- Næringsetablering bør til en viss grad styres for å sikre et levende sentrum med handel, offentlige tjenester, kulturaktiviteter og alt som hører med til et godt "landsbyliv".
- Komplementerende næringsbedrifter bør oppsøkes og fristes til å etablere seg på Brokelandsheia.

2.4 Befolkningsutvikling

Gjerstad kommune har hatt et relativt stabilt folketall de siste 50 årene, med en tendens til svak nedgang de siste 15 årene. Østre Agder som helhet har hatt større økning i folketall enn landet for øvrig de siste årene. Grenland har også hatt økning i folketall. Gjerstad og Østregionen ligger altså mellom to områder som har vekst i folketall. Dette betyr at Gjerstad må ha fokus på å øke sin bostedsattraktivitet parallelt med at det jobbes med å øke næringsattraktiviteten.

Hovedmål

Gjerstad kommune skal:

- ha en netto befolkningsvekst i perioden, der barnefamilier og yngre, arbeidsføre mennesker i alderen 20 – 55 år utgjør grunnlaget for dette
- være en kommune med bosteds- og næringsattraktivitet, i samspill med de andre kommunene i Østre Agder
- til enhver tid ha et godt og variert tilbud av boliger og boligtomter i tilknytning til både Brokelandsheia, Kirkebygda og ny 1-10 skole på Sunde
- prioritere og forsterke regionalt samarbeid for å skaffe flere arbeidsplasser i et felles arbeidsmarked – fortrinnsvis kompetansesarbeidsplasser – gjennom blant annet å jobbe for en felles næringsarealstrategi i Østre-Agder
- når det gjelder næringsutvikling, bidra til økt verdiskapning og vekst gjennom koordinering av offentlige og private interesser, samt bidra til et godt samarbeid regionalt, på tvers av kommunegrenser
- realisere Brokelandsheia som regionalt knutepunkt for vei og jernbane på Agder
- sikre at kommunens tjenester har god kvalitet og godt omdømme gjennom kompetente ledere og tjenesteytere, forutsigbarhet, effektivitet og samhandling
- befolkningen skal ha tilgang på et allsidig kultur- og aktivitetstilbud i kommunen og regionen

Hovedtiltak

- kontinuerlig arbeid med å gjøre kommunen til en interessant arbeidsplass i alle ledd og på alle nivå, slik at kommunen beholder og tiltrekker seg kompetente arbeidstakere
- Gjerstad som bokommune må markedsføres og profileres aktivt gjennom sosiale media som har unge, yrkesaktive mennesker og familier med barn som målgruppe
- bevisst og gjennomtenkt identitetsforsterking og omdømmebygging i alt vi gjør
- konstant fokus på barnehage og skole; trygge og kompetente voksenpersoner, gode rammer, tett foreldresamarbeid, relasjonsbygging, god klasseledelse og lesetrykk
- sørge for kontinuitet i skolehelsetjenestens arbeid
- sette trykk på folkehelsearbeidet i kommunen, gjennom god samskaping på tvers av fag og sektorer internt i kommunen, og med eksterne aktører
- generelt fokus på tverrenhetlig og tverrfaglig samarbeid der det er nødvendig
- planlegge og tilrettelegge gode, sentrumsnære og varierte boliger og boligområder
- planlegge og bygge opp møteplasser som innbyr til bruk, på tvers av generasjoner
- tilrettelegge for og oppmuntre til tettere samarbeid mellom utdanning (barnehage/skole) og lokalt og regionalt næringsliv
- høy prioritet og god forankring i kommunens politiske og administrative ledelse, av regionale og lokale tiltak for å stimulere til opprettelse av flere arbeidsplasser
- områdeplanen og utviklingsplanen for Brokelandsheia må brukes aktivt for å utvikle Stasjonsbyen i Østre Agder
- tilrettelegge gode næringsarealer og tiltrekke nyetablerere, med spesielt fokus på kompetansesarbeidsplasser
- tilrettelegge for og oppmuntre til tettere samarbeid mellom landbruksnæring og annen næring, bl.a. for å skape gode synergieffekter
- legge til rette for et allsidig kulturtilbud ved tett samarbeid med frivilligsentralen, menigheter, lag, foreninger og nabokommunene

- bidra til at offentlige kulturmidler og spillemidler blir benyttet til anlegg og aktiviteter som er tilrettelagt og favner innbyggere i alle aldersgrupper, inkludert de som er funksjonshemmet, men med et spesielt fokus på barn og unge

2.5 Arbeid med kommunal planstrategi

I plan- og bygningsloven (PBL) er det bestemmelser om hvordan kommunen skal organisere og følge opp sitt planansvar. Kommunestyret skal utarbeide og vedta kommunal planstrategi for inneværende kommunestyreperiode, innen ett år etter at nytt kommunestyre er satt.

Planstrategien er ikke en plan, men et strategidokument som skal få fram den politiske prioriteringen av planbehovet i kommunestyreperioden, og om kommunale planer eventuelt skal helt eller delvis revideres.

Gjerstad kommunes planstrategi for 2020-2024 ble vedtatt i kommunestyret 29.10.2020.

Planstrategien for 2020-24 prioriterer blant annet å utarbeide disse nye planene, i tillegg til at en rekke gjeldende planer skal oppdateres i perioden:

- Plan for likestilling, inkludering og mangfold
- Handlingsplan mot vold i nære relasjoner
- Plan for tidlig innsats – forebyggende arbeid mot barn og unge
- Plan for fiberutbygging
- Bibliotekplan

3.0 FAGOMRÅDER DIREKTE UNDER KOMMUNEDIREKTØREN

3.1 Barnehagemyndighet og skoleeier

Gjerstad kommune vil fortsatt være en bevisst og ansvarlig barnehageeier, barnehagemyndighet og skoleeier, både administrativt og politisk.

Hovedmål:

Barnehagen og skolen i Gjerstad skal fremme mestring, læring og utvikling for alle.

Barnehage- og skoleeier følger aktivt opp kvaliteten i barnehage/skole, og har klare og ambisiøse mål for barnehage/skole i utvikling.

Hovedtiltak:

- Gi veiledning, følge opp og videreformidle informasjon til enhetene.
- Delta og bidra i interkommunale nettverk og andre møteforum.
- Ta initiativ til utviklende samarbeidstiltak innenfor aktuelle områder.
- Etterse at enhetene arbeider med implementering og utvikling av overordnet strategi.
- Danne og følge opp lærende nettverk, deriblant tettere samarbeid mellom utdanningssektoren og næringslivet.
- Føre tilsyn med og veilede barnehagen.
- Følge opp elev-, foreldre- og ungdataundersøkelsene, og justere retning ut ifra resultatene her.
- Videreutvikle tilstandsrapporten for grunnskolen og bruke den som en av flere indikatorer for måloppnåelse i skolen.

3.2 Samfunnsmedisin

Kommuneoverlegen har ansvar for å ivareta lovkrav innen visse samfunnsmedisinske områder. Kommunen er fra høsten 2021 i gang med rekruttering av ny kommuneoverlege pga. oppsigelse, men har engasjert en erfaren kommuneoverlege i en overgangsfase.

Hovedsatsningsområdene innen samfunnsmedisin i Gjerstad for de neste 4 årene er:

Miljørettet helsevern

- Kommunen skal jobbe for å ha oversikt over de faktorer i miljøet som påvirker befolkningens helse. Der det framkommer forhold ved miljøet som kan ha negativ innvirkning på befolkningens eller enkeltpersoners helse, skal kommunen søke å iverksette tiltak som kan fjerne eller redusere den negative helseeffekten.
- Det skal spesifikt føres tilsyn med miljørettet helsevern i skole og barnehage, for å sikre best mulig arbeidsmiljø for elever og barnehagebarn.

Smittevern

- Kommunen skal, ved hjelp av smittevernplan og konkret smittevernarbeid, jobbe for å redusere risiko for at Gjerstads befolkning blir smittet av farlige sykdommer. På dette området har det vært arbeidet særdeles aktivt i 2020 og 2021 på grunn av Covid 19 – pandemien.

Medisinskfaglig rådgivning

- Kommunen skal kunne gi råd i spørsmål med helsetilknytning både overfor kommunens innbyggere, og overfor egne kommunale organer.

Deltakelse i interkommunale fora

- Gjerstad kommune deltar i samfunnsmedisinsk faggruppe, som har rådgivende funksjon i helsespørsmål overfor alle kommunene i Østre Agder.

3.3 Samfunnssikkerhet og beredskap

Kommunen har et generelt og grunnleggende ansvar for ivaretagelse av befolkningens sikkerhet og trygghet innenfor sitt geografiske område. Gjerstad kommune har fokus på helhetlig og systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid, og skal sørge for at samfunnssikkerhets- og beredskapsmessige hensyn ivaretas i all planlegging, ikke minst etter plan- og bygningsloven.

Sivilbeskyttelsesloven danner utgangspunkt for den kommunale beredskapsplikt. Kommunen skal ha en overordnet beredskapsplan som rulleres årlig. Overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) er revidert og tas sikte på å bli vedtatt i kommunestyret i november 2021.

Fylkesmannen fører tilsyn med kommunenes beredskapsarbeid og tilsyn gjennomføres desember 2021. Gjennom merknader og anbefalinger etter tilsyn og deltakelse i beredskapsnettverk for Østre Agder får kommunen verdifulle innspill til kontinuerlige forbedringer.

Alle beredskapsplaner er lagret i internkontrollsystemet QM+ samt i krisestøttesystemet DSB-CIM. Dette gir god oversikt samtidig som det også framgår når planene skal revideres.

Gjerstad kommune har beredskapsråd, som består av ordfører, formannskapet, kommunedirektør, noen enhetsledere, brannmester samt representanter for politiet, Heimevernet og Sivilforsvaret.

Håndteringen av pandemisituasjonen i 2020-21 skapte behov for utarbeidelse av noen nye tiltakskort i beredskapsplanen og ikke minst for å utarbeide kontinuitetsplaner for driften i tjenesteenhetene. Beredskapsarbeidet må være i kontinuerlig utvikling for å fange opp nye typer/varianter av hendelser/kriser og planlegge for effektivt å håndtere disse.

Hovedmål:

- Gjerstad kommune skal være godt forberedt for å kunne håndtere alle typer uønskede hendelser og kriser raskt og effektivt, dette ved å ha oppdatert planverk og jevnlig øvelser.
- Gjerstad kommune skal til enhver tid ha tydelige og oppdaterte beredskapsplaner innenfor alle relevante felt, i tråd med gjeldende lover og forskrifter.
- Innholdet i planer og tiltakskort skal være kjent og øvd for de som har oppgaver innen beredskap og krisehåndtering.
- Kommunen skal ha gode rutiner for å sikre at innbyggerne blir ivaretatt ved eventuelle alvorlige hendelser, blir varslet hvis nødvendig og får den informasjonen de har bruk for til rett tid.
- Risiko- og sårbarhetsanalyser skal revideres jevnlig, slik at kommunen tidlig kan iverksette tiltak for å hindre at uønskede hendelser skjer.

Hovedtiltak:

- Kommunens overordnede beredskapsplan og kriseplaner innen hver enhet/tjeneste skal til enhver tid være oppdatert.
- Alle som har en rolle i håndtering av kriser i kommunen skal øves i sine oppgaver minst en gang årlig.
- Det skal gjennomføres øvelse/opplæring i bruk av krisestøtteverktøyet DSB-CIM og system for befolkningsvarsling (Varsling24) 2 ganger pr år for alle i kriseledelse og støttefunksjoner.
- Kommunens beredskapsråd skal ha årlige møter og fungerer som et hørings- og rådgivningsorgan.
- Innarbeide skadeforebyggende/skadebegrensende tiltak i budsjett og handlingsplan.
- Ivareta samfunnssikkerhets- og beredskapsmessige hensyn i all kommunal planlegging.

3.4 Folkehelse

Kommunene har gjennom folkehelseloven plikt til å iverksette nødvendige tiltak for å møte kommunens folkehelseutfordringer. Det er nødvendig, men krevende, å nå målet om en samfunnsutvikling som fremmer befolkningens helse og utjevner sosiale helseforskjeller. For Gjerstad kommune er det et viktig mål å implementere folkehelseperspektivet i alle enheters virksomhet. Kommunens utvidede koordinerende gruppe fungerer som styringsgruppe i det løpende folkehelsearbeidet.

Mål

Legge til rette for mer fysisk aktivitet blant kommunens innbyggere generelt.

Alle barn skal få mulighet til å delta på minst en fritidsaktivitet innen fylte ti år og opp gjennom grunnskolen.

Tiltak

- synliggjøre turkart for Gjerstad kommune, blant annet gjennom kommunens nettside
- samarbeide med Friluftsrådet Sør der det er naturlig – være initiativtaker til gode fellesprosjekter

- fortsette stimennordningen – opprettholde god dialog
- fortsette arbeidet med et tettere og bedre samarbeid med frivillige sektor; lag, foreninger og frivilligsentralen
- videreutvikle utlånssentralen for gratis utlån av utstyr til fritidsaktiviteter
- halvårlig oppdatering av hvilke aktiviteter som finnes i Gjerstad kommune og i kulturskolen Øst i Agder
  - synliggjøring på kommunens nettside
  - deles ut hver vinter og hver høst ved barnehage- og skoleoppstart etter jule- og sommerferie
  - jobbe for å finne en nettbasert oversikt/løsning
- videreutvikle «Ung aktiv» som ikke lenger er et prosjekt, men er innarbeidet som en arbeidsmetodikk i kommunens drift
  - besøke 3.klassene, kartlegge elevenes deltakelse i fritidsaktiviteter og informere i klassene og på foreldremøter om ulike fritidsaktiviteter, og følge opp arbeidet ved besøk i 4.klasse, året etter
  - samtale med foreldre og barn ved behov for sammen å finne løsninger for at barnet kan ha minst én ønsket aktivitet å gå til
- tettere dialog med kommunens barn og unge for å være løpende orientert om ønsker og behov, samt forventningsavklaring
- vurdere muligheten for mer bevegelse i løpet av skolehverdagen, bl.a. gjennom TL (trivselslederprogrammet) og videreføre og videreutvikle «MOT etter skoletid».

Mål

Forebygge frafall/dårlig skoletrivsel blant elever på grunnskole og videregående skole (vgs.), særlig med fokus på overgangen til vgs.

Tiltak

- la barn og unge medvirke/veilede når det skal utarbeides tiltak for dem
- samarbeide tettere med foreldre og barn/ungdom for helhetlig og koordinert hjelp – benytte BTI-modellen og digital handlingsveileder som metode/strategi
- fortsette å bruke metoder som erfaringsmessig gir effekt; koblingen «Kjærlighet og grenser» og MOT
- følge opp ungdommer i overganger fra barnehage til skole, fra barneskole til ungdomsskole, og spesielt ungdommer i overgangen til videregående skole
- legge til rette slik at barn og unge får nødvendig leksehjelp
- veilede barn og unge inn i fritidstilbud (de som ikke har et tilbud) – fortsette «Ung aktiv» i 3. og 4. klasse, og se på muligheten for å videreutvikle konseptet til 8. klasse
- jobbe forebyggende med å forhindre frafall i videregående skole, allerede i barnehagen og på barneskolen

Mål

Videreutvikle og implementere en modell for systematisk og kunnskapsbasert identifikasjon av barn som lever i vanskelige familie-/omsorgssituasjoner. Bedre tverrfaglig innsats for å gi barn og deres familier et mer helhetlig og koordinert tjenestetilbud.

Tiltak

- videreføre arbeidet med "Vi bryr oss – SAMMEN for barn unge" gjennom samhandlingsmodellen BTI (bedre tverrfaglig innsats) og HBS (Helsefremmende barnehager og skoler)
- gi hjelp/veiledning til familier som trenger det, så raskt som mulig, fokus på rett hjelp til rett tid
- bruke den digitale handlingsveilederen «fra bekymring til handling» aktivt i alle enheter som jobber med barn, unge og deres familier
- utarbeide digital stafettlogg
- Bruke «uro-metoden» som et utgangspunkt for «den nødvendige samtalen»
- kompetanseheving gjennom øving, refleksjon og opplæring i rutiner fra bekymring til handling (alle ansatte som arbeider med barn og unge)
- bruke og videreutvikle nettbasert modell som viser hvordan kommunen arbeider med barn som bekymrer på tre nivåer: ansatte og foreldre nivå, enhetsnivå, politisk-/kommunenivå.
- bruke kartleggingsmetoder som vi vet fungerer og som kommunen har avtalefestet gjennom folkehelseprogrammet.

4.0 KOMMUNEORGANISASJONEN

4.1 Personalarbeid, arbeidsgiverpolitikk, heltidskultur og utviklingsarbeid

Gjerstad kommune skal ha en helhetlig personalpolitikk som gir gode arbeidsvilkår for alle ansatte. Gjennom personalpolitikken skal kommunen framstå som en attraktiv arbeidsgiver hvor de ansatte føler seg verdsatt og tatt vare på. Gjerstad kommune må vise at vi setter pris på våre medarbeidere samtidig som det må forventes at medarbeiderne tar ansvar og viser vilje til samhandling og bidrar til et godt fellesskap.

Heltidskultur

I Gjerstad kommune skal det som hovedregel tilsettes i heltidsstilling. KS sine tall viser at Gjerstad kommune har en gjennomsnittlig stillingsstørrelse for kvinner og menn på 84 %, som er 1 % høyere enn året før (tall fra PAI registrert per 1.12.2020). Det er likevel viktig at det kontinuerlig jobbes med heltidskultur i alle enheter.

4.2 Likestilling og mangfold

I Gjerstad kommune er det administrasjonsutvalget som fungerer som likestillingsutvalg og dermed har ansvar for å fremme likestilling og likeverd. Vern mot diskriminering i arbeidslivet er ivarettatt gjennom disse lovene:

- Likestillings- og diskrimineringsloven skal fremme likestilling og hindre diskriminering på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, alder og andre vesentlige forhold ved en person. Med likestilling menes likeverd, like muligheter og like rettigheter. Likestilling forutsetter tilgjengelighet og tilrettelegging.
- Arbeidsmiljøloven forbyr diskriminering på grunn av politisk syn, medlemskap i fagforening, seksuell orientering og alder.

Diskrimineringsforbudet gjelder alle sider ved ansettelsesforholdet: Utlysing av stilling, ansettelse, omplassering, forfremmelse, opplæring og annen kompetanseutvikling, lønns- og arbeidsforhold, oppsigelse og avskjed.

Utfordringene i inkluderingsarbeidet er i stor grad knyttet til levekårsutfordringer generelt i kommunen med høy andel trygdede innbyggere, få med høyere utdanning m.m.

Rapportering om likestilling og mangfold legges fram som en del av den samlede årsmeldingen i kommunen. Gjerstad kommune stiller seg bak intensjonen og hovedmålene til Regional plan for likestilling, inkludering og mangfold på Agder – LIM-planen, og skal jobbe aktivt med tiltakene i handlingsprogrammet.

4.3 HMS-arbeid

"Gjerstad kommune skal ha et helsefremmende og inkluderende arbeidsmiljø der arbeidet i seg selv er helsefremmende, og der ingen blir utsatt for skader eller blir syke som følge av arbeidsmiljøet."
(Målformulering vedtatt av kommunestyret).

For å oppnå fortsatt høyt jobbnærvær og trivsel på jobb, må Gjerstad kommune arbeide systematisk med arbeidsmiljøtiltak. Det legges vekt på systematisk og kontinuerlig arbeid med HMS. I Gjerstad kommune tas det ut kvartalsvis sykefraværsrapporter, og enhetene rapporterer status i sin enhet med sine betraktninger om sykefraværet. Dette behandles i Arbeidsmiljøutvalget og Administrasjonsutvalget. Rapporteringen er en del av tertialrapporten.

Kommunen har web-basert HMS- og kvalitetssystem. QM+ er et kvalitets- og avvikssystem med forhåndsdefinerte rapporteringslinjer. Via dette kan alle ansatte fortløpende sende melding om uønskede hendelser, men også forslag til tiltak som er positivt for arbeidsmiljøet. Vernerunder blir utført med påfølgende rapportering til Arbeidsmiljøutvalget og Administrasjonsutvalget.

Enhetene har tilbud om besøk på arbeidsplassen etter behov, og enkeltansatte kan kontakte bedriftshelsetjenesten og bli fulgt opp i dialogmøter mv. Bedriftshelsetjenesten har fokus på psykososialt arbeidsmiljø, har tilbud om funksjonsvurderinger, foretar kartlegging av arbeidsmiljø ved behov og gir råd og veiledning om fysisk arbeidsmiljø, ergonomi, konflikthåndtering mv.

«Møteplassen» er startet opp igjen og vil være et tiltak for kompetanseheving og samtaler rundt HMS og arbeidsmiljø. Det er også lagt opp til samtaler med ansatte/ledere og NAV/bedriftshelsetjenesten som en del av «Møteplassen».

Verneombudene med hovedverneombud i spissen har en viktig oppgave i HMS-arbeidet. De samles til minst to verneombudsmøter i løpet av året. På den årlige fysiske vernerunden har ombudene en sentral rolle sammen med enhetslederne. Det meste som kommer fram i vernerundene blir håndtert på den enkelte enhet, evt. i samarbeid med Samfunnsenheten som har ansvar for det bygningsmessige. Tiltak med en kostnadsramme over kr. 100.000,- legges fram for kommunestyret for avgjørelse sammen med godkjenning av HMS-plan for kommende år. Gjerstad kommune har et års-hjul for oppfølging av HMS.

4.4 Internkontroll

Internkontroll er kvalitetssikring. Hensikten med internkontroll er å sikre og dokumentere virksomhetenes aktiviteter og etterlevelse av regelverk, samt at problemer, feil og mangler oppdages og unngår gjentakelse. Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter gjelder i alle virksomheter og i alle enheter i kommunen, i tillegg har de enkelte enheter krav om internkontroll i tjenesteproduksjonen, det gjelder overholdelse av lover og regler og om tjenesteproduksjonen drives forsvarlig og effektivt. Enhetsleder skal ha oversikt over og følge opp alle krav til internkontroll for enhetens del av kommunens tjenesteproduksjon. Dette ansvaret er presisert i alle enhetslederes stillingsbeskrivelse. Hver enhet har sine rutiner i Internkontrollsystemet som skal dekke enhetens behov for dokumentasjon av rutiner og arbeidsprosesser.

For å dokumentere og følge opp arbeidet med HMS og kvalitet på tjenestene i kommunen, brukes QM+. Via kommunens intranett og mobile plattformer, kan alle ansatte benytte dette for å finne aktuelt lovverk, rutinebeskrivelser, sjekklister mv, melde avvik eller komme med forslag til forbedringer.

4.5 Lønnsforhandlinger

Gjerstad kommunes avtaleverk har tre forhandlingshemler:

- Kapittel 3 som omhandler kommunedirektøren, enhetsledere og andre ledere.
- Kapittel 5 som omhandler fagstillinger.
- Kapittel 4 som omhandler øvrige arbeidstakere.

I kapittel 3 og kapittel 5 skjer all lønnsdannelse lokalt. Disse kapitlene omfatter rundt 25 medarbeidere. I kapittel 4 skjer lønnsdannelsen dels sentralt, dels lokalt ved at de sentrale parter avsetter en ramme til lokale forhandlinger.

4.6 IKT/telefoni

IKT

Gjerstad kommune er en del av IKT Agder IKS. Håndtering av supphørehenvendelser er sentralisert. Formålet er å øke tilgjengeligheten samtidig som responstiden reduseres. Felles prosjekter og investeringer i nye løsninger håndteres av IKT Agder. Kommunedirektøren er medlem av representantskapet og porteføljerådet i IKT Agder IKS, og når det igangsettes prosjekter er kommunen representert av relevante fagpersoner i prosjektstyre og prosjektgrupper.

Gjerstad kommune skal fortsette utviklingen av HR-portalen sammen med IKT Agder IKS. Planen er å videreutvikle plattformen med mer funksjonalitet, automatisering og robotisering av arbeidsoppgaver.

Telefoni/Mobiltelefoni

Gjerstad kommune har en fellesavtale sammen med øvrige kommuner i Agder og Agder fylkeskommune på mobiltelefoni. Avtalen håndteres av Det Digitale Agder (DDA). Gjerstad kommune skal i 2022 ta i bruk en ny felles skybasert sentralbordløsning. Denne har mer funksjonalitet og gjør fleksibiliteten større.

Kommunens hjemmeside/intranett

Gjerstad kommune har sin egen hjemmeside og intranett. Innbyggerne vil finne nyheter, informasjon og søknadskjemaer om kommunale tjenester på kommunens hjemmeside. Tilsvarende vil ansatte finne nyheter, informasjon og søknadskjemaer på intranettet. Oppdateringer av nytt intranett skjer i 2022. Alle enheter har ansvar for å holde kommunens hjemmeside oppdatert når det gjelder beskrivelse av enhetenes tjenester.

5.0 ØKONOMISKE RAMMEBETINGELSER

5.1 Innledning

I henhold til kommuneloven § 14-1 skal kommunen forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivarettatt over tid.

Videre heter det i § 14-3 at kommunestyret før årsskiftet skal vedta økonomiplanen for de neste fire årene og årsbudsjettet for det kommende året. Årsbudsjettet er bindende for kommunestyret og underordnede organer. Eventuelle senere endringer kan kun vedtas av kommunestyret.

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal settes opp i balanse og være realistiske, fullstendige og oversiktlige.

5.2 Generelle rammebetingelser

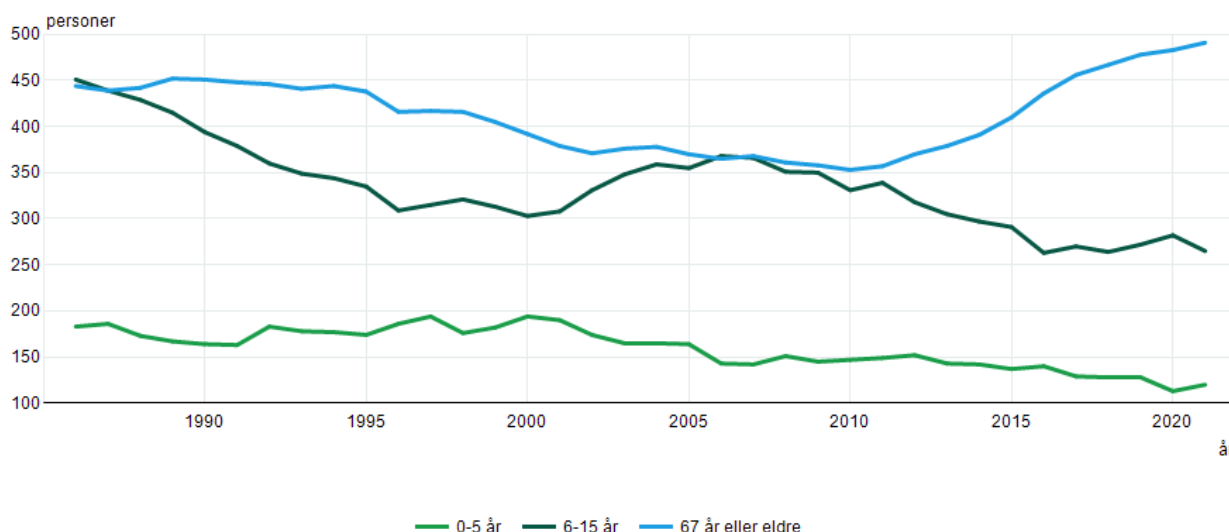
5.2.1 Statsbudsjettet

Dessverre var Gjerstad en av de største taperne i årets statsbudsjett. Vekst i frie inntekter er stipulert til 1,1 %, mens lønns- og prisvekst (deflator) er beregnet til 2,5 %. Differansen på 1,4 % utgjør reelt sett et tap på om lag kr 2,4 mill. fra 2021 til 2022. Året før var tilsvarende negativ differanse 1,2 %, hvilket betyr at vi bare i løpet av de 2 siste år har tapt om lag 2,4 % av våre frie inntekter.

5.2.2 Befolkningsutvikling

Folketallet i Gjerstad har gjennom mange år ligget i underkant av 2 500, med relativt små endringer fra år til år. Befolkningssammensetningen har imidlertid endret seg radikalt de siste årene. Dette kan illustreres ved nedenstående grafer, som viser endring i antall innbyggere i henholdsvis barnehage- og skolealder, samt personer over 67 år i perioden 1986-2021. Det totale innbyggertallet per 01.07.2021, altså datoen som danner grunnlaget for rammetilskudd i 2022, var med 2.440 innbyggere et av de laveste Gjerstad har hatt i nyere tid.

07459: Befolkning, etter alder og år. Gjerstad, Personer.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

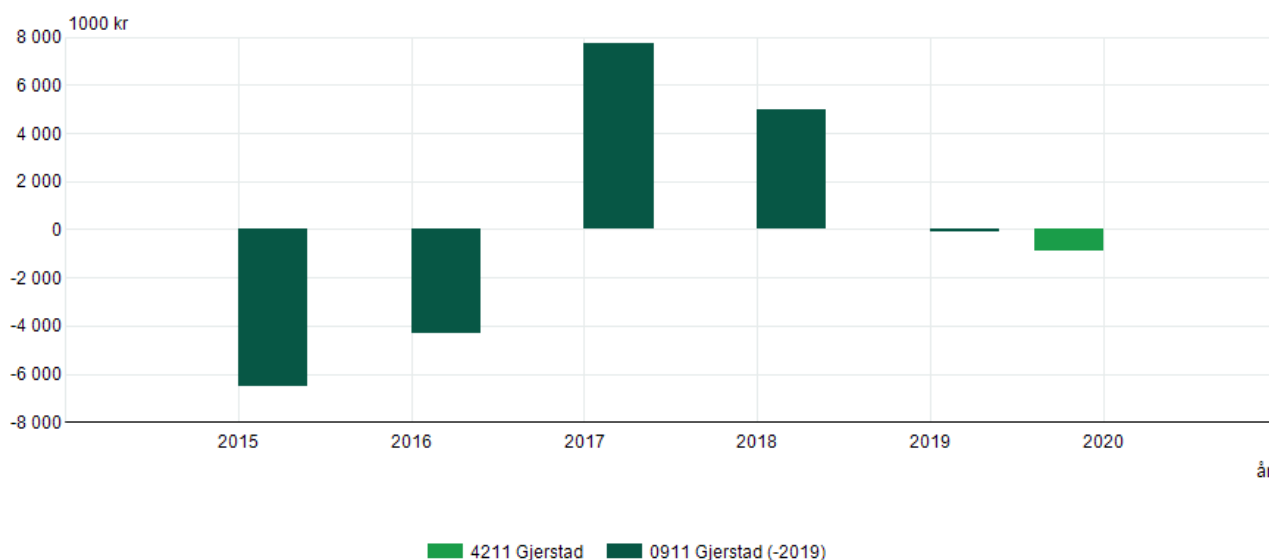
De store endringene i befolkningssammensetning vi har sett de senere årene, vil nødvendigvis kreve endringer i kommunens tjenestetilbud og omdisponering av ressurser mellom sektorer. Ved åpningen av nye Abel skole i 2019 fikk vi på plass en skolestruktur tilpasset dagens og framtidens elevtall, slik at ressursene kan utnyttes optimalt med tanke på kvalitet i skolen. 2020 ble første hele driftsår for den nye skolen, noe som

muliggjorde en betydelig mer kostnadseffektiv drift enn tidligere. Helse- og omsorgssektoren har i de senere år blitt «hengende etter» budsjettmessig, ved at den store økningen i antall eldre og pleietrengende ikke i tilstrekkelig grad har gjenspeilet seg ved tildelingen av budsjetttrammer. Ved de siste års budsjettprosesser har dette misforholdet blitt forsøkt rettet opp, ved at denne sektoren i motsetning til andre har fått en realøkning i sin ramme. Ideelt sett burde en ytterligere realøkning vært gjort i 2022, men grunnet kommunens inntektssituasjon er det dessverre ikke funnet rom for dette.

5.3 Gjerstad kommunes økonomiske situasjon

Kommunens netto driftsresultat har de senere årene utviklet seg slik:

12143: Finansielle nøkkeltall fra bevilgnings- og balanseregnskapet i prosent av brutto driftsinntekter, etter region og år. Netto driftsresultat, Beløp (1000 kr).

Kilde: Statistisk sentralbyrå

De store underskuddene i 2015 og 2016 var resultat av bevisste politiske prioriteringer, og samlet sett endte disse 2 årene omtrent i henhold til budsjett. Derimot ble det fra 2017 gjort grep som igjen bragte netto driftsresultat i positivt lende. Dette var mulig ved en kombinasjon av øket eiendomsskatt og realnedgang i enhetenes rammer. Utfordringene som fulgte av tidligere års svært ekspansive budsjetter anså man med dette som løst, noe som dessverre skulle vise seg å være midlertidig. Stortinget gjorde fra og med skatteåret 2020 betydelige innstramminger i muligheten til å skrive ut eiendomsskatt. Dette medførte et tap på kr 4,7 mill. i 2020, økende til 5,6 mill. fra og med 2021.

Marginene i økonomiplanen er så små at en stram budsjettstyring vil være påkrevet, og det vil ikke finnes rom for nye kostnadskrevende tiltak i perioden.

Muligheten for økning av egne inntekter er på det nærmeste uttømt, ved at eiendomsskatten i hele planperioden forutsettes utskrevet med lovens maksimalsats. Eneste mulighet for å bringe samsvar mellom inntekter og utgifter er følgelig reduksjon i enhetenes rammer, og nødvendige innsparinger vises i bevilgningsoversikt drift - netto per enhet.

5.4 Disposisjonsfond

Gjerstad kommunes generelle disposisjonsfond utgjorde etter siste avsetning i juni 2021 om lag kr 1,9 mill. Videre er ytterligere om lag kr 0,1 mill. vedtatt avsatt i 2021. Imidlertid vil et eventuelt negativt budsjettavvik i 2021 måtte dekkes inn, slik at det er uklart hvorvidt det i det hele tatt vil finnes noe fond ved inngangen til 2022.

Økonomiplanen forutsetter at det i kommende 4-årsperiode avsettes relativt beskjedne beløp til fond. Ideelt sett burde det vært budsjettert avsetning til fondet på om lag kr 5 mill. hvert år for å følge Teknisk beregningsutvalg sin anbefaling for god kommuneøkonomi (netto driftsresultat på 1,75 %), men det har ikke vært mulig å finne rom for dette. Det vil følgelig være nødvendig med en særdeles stram budsjettstyring de kommende årene, da vi vil ha svært begrensede midler til å dekke opp eventuelle uforutsette utgifter.

5.5 Finansielle måltall

Kommunestyret gjorde 30.04.2020 følgende vedtak:

Som handlingsregler for Gjerstad kommunes budsjettarbeid fra og med budsjettåret 2021 skal følgende finansielle måltall legges til grunn:

- 1. Netto driftsresultat skal hvert år i økonomiplanperioden være positivt, og i gjennomsnitt for de 4 årene utgjøre minimum 1,75 % av brutto driftsinntekter.*
- 2. Disposisjonsfond fratrasket akkumulert premieavvik skal senest ved utløpet av år 3 i økonomiplanperioden utgjøre minimum 5 % av brutto driftsinntekter.*

Ingen av punktene er oppfylt i foreslåtte økonomiplan.

5.6 Driftsbudsjett og rammer til enhetene

Sett under ett vil kommunens driftsnivå være lavere i 2022 enn i 2021. Fordelingen mellom sektorer er også endret, slik at den reelle nedgangen i rammetildeling varierer en del enhetene imellom.

Det er i budsjettet lagt til grunn at investeringene fordeler seg jevnt gjennom året, slik at vi kun får halvårseffekt av renten i investeringsåret. Hva avdrag angår, er det for alle aktivaklasser benyttet maksimal avdragstid i henhold til kommuneloven og regnskapsforskriften. Det er forutsatt at avdragene først begynner å løpe året etter at investeringen er foretatt.

Det er i nedenstående tabeller benyttet 2022-kroner, beløpene er altså IKKE inflasjonsjustert.

Alle tall, både i bevilgningsoversiktene og investeringsprogrammet, er angitt i hele kr 1 000.

BEVLINGNOVSØRSIKT DRIFT							
		HANDLINGSPROGRAM-PERIODEN (2022-KR)					
		R-2020	B-2021	2022	2023	2024	2025
1	Rammetilskudd	-111 549	-115 310	-115 420	-114 170	-114 180	-114 220
2	Inntekts- og formuesskatt	-52 631	-52 747	-57 110	-57 110	-57 110	-57 110
3	Eiendomsskatt	-7 477	-7 200	-7 420	-8 020	-8 620	-9 220
	3.1 Verker og bruk / næringseiendom		-2 970	-3 190	-3 410	-3 630	-3 850
	3.2 Bolig og fritidsbolig		-4 230	-4 230	-4 610	-4 990	-5 370
4	Andre generelle driftsinntekter	-12 969	-9 990	-5 200	-3 820	-2 930	-1 860
	4.1 Integreringstilskudd		-8 950	-4 160	-2 790	-1 910	-840
	4.2 Kompensasjonsordninger Husbanken		-1 040	-1 040	-1 030	-1 020	-1 020
5	Sum generelle driftsinntekter	-184 626	-185 247	-185 150	-183 120	-182 840	-182 410
6	Sum bevilgninger drift, netto	164 501	157 490	157 850	154 830	153 360	151 890
7	Avskrivninger	16 521	15 000	17 000	17 000	17 000	17 000
8	Sum netto driftsutgifter	181 022	172 490	174 850	171 830	170 360	168 890
9	Brutto driftsresultat	-3 604	-12 757	-10 300	-11 290	-12 480	-13 520
10	Renteinntekter	-2 651	-360	-720	-940	-1 040	-1 060
11	Utbytte	-4 205	-1 642	-2 360	-2 360	-2 360	-2 360
12	Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler						
13	Renteutgifter	9 348	8 505	8 000	8 180	7 940	7 480
	13.1 Fastrente 140 mill, 1,48 % til 05.06.2030		2 072	2 072	2 072	2 072	2 072
	13.2 Fastrente 130 mill, 2,98 % til 09.09.2027		2 851	3 874	3 874	3 874	3 874
	13.3 Fastrente 70 mill, 4,08 % til 03.02.2022		2 856				
	13.4 Renteutgifter eksisterende gjeld (p.t.-rente)		476	1 836	1 874	1 496	935
	13.5 Renteutgifter ny gjeld (p.t.-rente)		250	218	360	498	599
14	Avdrag på lån	19 300	21 129	22 240	23 220	23 850	24 450
	14.1 Avdrag på eksisterende gjeld		21 129	22 240	22 240	22 240	22 240
	14.2 Avdrag på ny gjeld		0	0	980	1 610	2 210
15	Netto finansutgifter	21 792	27 632	27 160	28 100	28 390	28 510
16	Motpost avskrivninger	-16 521	-15 000	-17 000	-17 000	-17 000	-17 000
17	Netto driftsresultat	1 667	-125	-140	-190	-1 090	-2 010
18	Overføring til investering						
19	Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	320					
20	Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-2 515	125	140	190	1 090	2 010
21	Dekning av tidligere års merforbruk	528					
22	Sum disp. eller dekning av netto driftsresultat	-1 667	125	140	190	1 090	2 010
23	Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

Skatt og rammetilskudd er budsjettert i henhold til KS' prognosemodell datert 10.11.2021, utarbeidet i henhold til Støre-regjeringens tilleggsproposisjon, og utbytte Agder Energi i henhold til prognoser presentert i eiermøtet 21.05.2021. Hva angår sistnevnte vil utbetalt utbytte i 2022 være marginalt høyere enn hva vi mottok i 2021, men likevel betydelig lavere enn hva som har vært tilfellet i tidligere år.

Den kraftige nedgangen i integreringstilskudd skyldes at IMDi ikke lenger anmoder Gjerstad kommune om mottak av flyktninger.

Det forutsettes at eiendomsskattetakster for næring, verker og bruk oppjusteres 10 % i 2022, og ytterligere 10 % hvert av årene i planperioden. For bolig og fritidsbolig forutsettes tilsvarende fra og med 2023, mens takster holdes uendret fra 2021 til 2022. Som følge av nedjustering av skattesats og pålagt reduksjonsfaktor vil inntekten fra eiendomsskatt likevel være betydelig lavere enn i tidligere år.

Det er kun funnet rom for helt marginale avsetninger til disposisjonsfond i planperioden. I henhold til anbefaling fra Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi bør det imidlertid avsettes 1,75 % av sum driftsinntekter hvert år for å sikre en sunn kommuneøkonomi, noe som for Gjerstads vedkommende ville bety en avsetning på om lag kr 5 mill. Dessverre har kommunestyret ikke funnet rom for større avsetninger enn det som fremgår av ovenstående tabell, noe som gjør at «sikkerhetsmarginen» i planperioden er svært begrenset.

RAMMER TIL ENHETENE

BEVILGNINGSOVERSIKT DRIFT - NETTO PER ENHET							
		HANDLINGSPROGRAM-PERIODEN (2022-KR)					
		R-2020	B-2021	2022	2023	2024	2025
10	Stab	13 611	12 440	12 490	12 240	12 120	12 000
20	Interkommunal barneverntjeneste	5 364	5 530	6 500	6 500	6 500	6 500
30	Helse og omsorg	67 057	61 720	64 600	63 310	62 680	62 050
40	Abel skole	31 246	31 190	30 070	29 470	29 180	28 890
50	Samfunnsenheten	14 784	11 740	11 530	11 300	11 190	11 080
60	Visedal barnehage	14 931	13 820	14 100	13 820	13 680	13 540
70	NAV	15 669	14 960	10 490	10 280	10 180	10 080
80	Politisk virksomhet	2 257	2 190	2 110	2 070	2 050	2 030
12	Tilskudd livssynsorganisasjoner	1 314	1 090	1 050	1 030	1 020	1 010
15	Felles	-1 732	2 810	4 910	4 810	4 760	4 710
	Fordelt til drift	164 501	157 490	157 850	154 830	153 360	151 890

Stab har fra 2021 til 2022 reelt sett fått redusert sin ramme betydelig. IKT-kostnader for samtlige av kommunens enheter (med unntak av barneverntjenesten) er imidlertid budsjettet innenfor Stab sin ramme, og økning i nominell ramme gjenspeiler økte IKT-utgifter.

Den interkommunale barneverntjenesten har i realiteten samme nominelle ramme i 2022 som de 3 foregående år, dog justert for overtakelse av tidligere statlig ansvar i forbindelse med barnevernsreformen. Øvrige kommuners andel budsjetteres som en inntekt i tjenestens rammeområde. Det som vises i tabellen er altså Gjerstads andel av totalkostnaden, som for øvrig er redusert fra 12,9 % i 2021 til 12,8 % i 2022.

Helse og omsorg opplever et stadig økende behov for tjenester, og det forutsettes at enheten i løpet av året finner muligheter for mer kostnadseffektiv drift. Kr 200.000 av rammen forutsettes benyttet til sosiale tiltak for ansatte i 2022.

Abel skole planlegger en marginal bemanningsreduksjon i 2022, men vil i all hovedsak kunne drives som i 2021. Miljøarbeidere i flyktningetjenesten er fra 2022 overført Abel skole i budsjett- og regnskapssammenheng. Dette som følge av overgang til vertskommunesamarbeid NAV Øst i Agder.

Samfunnsenhetens ramme vil i 2022 ha svært begrenset rom for bygningsvedlikehold, slik at mye av dette arbeidet må «settes på vent» inntil kommunens økonomiske situasjon er bedret. Samfunnsenheten overtar fra 2022 ansvaret for arbeidstreningsgruppe som tidligere har tilhørt NAV Gjerstad. Av rammen forutsettes at det ytes engangstilskudd til henholdsvis Gjerstad Frivilligsentral og Gjerstad Idrettslag med kr 50.000 til hver i 2022.

Visedal barnehage har ett opptak også i 2022 i henhold til kommunestyrevedtak 20.06.2019, hvilket er hensyntatt ved rammetildelingen.

NAV vil fra 01.01.2022 drives som et interkommunalt samarbeid med Tvedestrand som vertskommune. Driftsutgiftene vil i hovedsak være som om Gjerstad kommune selv fremdeles hadde driftet enheten. Den kraftige nedjusteringen av rammen fra 2021 til 2022 skyldes i hovedsak lavere utgifter til introduksjonsstønad og flyktningarbeid, da IMDi ikke lenger anmoder Gjerstad om mottak av flyktninger. Videre forutsettes at den positive trenden med stadig lavere sosialhjelpsutbetalinger fortsetter også i 2022.

Under Politisk er formannskapets disposisjonskonto videreført med kr 100.000.

Staten har fra 2021 overtatt finansieringen av tros- og livssynssamfunn utenfor Den norske kirke. Rammen for «Tilskudd livssynsorganisasjoner» gjelder nå altså i sin helhet tilskudd til Gjerstad sokn. I tillegg til direkte tilskudd kommer kommunal tjenesteyting stipulert til kr 328.000.

Rammeområde 15 Felles inkluderer avsetning kr 2 mill. til dekning av 7/12 av lønnsoppgjør 2022 (forutsatt virkningsdato 01.05.2022). Avsetningen vil etter alle solemerker kun dekke om lag halvparten av den faktiske kostnaden, og det forutsettes følgelig at enhetene selv finner inndekking for resterende innenfor sine rammer.

Som følge av lavere rammetilskudd og økte finansutgifter utover i planperioden, er det for årene 2023-2025 forutsatt generell realnedgang i enhetenes rammer.

Som en gest til alle kommunens ansatte som gjennom hele året gjør en fantastisk jobb for våre innbyggere, er det også i hele planperioden forutsatt å ta den beskjedne kostnaden det er å videreføre den hyggelige tradisjonen med julebord og medarbeiderdag (når koronasituasjonen tillater det igjen).

6.0 INVESTERINGSPROGRAMMET

Berettiget MVA-kompensasjon	2022	2023	2024	2025
Helse og omsorg, fasade/enøk-tiltak	2 500	2 400		
Helse og omsorg, ferdigstille oppgradering uteområde	350			
Helse og omsorg, oppgradering innomhus		300		
Helse og omsorg, utstyr og inventar	350	350	350	350
Helse og omsorg, velferdsteknologi (inkl sykesignalanlegg 2022)	300	300	300	300
Helse og omsorg, carport / garasje			1 500	
Utskifting gatelys til LED, felles anskaffelse Østre Agder	500			
Beredskapstiltak	150	150	150	150
Brannstasjon	8 100	10 000		
Ombygging Gjerstadsenteret til kommunehus	2 050			
Tiltak idrettsanlegg Fiane	500			
Feieutstyr stor traktor	150			
Maskiner og utstyr renhold og avfallshåndtering	300	150		
Brannsikring formålsbygg og utleieboliger	100	150		
Abel skole, utstyr og læremidler iht fagfornyelsen	500			
Abel skole, tiltak svømmehall, inventar helsestasjon, solskjerming og utlånssentral	910			
Nytt biblioteksystem		100		
Oppgradering SD-anlegg	220			
Oppgradering veier	1 800	1 800	1 800	1 800
Barnehagene, oppgraderingstiltak inne- og uteområder HMS	420	200	200	200
Dagsturhytta, kommunal egenandel		150		
Bobilparkering - ferdigstillelse med asfaltering , teknisk anlegg, uteområde og tilrettelagt sti	350	500		
Forlenge P-plass Brokelandsheia syd	750			
Utbedringer kirke og kirkegård	2 500	550	1 800	1 000
Legevakt og Kommunal øyeblikkelig hjelp, eierandel bygg Arendal		2 100		
Utredning oppvekstsenter	300			
Utredning VA	200			
Sum berettiget MVA-kompensasjon	23 300	19 200	6 100	3 800
Ikke berettiget MVA-kompensasjon	2022	2023	2024	2025
Kjøp areal bolig- og næringsformål	10 000	10 000	10 000	10 000
Bygging / kjøp utleieboliger	8 000	8 000	8 000	8 000
Sum ikke berettiget MVA-kompensasjon	18 000	18 000	18 000	18 000
Vann / avløp (selvkostområdene)	2022	2023	2024	2025
Oppgradering vannledningsnett	500	500	500	500
Avløpsnett	200	200	200	200
Rive gamle vannbehandlingsanlegg	800			
Sum vann / avløp (selvkostområdene)	1 500	700	700	700
Salg av tomter	2022	2023	2024	2025
Salg næringstomter	-500	-500	-500	-500
Salg boligtomter	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Salg kommunale formålsbygg og boliger	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Sum salg av tomter	-5 500	-5 500	-5 500	-5 500
Annet	2022	2023	2024	2025
KLP - Egenkapitaltilskudd	700	700	700	700
Startlån	5 000	5 000	5 000	5 000
Sum annet	5 700	5 700	5 700	5 700
Oppsummering	2022	2023	2024	2025
Sum investeringer (inkl. egenkapital KLP)	42 040	37 940	24 840	22 540
Utlån (startlån)	5 000	5 000	5 000	5 000
Mottatt MVA-kompensasjon (til reduksjon låneopptak)	-4 660	-3 840	-1 220	-760
Sum salg av tomter / annet (avsettes ubundet inv.fond)	-5 500	-5 500	-5 500	-5 500
Avsetning ubundet inv.fond (salg av tomter / bygninger)	5 500	5 500	5 500	5 500
Sum bruk av ubundet investeringsfond (KLP)	-700	-700	-700	-700
Låneopptak til investeringer	-36 680	-33 400	-22 920	-21 080
Låneopptak til videreutlån (startlån)	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Kontrollsum	0	0	0	0

Omtale av noen av de foreslåtte tiltakene i investeringsprogrammet

Helse og omsorg, fasade/ENØK-tiltak	Termofotografering foreslås utført, og utskiftning av fasade/vinduer i henhold til størst utbytte for energisparing. Nytt varmesentralanlegg.
Helse og omsorg, oppgradering innomhus	Befukteranlegg, vurderes 2023.
Helse og omsorg – utstyr og inventar	Det er årlige behov for utskiftning/oppgradering av utstyr/inventar som blir utslitt/ødelagt.
Helse og omsorg - Velferdsteknologi	Alle søknader om omsorgstjenester vurderes opp mot om søkeren har behov for bruk av velferdsteknologi, og om dette kan utsette behov for andre, mer omfattende og kostnadskrevende tjenester. I 2022 er tatt med nødvendig oppgradering av UPS-anlegg i forbindelse med sykesignalanlegg.
Utskiftning gatelys til LED	Felles anskaffelse for alle kommunene i Østre Agder. Tjenes inn i form av reduserte energikostnader i løpet av ca. 5,5 år.
Beredskapstiltak	Hvert år bør det foretas investeringer i begrenset omfang, som øker Gjerstadsamfunnets evne til å mestre en krise- eller beredskapssituasjon. Behov for anskaffelser det enkelte år vurderes av kommunedirektør/beredskapskoordinator og Samfunnsenheten.
Brannstasjon	Kommunen må bygge ny brannstasjon for å imøtekomme krav til sanitærfasiliteter satt av Arbeidstilsynet, likeledes må det være tilstrekkelig garasje plass til ny tankbil og til annet nytt utstyr.
Gjerstadsenteret– ombygging kontorlokaler for å ta i bruk som kommunehus	Å ta i bruk Gjerstadsenteret som kommunehus med mer kompakte lokaler vil gi kommunen betydelige årlige innsparinger i drift og vedlikehold.
Tiltak idrettsanlegg Fiane	Nytt lysanlegg kunstgressbanen Fiane – dårlig lysstyrke og noen defekte lyspunkt. Tiltak oppsamling granulat kunstgressbane – nye lovkrav (klima og miljø).
Feieutstyr stor traktor	Det er ikke mulig å få feiekoster til maskinen kommunen har i dag pga. alder.
Maskiner og utstyr renhold og avfallshåndtering	Gulvvaskemaskin, avfallskomprimator (synger på siste verset), pappkomprimator.
Abel skole - Utstyr og læremateriell i henhold til fagfornyelsen	Nødvendig behov for investering i skolebøker og læremateriell i forbindelse med Fagfornyelsen i skolen. Anskaffelse påbegynt i 2021, noe av læreverkene er ikke ferdig trykket/utviklet før i 2022.
Abel skole, tiltak svømmehall, inventar helsestasjon, solskjerming og utlånssentral	Svømmehall: Doseringssystemet er gammel automatikk, og svært upresist. Solskjerming sosialrom Torbjørnshall. Lokaliteter utlånssentral for å tilrettelegge for bedre tilgjengelighet og mer bruk av utlånssentralen for alle barn og unge. Skilting og inventar helsestasjon.
Oppgradering SD-anlegg (byggautomasjon, styring av varme og ventilasjon)	Dette er en effektuering av beslutninger gjort av DDØ i sin tid, og de andre østregionkommunene har satt oppgraderingen i bestilling. Dette innebærer felles server, og sanering av dagens server løsninger.
Barnehagene, oppgraderingstiltak innomhus og uteområder HMS	2021: Deler av uteområdet trenger oppgraderinger av sikkerhetshensyn for barn ved lek. Varmepumper for kjøling, innmeldt i vernerunder.
Dagsturhytta kommunal egenandel og grunnarbeid	Kommunestyret har i juni 2021 vedtatt tilslutning til Dagsturhytteprosjektet på Agder, med oppføring i 2023.

Bobilparkering - ferdigstillelse med asfaltering, teknisk anlegg og uteområde	Bobilparkeringen ble påbegynt i 2021. Ferdigstilles i 2022. Tilrettelegging for rastemuligheter i det fri, og en universelt utformet sti rundt den nordre Nybøtjenna, da parkeringen bare består av en asfaltflate. Målet er å tiltrekke seg flere bobilturister, som blir værende lenger og benytter næringslivet på Brokelandsheia i større grad.
Forlenge P-plass Brokelandsheia syd	Pga. besøks- og trafikktutviklingen de senere årene, er det et stort behov for flere parkeringsplasser, spesielt i sommerhalvåret.
Utbedringer kirke og kirkegård	Foreslått i de enkelte år: 2022 Oppgradering kirketårn etter lekkasje 2023 Oppgradering lydanlegg og elektrisk styring av kirkeklokker 2024 Sprinkleranlegg kirken 2025 Utvidelse av kirkegård og etablering av minnelund
Legevakt og Kommunal øyeblikkelig hjelp, eierandel bygg Arendal	Nytt bygg for Arendal interkommunale legevakt Forholdene ved dagens legevakt i kjelleretasjen ved Sørlandet sykehus Arendal er kummerlige. Skjerming av pasienter og sikkerhet for medarbeiderne er ikke tilfredsstillende. Personvern hensyn kan ikke ivaretas. Legevakten ivaretar oppgaver overfor politiet som må skjermes og personlige helseopplysninger skal innbyggerne være sikre på at blir skjermet. Sykehusets bygningsmasse gir ikke rom for å utvide. Derfor er sykehuset og vertskommunen enige om at tjenesten er best ivaretatt ved å få nye lokaler, men begge parter har vært opptatt av å beholde nærhet til sykehuset. Derfor har Sørlandet sykehus HF bidratt til at ny legevakt skulle få tomt i direkte tilknytning til sykehuset. På denne tomten er det planlagt en bygning, som i tillegg til legevakt for regionen, som også omfatter Nissedal og Fyresdal, skal gi plass til det interkommunale KØH-tilbudet og til en avklaringsavdeling for Arendal kommune. Bygget er planlagt i tett samarbeid med arbeidstakere og brukere. Det forventes ferdig ved årsskiftet 2022-2023. Kommunene har besluttet at finansieringen av de deler av bygget som skal ha interkommunale funksjoner skal fordeles mellom medlemmene i Østre Agder-samarbeidet ut fra befolkningsandel ved byggeprosjektets start. Forpliktelsen for de deltakende kommuner inntreffer fra 1/1-2023. Prosjektet finansieres i byggefasen av vertskommunen.
Utredning oppvekstsenter	Vedtatt for gjennomføring i 2021, ble ikke gjennomført pga. kapasitetsutfordringer fra kommunedirektørens side.
Rive gamle vannbehandlingsanlegg	Ikke utført i 2021, fikk bare inn ett anbud.

7.0 DRIFTSDEL – resultatenehetenes 4- og 1-årsplaner

7.1 Stab

Faktaopplysninger

Staben er en støtteenhet for Gjerstad kommune som organisasjon. Oppgavene er støtte til enhetene og ansatte innenfor økonomi, regnskap, lønn, personal, pensjon, forsikring, innkjøp, arkiv, politisk sekretariat, post, sentralbord, informasjon, HMS/internkontroll, organisasjonsutvikling og IKT/telefoni. Staben er også støtteenhet for politiske beslutningsorgan. I 2021 har staben hatt en stor tilleggsoppgave med å bidra med ressurser i koronavaksinasjon av befolkningen, dette fortsetter i 2022 slik det ser ut nå.

4-ÅRSPLAN

Hovedutfordringer

De økonomiske rammene og flere års reduksjon av antall ansatte har ført til større arbeidspress og nedprioritering av flere viktige oppgaver. Bemanningen er så lav at det er svært vanskelig å opprettholde vanlig drift og god kvalitet på tjenesten. Flere fagfelt er sårbare ved fravær, da staben ikke har nok personell til å overlappe hverandre på en god nok måte.

Staben skal medvirke til gode og konstruktive prosesser knyttet til organisasjons- og tjenesteutvikling. Dette er en utfordring i en situasjon der kravet til tjenestene stadig endres når det gjelder ny teknologi, nye oppgaver og stramme økonomiske rammer.

Hovedtiltak

Staben skal bidra til aktiv medvirkning og involvering av ansatte, tillitsvalgte, brukere og politikere gjennom ulike valg, i alle prosesser knyttet til endringer i økonomiske rammer, oppgaver og tjenestetilbud. Staben må fortsatt se på hvor mye den skal involveres i de enkelte prosesser framover, og justere tjenestetilbudet etter bemanningen.

Staben skal ha et vedvarende fokus på reduksjon av sykefravær i nært samarbeid med enhetene, bedriftshelsetjenesten og NAV Arbeidslivssenter.

Staben skal arbeide målbevisst med å skape et godt og utviklende arbeidsmiljø og medvirke til å videreutvikle en solid organisasjonskultur.

ÅRSPLAN 2022

Mål

Medvirke til et godt arbeidsmiljø i hele organisasjonen.

Tiltak

- Bistå enhetene med arbeidsmiljøtiltak.
- Medarbeiderdagen gjennomføres i samarbeid mellom flere enheter, med fokus på arbeidsmiljø og utdeling av arbeidsmiljøpris.
- Gjennomføre lønnsforhandlinger i tråd med god forhandlingsskikk og i et godt forhandlingsklima sammen med de ansattes organisasjoner.

Mål

Være en aktiv medspiller for alle enhetene i kommunen.

Tiltak

- Videreføre årlige samarbeidsmøter med enhetene og andre møter etter behov.
- Bistand i personalsaker/spørsmål.

Mål

Fremme kvalitet på tjenestene og faktorer for jobbnærvær.

Tiltak

- Medvirke til å oppnå ønsket stillingsstørrelse for alle.
- Utvikle samarbeidet med enhetene, bedriftshelsetjenesten og NAV/Arbeidslivssenteret for å redusere sykefraværet.

Mål

Medvirke til et godt samarbeid med de ansattes organisasjoner.

Tiltak

- Jevnlig samarbeid med de ansattes organisasjoner.

Mål

Fremme kompetanseheving og kompetansedeling.

Tiltak

- Ta initiativ til oppstart av arbeid med overordnet kompetanseplan.

Mål

Gi god service og informasjon til kommunens befolkning, politikere og ansatte.

Tiltak

- Nødvendig oppdatering av intranett, hjemmeside og sosiale medier.
- Gi politikerne den informasjon som er nødvendig for at folkevalgtoppgaven kan utføres på en god og effektiv måte.

Mål

Øke bruken av elektronisk kommunikasjon med kommunens befolkning.

Tiltak

- Så langt mulig besvares saker og henvendelser elektronisk i stedet for på papir, da dette er raskere og mer kostnadseffektivt.

7.2 Politisk virksomhet

Politisk virksomhet har egen ramme. I denne rammen er det avsatt midler for godtgjørelse til ordfører og varaordfører, godtgjørelse til alle folkevalgte, tapt arbeidsfortjeneste og reisegodtgjørelse. Politiske møter avholdes på kveldstid. Dette medfører mindre utgifter til tapt arbeidsfortjeneste. Her settes det også av utgifter til kontrollutvalg med sekretariat. Det avsettes beløp til formannskapetets disposisjon. Det er ikke satt av spesielle budsjettsummer for eldreråd, råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne og ungdomsråd.

7.3 Abel skole – med helsestasjon/skolehelsetjeneste

4-ÅRSPLAN

Visjon: Sammen for den gode skole

Verdier: Tillit, ansvar, trygghet, respekt, inkludering, kunnskap og kvalitet

Elevene skal trives på skolen, bli sett og få best mulig læringsutbytte. Respekt, inkludering og kvalitet er viktige verdier. Skolen skal skape et klima som er preget av trygghet, tillit og ansvar for seg selv og hverandre. Elevenes opplæring blir utført i et samspill mellom skole, foresatte, elever og lokalsamfunn.

Faktaopplysninger

Statistikken bygger på fødselstallene i Gjerstad. Inn- og utflytting er ikke lagt inn.

Abel				SFO		
Skoleår	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2020/2021	2021/2022	2022/2023
B-trinn	176	189	182	Ca 45	Ca 45	Ca 45
U-trinn	89	85	77			
Totalt	265	274	259			

Hovedutfordringer for Abel skole

Tidlig innsats/forebygging

Abel skole har som mål å sikre at elevene greier å fullføre videregående skole, blir aktive deltakere i yrkeslivet eller starter på videre studier. Forskning viser at de første leveår betyr mest for menneskets utvikling. Elevene har en lovbestemt rett til tilpasset opplæring på de laveste trinnene 1.-4. klasse, (denne lovbestemmelsen var ny fra 1. 8. 2018). Derfor må skolen påregne å bruke flere ressurser her. Samtidig må det arbeides systematisk fra 1. til 10. klasse med de grunnleggende ferdighetene (lese, skrive, regne, fortelle/kunne uttrykke seg muntlig og bruke IKT).

Når skolen ser at elever sliter, faglig eller sosialt, skal det så raskt som mulig settes inn tiltak. Tiltak skal igangsettes uavhengig av hvilket klassetrinn eleven er på. Kommunen må, også i framtiden, ha en organisering som gjør det mulig å ha et tett samarbeid med PPT, barnevernet, helsestasjon, flyktningetjenesten og NAV. Det må settes av nok ressurser til å gjennomføre programmene, "Kjærlighet og grenser", "MOT" og SAMM (Systematisk arbeid med mestring, motivasjon og medvirkning). Disse programmene er med på å sikre elevene et godt psykososialt arbeidsmiljø og er viktige i arbeidet med livsmestring.

Abel skole startet høsten 2021 et systematisk arbeid med voldsforebygging og livsmestring gjennom temaøktene fra barne-, ungdoms- og familiedirektoratets læringsressurs www.jegvet.no.

Et godt psykososialt miljø for alle elevene

Ingen elever skal risikere å få skolegangen sin ødelagt på grunn av mobbing. Det skal alltid arbeides målbevisst og langsiktig for at Abel skole skal være mobbefri. Skolen har plan for trygt og godt skolemiljø (§9A), denne ble revidert og laget ny høsten 2017. Kommunestyret behandlet planen våren 2018. Abel skole bruker plan for trygt og godt skolemiljø (§9A) som rettesnor i arbeidet sitt mot mobbing. Skolen skriver aktivitetsplaner for elever som ikke opplever å ha det trygt og godt på skolen. Aktivitetsplanen ble revidert og videreutviklet i samarbeid med statsforvalteren og i tråd med Utdanningsdirektoratets anbefalinger våren 2021. Elever og foresatte skal få god informasjon om sine rettigheter.

Elevundersøkelsen gjennomføres en gang hvert år. I tillegg har skolen en egen lokal trivselsundersøkelse som gjennomføres tre ganger i året. Resultatene blir fulgt opp både individuelt med elevene, i personalet, i foreldremøter og i utviklingssamtaler.

Skole- hjem samarbeid

Det er de foresatte som har hovedansvaret for elevenes oppvekst og læring. Skolen må bevisstgjøre de foresatte på deres rolle og legge til rette for et godt samarbeid med skolen. Dette sikres ved å bruke FAU, samarbeidsutvalget (SU) og skolemiljøutvalget (SMU) aktivt. Det skal gjennomføres to foreldremøter og to utviklingssamtaler hvert år. Foreldrepålogging i VISMA Flyt skal sikre et mer aktivt skole-hjem samarbeid og fungerer meget godt i det daglige. Abel skole skal legge ut viktig informasjon på kommunens – og skolens hjemmeside.

Abel skole jobber videre med "Blanke ark", det vil si en lik mal for gjennomføring av foreldremøter med fast innhold som går på fag og psykososialt i forhold til klassetrinn. Skolen skal oppleves som åpen og imøtekomende.

Kunnskapsformidling

For at elevene skal oppnå et kunnskapsnivå som fører til at de fullfører og består videregående skole, må et høyt læringstrykk prioriteres. Alle elevene skal få et best mulig undervisningstilbud, oppleve god veiledning og at de blir satt krav til. Arbeidsmetodene skal være varierte og basert på prinsippet PRUV – praktisk, relevant, undersøkende og variert.

Spesialundervisning/tilpasset opplæring

Det jobbes kontinuerlig for å få ned den samlede spesialundervisningen. Det samarbeides mellom skole, foreldre, PPT og skoleeier for å få det til. Ressurser til god tilpasset opplæring og tidlig innsats må sikres.

Ivaretagelse av minoritetsspråklige elever

Gjerstad kommune har gjennom flere år tatt imot nye flyktninger og prioritert barnefamilier. Disse barna må gis et tilfredsstillende undervisningstilbud slik at de kan fullføre en videregående opplæring og få seg en utdanning. Kommunens enheter må samarbeide om et godt tilbud til disse barna. utfordringene har vært størst når barnefamilier på kort varsel kommer til Gjerstad.

Kompetanseheving

Det må arbeides med kompetanseheving og skoloring for å ha en lærerstab som tilfredsstiller kravene til kompetanse. Utdanningsdirektoratets satsing "Kompetanse for kvalitet" er et videreutdanningsprogram for lærere. Det er et ønske at det også i kommende år er lærere med på denne ordningen, hvor skolen fram til nå har prioritert realfag. For neste 4-års periode må det satses på videreutdanning i norsk, engelsk og pedagogisk bruk av IKT. Kompetanse innen ivaretagelse av minoritetsspråklige er også et viktig område hvor vi må sørge for å ha riktig og nok kompetanse.

Fagfornyelsen

Fra høsten 2020 ble fagfornyelsen innført på skolen. Dette er et stort løft for Abel skole. Vi har jobbet med overordnet del. Arbeidet med implementering av fagfornyelsen i nye læreplaner startet høsten 2020. Det er mye som skal på plass både i form av læremidler og kompetanse. Skolen kommer til å bruke tid i årene framover på å bli godt kjent med det nye planverket. Høsten 2021 jobbes det med vurdering i pedagogisk utviklingstid for de ansatte. Dette for å bli enda mer bevisst på metoder som sikrer medvirkning, motivasjon og engasjement blant elevene.

DEKOMP

Skolen er med på desentralisert kompetanseheving (DEKOMP) i samarbeid med UiA, satsingsområdet i 2021-22 er vurderingsarbeid. I 2020-21 var vår satsing «pedagogisk bruk av IKT i undervisningen». Fagfornyelsen bærer preg av at IKT skal inn i alle fag. Det er stadig behov for nyinvesteringer og utskifting av foreldet materiell. Som følge av nye arbeidsmetoder, økes behovet for bruk av PCer. Ungdomstrinnet har nå PCer til alle elever, målet må være at elever på mellomtrinnet også får tilgang til egen PC. Fagfornyelsen vil kreve mye arbeid og oppdateringer faglig, men også når det gjelder både skolebøker og digitale verktøy.

Skolebasert kompetanseheving. Enheten var våren 2021 med på en pilot hvor vi med utgangspunkt i ståstedanalysen til Utdanningsdirektoratet selv definerte vårt eget utviklingsbehov. Her ble resultatet at vi ønsket økt kompetanse på vurdering som tema. I samarbeid med UiA jobbes det nå med temaet i skolens ukentlige utviklingsarbeid og møter slik mange av de grunnleggende momentene for å lykkes med implementering og innføring av fagfornyelsen.

Rekruttering

Det kan se ut til at sammenslåingen av skolene har gjort det mer attraktivt å søke seg til Gjerstad. Enheten har fått veldig mange dyktige og kvalifiserte kandidater ved utlysninger av stillinger.

«Vi bryr oss SAMMEN – for barn og unge i Gjerstad kommune» er en paraply for kommunens satsinger rundt barn som bekymrer. Alle enheter som arbeider med barn og unge i Gjerstad kommune er med på dette tverrfaglige opplegget. Målet med prosjektet er å heve kompetansen om tidlig identifikasjon og tidlig

intervensjon blant ansatte som kommer i kontakt med barn og unge som lever i risikoutsatte livs- og familiesituasjoner. Videre arbeid vil være å utvikle og implementere rutiner for hvordan gå fra bekymring til handling i den enkelte avdeling eller på tvers av fagavdelinger i kommunen. Arbeidet er gått fra å være BIR (barn i rusfamilier) til BTI (Bedre tverrfaglig innsats). I tillegg er skolen en del av kommunens andre satsing under samme paraply, som heter helsefremmende skoler og barnehager.

Gjennom denne satsingen er Abel skole trivselsleder-skole. Satsingen er et systematisk opplegg rundt aktivitet i storefriminutt for alle elever fra 1.-10. klasse. Opplegget er koplet sammen med MOT og de inkluderende verdiene her. Elever skal sikres aktivitet og trivsel sammen med andre. Alle skal kjenne på at de er inkludert på Abel skole.

MOT- Gjerstad kommune er en MOT-kommune. Prosjektet er tverrfaglig og styrker ungdommene når det gjelder å være trygge på seg selv. Målet er at MOT skal skape robust ungdom som inkluderer alle. Viktige prinsipper er: MOT til å leve, MOT til å bry seg og MOT til å si nei.

SFO

Skolefritidsordningen i Gjerstad skal ha gode fritidsaktiviteter og godt foreldresamarbeid som bygger gode relasjoner. Arbeidet skal støtte opp om skolens mål og gjennomføring av satsingsplanen. Det skal arbeides med å få til gode fellesopplevelser og et godt samarbeid med folkebiblioteket. Høytlesningsøkter skal gjennomføres. Gjennom spill, lek og forming skal det være en bevisstgjøring av det arbeidet som det ble drevet med i realfagskommunesatsingen. SFO bruker basseng, skolekjøkken og hallen flittig i sin åpningstid.

Hovedtiltak for enheten:

- Abel skole er med på DEKOMP (Desentralisert kompetanseutvikling). Satsingen er nå vurderingsarbeid, medvirkning og lærelyst.
- Abel skole jobber med fagfornyelsen. Det settes av nok tid til å bli gode på det nye planverket.
- Abel skole har tidligere gjennomført flere prosjekter i regi av Utdanningsdirektoratet. Det gjelder Lektor2, realfagskommuneprosjektet, leseprosjekt, satsing på klasseledelse og prosjektet Vurdering for læring. I tillegg har ungdomsskolen vært med på satsingen Ungdomstrinn i utvikling. Etter at satsingsområdene formelt avsluttes, blir prinsippene videreført og implementert i skolens arbeid.
- Abel skole ønsker å videreføre deltakelse i Erasmus + prosjektet.
- Skolen skal følge opp elevenes utvikling. Programmet Conexus benyttes til å registrere elevenes læringsutbytte. Her samles resultater fra Udirs kartleggingsprøver, nasjonale prøver, leseprøver (LUS), M-prøver, interne tester, svømmeresultater osv. Vurderingen av resultatene benyttes for å gi elevene den riktige oppfølging, slik at de kan lære mest mulig på best mulig måte.
- Øke læringstrykket og forbedre klasseledelsen for å høyne det faglige nivået. Arbeidet skal skje i et nært samarbeid mellom de foresatte og skolen.
- Bruke tilpasset opplæring slik at elevene får en bedre undervisning ut fra sine forutsetninger, og jobbe for å få til en reduksjon av enkeltvedtak.
- Gi kompetanseheving og videreutdanning av personalet ut ifra kartlagte behov.
- Rekruttere nytt personale i tråd med kompetansebehov.
- Skape en utvidet enhet der helse for barn og unge er en integrert del av skoleenheten.

Årsplan for Abel skole 2022 – med helsestasjon/skolehelsetjeneste

Mål: Sikre en enhet der skole og helsetjeneste for barn og unge (skolehelsetjeneste, helsestasjon og jordmor) finner sine naturlige roller i et inkluderende fellesskap som styrker begge fagmiljøer

Tiltak:

- Bygge gode strukturer som legger til rette for kvalitet
- Videreutvikle rutiner for samarbeid

Mål: Enheten skal skape en 1-10 skole som skal kjennetegnes av god kvalitet på undervisning og et godt, trygt og inkluderende skolemiljø

Tiltak:

- Felles planmessig utviklingsarbeid for alle ansatte i skolen med fokus på kulturbygging og elevsyn, med tanke på overordnet del i nytt læreplanverk
- Regelmessige møter hver 2. uke i plangruppe som skal sikre medvirkning og styrke kvaliteten på utviklingsarbeid.

- Sikre medvirkning gjennom medbestemmelsesutvalg (MBU) bestående av tillitsvalgte, verneombud og administrasjon
- Gjennomføre samarbeidsutvalgsmøter (SU) og skolemiljøutvalgsmøter (SMU)
- FAU, felles for hele 1.-10.
- Sikre elevmedvirkning gjennom elevråd, klassemøter og SAMM

Mål: Skolen skal være en lærende organisasjon med fokus på resultater

Tiltak:

- God og tydelig klasseledelse
- Felles oppstart av alle undervisningstimer
- Læreplaner med konkrete mål i alle fag. Alle læreplaner skal baseres på lik mal
- Prinsippene i vurdering for læring skal brukes med konkrete og konstruktive framovermeldinger på elevenes arbeid
- Nasjonale prøver skal brukes som et redskap til å sette inn nødvendige tiltak
- Eksamensresultater og grunnskolepoeng skal være i fokus for stadig forbedring
- Skolen skal til enhver tid ha et planmessig pedagogisk utviklingsarbeid

Mål: Skolen skal legge til rette for at elever oppnår kompetansemålene

Tiltak:

- Tidlig innsats og tilpasset opplæring
- Godt kvalifiserte lærere
- Undervisningen skal være praktisk, relevant, undersøkende og variert (PRUV)
- Bruke kartleggingsverktøy som LUS, nasjonale prøver og kartleggingsprøver for å heve elevenes kompetanse.
- Fokus på matematikk
- Fokus på lesing
- Leseprosjekter høst og vår på alle trinn i samarbeid med skolebiblioteket og folkebiblioteket
- Elevsamtaler og utviklingssamtaler hver høst og vår med fokus på faglig utvikling og trivsel
- Gjennomføre kurs i lesing, skriving og regning for å bedre resultatene
- Godt samarbeid og erfaringsdeling mellom lærere på alle trinn

Mål: Enheten skal ha et planmessig holdningsskapende arbeid

Tiltak:

- Egne trivselsregler i alle klasser
- Klassemøter jevnlig hvor elevenes psykososiale miljø er tema
- Ha et engasjert elevråd
- Gjennomføre temadager med fokus på holdninger (eksempelvis; markere FN-dagen, Holocaustdagen, verdensdagen for psykisk helse og delta i TV-aksjonen)
- Fellesarrangementer som styrker det sosiale samholdet, både trinnvis og for hele skolen
- Gjennomføre Zippys venner, Kjærlighet og grenser, MOT, SAMM (Systematisk Arbeid med Mestring og Motivasjon)
- Felles månedlige sosiale mål for 10. klasse. Disse målene formidles månedlig til alle foresatte.

Mål: Enheten skal ha et godt skole-hjem samarbeid

Tiltak:

- Foreldremøter minst to ganger pr. år med fast innhold for møter på de ulike aldersgruppene («Foreldreskolen»)
- Utviklingssamtaler to ganger pr år
- Sosiale sammenkomster klassevis
- Felles julefest og sommerfest for elever, foresatte og ansatte
- Foreldrepålogging i Visma-flyt
- Skolemiljøutvalgsmøter (SMU) minst 3 ganger pr år
- Samarbeidsutvalgsmøter (SU) minst 3 ganger pr år
- Et aktivt foreldrenes arbeidsutvalg (FAU)

Mål: Utøve forebyggende og helsefremmende arbeid

Tiltak

- God og synlig tilstedeværende av helsesykepleiere i skole og barnehage
- Jobbe videre med «tidlig inn»
- Samarbeid med barnehagen om 2-årsundersøkelse
- Formalisert samarbeid med barneverntjenesten
- Fortsette arbeidet med «tettere på» med tilskuddsmidler fra Helsedirektoratet
- Tverrfaglig oppfølging av barn med overvekt
- Trygghetssirkelen (COS) i foreldreveiledningsgrupper
- Utstrakt tilstedeværelse i skolen
- Ung Aktiv
- Kjærlighet og grenser

7.4 Visedal barnehage

4-ÅRSPLAN

Barnehagens visjon

"En fantasifull verden hvor det utrolige skal skje..."

I denne visjonen ligger en tanke om at barn har få barrierer i forhold til hva som er mulig og umulig, og at barnehagen skal være et sted som tar vare på denne egenskapen. Visjonen vår ønsker å dra praksisen vår mot det å ha en undrende holdning og væremåte til livet. At barn oppmuntres til å stille spørsmål, og forske seg fram til svar er viktig. Da vil de kreative og originale løsningene vokse fram.

Livet byr på muligheter – ikke begrensninger, og med denne innstillingen hos alle i barnehagen vil det garantert skje utrolige ting...

Faktaopplysninger

Visedal barnehageenhet er fysisk spredt på to hus, avd. Alvheim er en base og avd. Renstøl er delt i to baser. Der igjen er basene delt opp i søskengrupper. Spesielt barnehagens yngste blir skjerma i mindre grupper. Barnehagen har 135 faste plasser som blir regnet ut på grunnlag av barnehagens totale areal for barn over 3 år. Barn under tre år har krav på 1/3 mer areal enn barn over 3 år, og derfor vil det faktiske antall barn i barnehagen alltid være lavere enn 135.

Barnehagen er et heldagstilbud med åpningstid fra kl. 07.00 til 16.30 hver ukedag. Kommunen kan pr i dag tilby barnehageplass til alle med rettighet etter § 12a i barnehageloven.

Hovedutfordringer

Å gi barnehageplass til alle som har behov for det, på den tid de ønsker, er en utfordring. Det å sørge for rett nivå på tjenesten i takt med de behov som til enhver tid eksisterer, vil være utfordrende på grunn av store svingninger i årskulla. I og med at barnehage er en tjeneste mennesker velger å benytte etter behov, kan det også være vanskelig å forutse konkrete tall. Hvis ikke kommunen kan tilby barnehageplass, vil foresatte ha mulighet til å benytte privat barnehage i en annen kommune. Da er kommunen tilskuddspliktig til den aktuelle private barnehage.

Barnehageøkonomi er sterkt normstyrt. Staten regulerer opptaksregler av barn, kompetansenivå hos de ansatte og hvor mange ansatte som skal være i en grunnbemanning. Dette er regulert for å sikre kvalitet for barn, men gir få muligheter til å gjøre lokale valg.

Faglige krav til kvalitet gitt gjennom rammeplan for barnehage, er høye. Alle ansatte skal utvikle en praksis i henhold til rammeplan, og det tar tid og ressurser. Nye lovkrav blir vedtatt som igjen krever endring av praksis og nye oppgaver på den enkelte.

Enhetens ansatte har ingen felles tid i hverdagen, og alle felles personalmøter må gjennomføres på ettermiddag- og kveldstid.

Enheten har en høy andel flyktning- og tospråklige barn. Dette er først og fremst en berikelse for vårt miljø, men må følges tett opp gjennom systematisk arbeid i samarbeid med familiene det gjelder. Språk, vennskap og inkluderende miljøer er stikkord i dette arbeidet. Arbeidet krever kunnskap, tid og hender.

Store økonomiske reduksjoner knyttet til mottak av tilskuddsmidler fra IMDI. Fra 2022 har barnehageenheten ingen barn som kvalifiserer til å motta tilskudd etter IMDIs regelverk, og følgelig så vil heller ikke kommunen motta tilskudd. Påvirker økonomien i sterk grad siden enheten over år har finansiert driften med høye flyktningetilskudd.

I Gjerstad kommune påvirkes også barnehageøkonomien betydelig av at ca en tredjedel av barna har redusert foreldrebetaling på grunn av lav inntekt.

Enheten ser et økende antall barn med store hjelpebehov. Dette vil være behov som må følges opp her og nå, men også i mange år fremover.

Forventninger til hva barnehagene skal ivareta er også et viktig tema å drøfte, både med sine brukere og eiere.

Hovedtiltak

En høy kvalitet på barnehagens faglige innhold for barn og foresatte vil være hovedfokuset i en fireårsplan. Arbeid knyttet til rammeplan vil bli satset på gjennom både ekstern og intern kursing, samt konkrete utviklingsarbeid.

Enheten må fortsette å satse på utvikling av en god og fleksibel struktur, og en tydelig ledelse av denne. En fortsatt klar forventning om å ha en organisasjon med myndiggjorte medarbeidere, vil være nødvendig for å nå framtidige målsettinger.

Det å ha en personaldekning som er tilstrekkelig til å møte store varierende behov hos barn i barnehagen, er en forutsetning for både antall barn som kan tilbys plass, tidlig innsats og kvalitet.

Kompetansehevende tiltak vil være viktige for å ha kunnskap som fører til iverksettelse av tiltak som gir resultater. Over neste toårsperiode vil et av barnehagehusa i kommunen delta i et barnehagebasert kompetanseprosjekt med tema Flerkulturelle familier. Det andre barnehagehuset skal delta i et kompetanseprosjekt kalt Digital kompetanse. Kompetansetiltakene er initiert gjennom ReKomp, regional kompetanseutvikling.

Ansatte med en følelse av jobbmestring er en forutsetning for å nå mål om høy kvalitet. I og med at kvalitet i barnehagen i stor grad ligger i personalressursen, er det viktig å fortsette det aktive arbeidet enheten har med å redusere sykefraværet/øke jobbnærværet.

Barns rett til et godt barnehagemiljø er lovfestet i barnehageloven fra og med 1.januar 2021. Personalet må videreutvikle sin kompetanse knyttet til observasjon og tilrettelegging.

Viktigheten av barns lekekompetanse, arbeid med språk, samhandling fagpersoner imellom og tett foreldredialog vil være temaer i den neste fireårs perioden.

Barnehage vil være aktive deltakere i kommunens tidlig innsats arbeid. Ressursteam vil være et sentralt verktøy i arbeidet, for å sikre et tverrfaglig fokus i arbeidet rundt barn og familier som trenger ekstra støtte og hjelp. Barnehageenheten deltar bredt i ressursgruppen i Vi bryr oss sammen prosjektet.

Det vil bli viktig å arbeide målretta mot å finne de gode måtene å organisere spesialpedagogisk arbeid på. Et fleksibelt system krever at en kartlegger brukerbehov så langt det lar seg gjøre, slik at en igjen kan møte behov hos brukerne fra år til år.

Kompetanse hos ansatte er svært viktig i dette arbeidet. Flere ansatte bør opparbeide spesialpedagogisk kompetanse slik at arbeidet i større grad blir endel av det ordinære tilbudet. For å lykkes i dette arbeidet, kreves det ressurser avsatt til allmennpedagogiske tiltak og veiledning fra spesialpedagog.

Barns utfordringer er enklere og mindre ressurskrevende å løse hvis en kommer tidlig inn i et systematisk arbeid.

Oppfølging av flyktning- og tospråklige barn krever spesiell kompetanse, og det krever videre at en setter av ressurser til arbeidet.

ÅRSPLAN 2022

Mål : Enheten skal kunne peke på fem forbedringstiltak knyttet til barnehagenes deltagelse i kompetansesatsingen REKOMP

Tiltak

- Barnehagene skal dele kunnskap på tvers av satsingene underveis
- Digitale verktøy skal benyttes på nye måter i arbeidet med barn
- Foreldremøter skal gjennomføres på en mer inkluderende måte for alle foreldre uavhengig av språk
- Ulike språk og land som er representert i barnehagen skal være mer synlig i barnehagens miljø

Mål : Vi skal kunne se fem tegn på at barnehagene har et godt, trygt og inkluderende barnehagemiljø for alle barn

Tiltak :

- Utarbeide tydelige rutiner knyttet til innføring av § 41,42 og 43 i lov om barnehager
- Gjennomføre systematiske barnesamtaler med alle barn, hensyntatt deres alder
- Organisere barns hverdag i små grupper
- Jevnlige kartlegginger av hvordan barns fysiske lekemiljø fungerer
- Ansatte skal være tett på barns lek for å kunne forebygge mobbing og utestengelser
- Enheten skal planlegge arbeidet knyttet til miljøfyrtårnsertifisering

Mål : Vi skal kunne peke på tre nye forbedringstiltak i samarbeid mellom foreldre og barnehage

Tiltak :

- Alle ansatte skal jobbe aktivt for å ha tett dialog med foreldre til barn på sin gruppe
- På bakgrunn av tilbakemeldinger i brukerundersøkelsen 2020, skal det gjennomføres flere samarbeidsmøter i arbeidsgruppene og i samarbeidsutvalget
- Enhetens samarbeidsutvalg skal drøfte mer inkluderende møteplasser for alle foreldre
- Vigilo, barnehagenes digitale kommunikasjonsløsning, skal benyttes i stadig økende grad for å sikre lik og oppdatert informasjon til alle foreldre
- I samarbeid mellom foreldre og barnehage skal medvirkningsbegrepet utforskes og gis et felles forstått innhold

Mål : Enheten skal kunne peke på gjennomføring av minst tre nye tiltak som kan virke psykisk helsefremmende for barn

Tiltak :

- Enheten skal aktivt benytte kommunens felles peilemerker for arbeid med barn og unge
- Gjennomføring av tiltak vedtatt i enhetens arbeidsmiljøplan
- Delta aktivt i ressursgruppe i Vi Bryr Oss Sammen prosjektet
- Bidra med aktivt integreringsarbeid gjennom fokus på lek og vennskap mellom barn
- Ledergruppa jobber med kompetansepakke fra Udir – trygt og godt barnehagemiljø

7.5 Enhet for helse og omsorg

4-ÅRSPLAN

Etter omorganiseringen til den nye helse og omsorg enheten, som ble vedtatt av kommunestyret i juni 2019, er mye på plass nå, men det jobbes kontinuerlig videre med justeringer. Omstilling er ingen statisk prosess og enheten må stadig tilpasse seg utviklingen.

Faktaopplysninger

Enhet for helse og omsorg skal sikre at innbyggerne i Gjerstad kommune tilbys et likeverdig tjenestetilbud og riktige tjenester til rett tid.

Tjenestene omfatter alt fra trygghetsalarm, matombringing, dagtilbud, hverdagsrehabilitering, støtte, råd og veiledning i forhold til belastende situasjoner til mer omfattende tjenester som bolig med heldøgns omsorg og institusjonsplass øverst i innsatstrappa. Tjenestene blir tildelt gjennom enhetens tjenestekontor.

Enheten består nå av følgende tjenesteområder med til sammen cirka 95 årsverk:

Institusjon:

Somatisk avdeling, skjermet avdeling, dagtilbud for hjemmeboende, renhold, kjøkken og vaskeri.

Hjemmetjenester:

Hjemmesykepleie, hjemmehjelp, omsorgsboliger og omsorgshybler.

Tjenester for habilitering:

Samlokaliserte boliger for mennesker med funksjonshemming, oppfølging av brukere, dagsenter, systemansvar for koordinator og IP (individuelle planer).

Psykisk helse- og avhengighet:

Tilbud om støttesamtaler, terapeutisk kunnskapsformidling om diagnosen og bistand i akutte situasjoner. Heldøgns omsorgstilbud for pasienter med dobbeltdiagnoser. Forebygging og oppfølging av brukere med psykisk sykdom og/eller avhengighetsproblematikk. Kontaktsenteret for mennesker med psykiske vansker og/eller manglende sosialt nettverk.

Tjenestekontor, forebygging og utvikling

Ansvar for saksbehandling og tjenestetildeling, velferdsteknologi, ambulerende vaktmestertjeneste, BPA (brukerstyrt personlig assistanse), støttekontakt, avlastning, hverdagsrehabilitering, fysioterapi, ergoterapi og legetjenesten.

Særlige utfordringer i 2021

2021 har vært et krevende år. Omorganisering av enheten er en tidkrevende prosess med mye planlegging og utprøving. Koronapandemien har utfordret hele enheten i år også. Det ble jobbet mye med beredskapsplanlegging, testing og smittesporing. I våres ble vaksinasjonen av befolkningen satt i gang og enhet for helse og omsorg bidrar mye i denne prosessen med ressurser og kompetanse. Koronapandemien er fortsatt en stor økonomisk belastning for enheten og medfører et betraktelig økonomisk merforbruk.

Høyt fravær blant ansatte har også vært en stor utfordring. Tilgangen til vikarer er veldig begrenset, spesielt vikarer med fagutdanning. Dette har vært en belastning både for personalet og ikke minst for økonomien.

Gjerstad kommune har mange brukere som mottar særlig ressurskrevende tjenester, sammenlignet med andre kommuner og antallet har økt i 2021. Dette er ikke mulig å forutse, og kostnadene som følger med nye brukere er en av årsakene som gjør det svært vanskelig å holde rammene.

Rekruttering av fagkompetanse, særlig i turnusarbeid, er svært problematisk og studier viser at denne problematikken kommer til å øke dramatisk årene framover.

Særlig satsing i 2022

Den demografiske utviklingen viser at det blir flere eldre og at de er friske lengre. For å sikre en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste i framtiden er det behov for faglig omstilling med endret/ høyere kompetanse, nye arbeidsmetoder og nye faglige tilnærminger. Framtidens helse og omsorgstjenester vil foregå mye mer i hjemmet til brukerne. Dette krever en forskyvning av fokuset fra institusjon til hjemmebaserte tjenester. Faglig omstilling i tjenestene er blant annet knyttet til sterkere vektlegging av mestring, rehabilitering, forebygging, tidlig innsats, aktivisering, nettverksarbeid, miljøarbeid, veiledning av pårørende og frivillige, digitalisering og velferdsteknologi. I tillegg må tjenestene bli mer fleksible for å møte økt variasjon i behov og etterspørsel.

Kvalitetsreformen «Leve hele livet» vil prege helse og omsorgstjenestene i årene som kommer. Reformen handler om de grunnleggende tingene som ofte svikter i tilbudet til eldre. Reformen har fem innsatsområder: Et aldersvennlig Norge, aktivitet og fellesskap, mat og måltider, helsehjelp og sammenheng i tjenestene.

Arbeidet med Leve hele livet reformen har pågått over noe tid. Fra høsten 2021 har det vært jobbet mer målrettet med blant annet politisk forankring av prosessplan for Leve hele livet, opprettelse av en tverrsektoriell prosjektgruppe, gjennomføring av folkemøte og utpeking av innsatsområder i det videre arbeidet med reformen. Innbygger og brukerinvolvering, tettere samarbeid mellom enhetene, frivilligheten, næringsliv, lag og foreninger er viktig for å skape et aktivt og aldersvennlig lokalsamfunn i Gjerstad. Vi må satse enda mer på forebyggende, helsefremmende sektorovergripende arbeid, slik at vi kan bidra til at innbyggerne i størst mulig grad kan være selvstendige og ivareta egen helse.

Hovedutfordringer

- Opprettholde tjenester med dagens kvalitet innenfor de trange økonomiske rammene.
- Sikre riktig tjeneste til rett tid og i riktig omfang.
- Bærekraftige helsetjenester i tråd med demografi og utfordringsbildet i folkehelsen, deriblant økt dreining av tjenestene til et tydeligere helsefremmende og forebyggende fokus for å utsette behov for pleie og omsorgstjenester.
- Innbyggernes forventninger til tjenester.
- Øke nærvær.
- Videreutvikle arbeidsmiljøet etter koronapandemien.
- Tilpasse virksomheten til framtidens behov og sikre riktig og god kompetanse i tråd med nasjonale føringer og oppgaveforskyving til kommunehelsetjenesten.
- Sikre egenfinansiering av prosjekter.
- Kompetanseheving.
- Beholde og rekruttere fagutdannet personell.
- Håndtering av covid-19 pandemien.

Hovedtiltak

- Implementere kvalitetsreformen «Leve hele livet» med hovedfokus på et aktivt lokalsamfunn, boligutvikling og samskaping.
- Deltakelse i prosjektet «Bærekraftige helse- og omsorgstjenester» og videreutvikle flere lavterskeltilbud med fokus på et aktivt lokalsamfunn og flere helsefremmende tilbud på laveste trinn i innsatstrappa.
- Tilrettelegge for kompetanseheving og kontinuerlig fagutvikling gjennom kursing, e-læring, fagdager og etter/videreutdanning av ansatte.
- Videreføre samarbeidet med Frivilligsentralen, lokale lag og foreninger. Samhandle med andre enheter innenfor kommunen.
- Fokus på forventningsavklaring mellom tjenestene og brukere/innbyggere, pårørende, ansatte og samarbeidspartnere.
- Fokus på arbeidsmiljø, trivselstiltak for ansatte og nærvær.
- Videre jobbing med kontinuitetsplanlegging og vaksinerings under koronapandemien.

ÅRSPLAN 2022

Mål: Tilpasning av drift til framtidens behov

Tiltak:

- Hverdagsmestring som ideologi for all tjenesteutøvelse.
- Styrke hjemmebaserte tjenester for å redusere behovet for heldøgns omsorgsboliger og institusjonsplasser.
- Se på «eget hjem» som den viktigste arenaen.
- Tilpasse institusjonsplasser og bemanning til dagens behov.
- Bidra til at innbyggere mestrer livet og daglige aktiviteter best mulig på egen hånd, herunder forebygge funksjonsfall og ensomhet gjennom samarbeid med andre aktører.
- Omfordeling av ressurser innenfor egen enhet etter behovet.

- Effektivisering av tjenester for å holde de økonomiske rammene.
- Redusere sykefravær ved å ha sterkt fokus på nærvær og arbeidsmiljø.
- Videreføre arbeid med kvalitetsreformen «Leve hele livet».
- Jobbing med vaksiner, smittevern og beredskapsplaner for god håndtering av covid-19 pandemien.

Mål: Kompetanseheving, beholde og rekruttere fagpersoner

Tiltak:

- Bruke stipendordningen mer aktivt for å gjøre etter/videreutdanning attraktivt for de ansatte.
- ABC-opplæring i studiegrupper; bl.a. Mitt livs ABC og velferdsteknologiens ABC.
- Øke tilbud/bruk av e-læringskurs og webinarer.
- Internkursing. Opplæring på tvers av avdelinger, fokus på kompetansedeling innad i enheten.
- Øke kompetanse hos lederne via etterutdanning i helseledelse.
- Aktiv satsing på helsefaglæringer.
- Rekrutteringsstillinger til studenter.
- Deltagelse i prosjektet «menn i helse»
- Deltagelse i fag- og læringsnettverk.

Mål: Videreutvikle et godt arbeidsmiljø

Tiltak:

- Faste møtepunkter med ansatte, tillitsvalgte og verneombud.
- Legge til rette for god informasjon og læring i arbeidshverdagen.
- Sette fag i fokus.
- Fellesarrangementer for ansatte.
- God informasjon og inkludering.

Mål: Helsefremmende og forebyggende arbeid med sterkt fokus på tverrfaglig samarbeid med andre enheter og frivillige aktører

Tiltak:

- Vurdere muligheten for etablering av frisklivssentral for å fremme fysisk og psykisk helse og forebygge eller begrense utvikling av sykdom, bidra til helhetlige, koordinerte helsetjenester og til utjevning av sosiale ulikheter i helse, hvor brukerne, pårørende og frivillige brukes som ressurser. Til dette formålet kan det søkes tilskudd fra Statsforvalteren, men det forutsetter noe egenfinansiering.
- Iverksette helsefremmende hjemmebesøk til alle innbyggere som fyller 78 år.
- Hverdagsrehabilitering gjennom tverrfaglig team med fysioterapeut, ergoterapeut og sykepleierfaglig kompetanse.

Mål: Øke innføring og bruk av velferdsteknologi

Tiltak:

- Fokus på velferdsteknologi ved tjenestetildeling.
- Aktiv bruk av velferdsteknologi.
- Bevisstgjøring og god informasjon til ansatte, brukerne og pårørende om mulighetene i en tidlig fase.
- Videreføre deltagelse i interkommunale prosjekter og samarbeid.

For å kunne levere gode og bærekraftige omsorgstjenester til de som trenger det og for å kunne møte utfordringene knyttet til rekruttering, demografi og folkehelse er det viktig at kommunen er mer aktiv i utvikling av nye arbeidsmetoder og ta i bruk ny teknologi. Innbyggerne må involveres mer og pårørende og frivilligheten må brukes aktivt som en ressurs. Vi må fokusere mer på de nederste trinnene på omsorgstrappen med lavere omsorgsnivå for å kunne redusere de kostnadsintensive tjenester på de øverste trinn på omsorgstrappen.

I forbindelse med prosjektet «Bærekraftige helse- og omsorgstjenester» som kommunen deltar i, er det et klart behov for å styrke de lavere trinnene i innsatstrappen i kommunen. Dette er både ulike tilbud i lokalmiljøet og lavterskeltilbud inn under enhet for helse- og omsorg. Eksempler på dette er helsefremmende

hjemmebesøk til eldre og frisklivssentral med ulike lærings- og mestringstilbud. Dette er tiltak som er relativt enkle å iverksette og som sannsynligvis vil kunne ha stor nytte for innbyggere som kan ha behov for råd og veiledning for å ta gode valg for alderdommen eller som opplever helseutfordringer. Dette vil imidlertid kreve tilføring av ekstra midler, men gevinsten vil nok ikke være merkbart før om et par år. Her er det behov for å ta noen grep nå for å sikre gode og bærekraftige helsetjenester i årene fremover.

Rammene til helse og omsorg har vært svært trange gjennom flere år. De nærmeste årene må det tilføres flere midler for å kunne håndtere økende antall med behov for ressurskrevende tjenester og møte de demografiske utfordringene med et bærekraftig tjenestetilbud.

7.6 NAV Øst i Agder

Fra 01.01.22 slår NAV Gjerstad seg sammen med NAV kontorene i Froland, Tvedestrand, Vegårshei og den statlige delen av NAV Åmli, i vertskommunesamarbeid med Tvedestrand som vertskommune.

Deler av de utgiftene som nå ligger hos enhet NAV sitt budsjett, vil bli utbetalt fra Tvedestrand kommune. I etterkant vil Tvedestrand kreve refusjon av utgiftene fra kommunene i samarbeidet, blant annet Gjerstad. De kommunalt ansatte i NAV Gjerstad vil fra nyttår være ansatt i Tvedestrand kommune, men har fortsatt kontorsted i NAV-kontorene i Gjerstad.

Dette gjelder ikke miljøterapeuter i flyktningetjenesten, de vil beholde sitt ansettelsesforhold i Gjerstad kommune. Arbeidstreningsgruppa overføres til samfunnsenheten fra 1.1.22.

De største utgiftene som vil bli utbetalt fra Tvedestrand enten fra nyttår eller når det praktisk lar seg gjøre, vil være:

- Lønn til de ansatte
- Økonomisk sosialhjelp
- Introduksjonsprogrammet
- Kvalifiseringsprogrammet

Det er også noen utgifter som bli utbetalt direkte fra Gjerstad kommune:

- Betaling for VTA plasser på Lisand AS
- Voksenopplæring

Mål for 2022 og 4 årsplanen

Ut over det som står i samarbeidsavtalen for NAV Øst i Agder, foreligger det ikke på nåværende tidspunkt mål for den nye enheten i 2022 og handlingsprogramperioden.

Årsplanen for 2022 og for 4-årsplanen vil ta hensyn til følgende dokumenter:

- Lover og regler som NAV er satt til å forvalte
- Innspill fra deltakerkommunene
- Mål- og disponeringsbrev fra direktoratet
- Kommunebrev fra direktoratet.

7.7 Samfunnsenheten

4-ÅRSPLAN

Faktaopplysninger

Enhetens arbeidsområder er samfunnsutvikling, planarbeid, tekniske tjenester, kart og oppmåling, byggesaksbehandling, salg av boligtomter og næringstomter, prosjektgjennomføringer og vedlikeholdsoppgaver på kommunale bygg, vann- og avløpsanlegg, renhold, folkehelse, landbruk, konsesjon, klima- og miljø, bibliotek, kultur, næring, beredskapskoordinering, prosjektgjennomføringer iht. investeringsprogrammet, tverrfaglige og tverretatlige prosjekter og samordning mellom og samvirke med enhetene i kommunen, og ut mot næringsliv, frivillige lag og foreninger og frivilligsentralen.

Hovedutfordringer

- store, tunge planprosesser og reformer, kombinert med mange investeringsoppgaver
- framtidsrettet planlegging av nye næringsarealer, boligområder og sentrumsstrategi som grunnlag for ferdigstilling av kommuneplanen i 2022
- kjøp av nødvendig areal til næringsområder og boligområder
- beholde og rekruttere fagfolk
- internt og regionalt samarbeid om næringsutvikling og folkehelse
- støtte opp om kulturlivet i kommunen
- opprettholde jordbrukets kulturlandskap – stadig flere bønder slutter
- redusere det totale arealet for omdisponering av jordbruksareal
- videreutvikle Brokelandsheia som det ledende næringsområdet i Østregionen, med gode attraktive tomter og god struktur på utbyggingen
- bygge- og deleforbud - usikkerhet rundt varighet – ifm planlegging av ny E18 Tvedestrand-Bamble
- usikkerhet rundt sammenkobling Vestfoldbanen og Sørlandsbanen; Grenlandsbanen, med stasjon på Brokelandsheia, og båndlegging av arealer
- identifisere og kartlegge arealer for grønne næringer i Gjerstad
- opprettholde et fokus og engasjement på betydningen av aktiv skogforvaltning i forhold til skogens verdiutvikling - et mer distansert forhold til skogeiendommen – skogen bidrar relativt lite på inntekten for mange
- koordinere og holde oppe trykket på, samt å få fremdrift i, kommunens tverrenhetlige og tverrfaglige prosjekter, og utføre god prosjektoppfølgning av investeringsprosjektene
- sikre gående og syklende til og fra skole og fritidsaktiviteter
- utarbeide gode vedlikeholdsrutiner på bygg og anlegg ved hjelp av FDV-verktøy (forvaltning, drift og vedlikehold) og gode internkontrollrutiner
- utarbeide nødvendig brannokumentasjon og oppfølging av branntilsyn
- få på plass gode løsninger på kommunalt avløpssystem iht. bestemte utbygginger/renoveringer
- utføre tilfredsstillende drift og vedlikehold av kommunale utleieboliger, bygninger og kommunaltekniske anlegg
- gjennomføre forsvarlig sommer- og vintervedlikehold av kommunale veier
- få flere abonnenter tilknyttet kommunalt vann- og avløpsnett
- yte bedre, eller like god, service overfor innbyggerne, med mindre ressurser for hvert år
- gjennomføre tiltak som reduserer utslipp av klimagass og andre forurensningskilder, reduserer energiforbruket i kommunen og bidra til å nå Norges klimamål
- balansere ressursbruken mot IKT prosjekter, HR-portal, arkivering i 360 og generell rapportering/dokumentering - tillit vs. kontroll
- rammebetingelser til å kunne gjennomføre tiltak i samsvar med vedtatt årsplan

Samfunnsenheten har et svært bredt arbeidsfelt, dette er også blitt utvidet ved at enheten har overtatt flere arbeidsoppgaver de siste fem årene, uten at det har fulgt med ressurser. Disse arbeidsoppgavene er fordelt internt i enheten, og gjelder blant annet innenfor folkehelsearbeid, barnehagemyndighet og kultur. Det forventes også at vi skal yte samme, eller bedre, service overfor kommunens innbyggere, til tross for stadig mindre ressurser og flere arbeidsoppgaver. Dette medvirker til at enheten tidvis har et ekstra stort arbeidspress. Det vil bl.a. kunne påvirke kapasitet til utredninger for politikere, svar på høringsuttalelser,

forventet vedlikehold av bygningsmasse, samarbeidsprosesser internt i kommunen og deltakelse på interkommunale samarbeidsarenaer.

Det er et ønske fra alle hold at man skal få til etableringer av nye arbeidsplasser, få en økning i befolkningstallet og skape et godt liv for innbyggerne i kommunen. Det er viktig å holde trykket oppe i arbeidet for hvordan øke næringsattraktiviteten i kommunen. Samtidig må vi ha fokus på å øke bostedsattraktiviteten, for å få til vekst. En forutsetning for et godt liv i Gjerstad er også et rikt og mangfoldig kulturliv, gjennom egenaktivitet, profesjonelle kulturuttrykk, ivaretaking av gamle kulturaktiviteter og skaping av nye, å opprettholde en moderne bibliotekjeneste og et godt tilrettelagt friluftsliv. Dette vil også være fokusområder fremover.

Vi har de siste fem årene hatt en prosjektkoordinator, ansatt på eksterne prosjektmidler, som har hatt fokus på tverrfaglig og tverrenhetlig samskaping, framdrift i prosjektene og implementering av strategier og tiltak. Denne stillingen opphørte ved utgangen av 2021. Dette gjør at vi dessverre ikke vil klare å holde trykket opp på kommunens store tverrenhetlige satsing for barn og unge og deres familier; «Vi bryr oss – SAMMEN for barn og unge» (BTI, HBS med mer), i like stor grad i 2022, om ikke det opprettes en stilling som kan ivareta disse tingene, eller at vi får tilgang på flere eksterne midler.

Hovedtiltak

- arbeid med revisjon av kommuneplanens arealdel og oppdatere kommuneplanens samfunnsdel i samsvar med kommunens utfordringer og muligheter
- vurdere kjøp av og kjøpe areal som kommunen ønsker å sette av til framtidige boligområder og næringsområder i kommuneplanens arealdel for 2022-2034
- sørge for oppdatert hjemmeside på nett, med god og relevant informasjon
- jobbe fram og ta i bruk flere innovative løsninger, for å få en enda mer effektiv produksjon - forutsetter tilrettelegging av samarbeidsarenaer og nok tid
- aktiv bruk av kommunens energi- og klimaplan i organisasjonen
- gjennomføre trafikksikkerhetstiltak iht. vedtatt kommunedelplan for trafikksikkerhet, med årlige prioriteringer i handlingsprogram/årsplan, samt budsjett
- gjennomføring av planarbeid med god prosjektorganisering
- være en attraktiv enhet gjennom positive sosiale tiltak og tilrettelegging for ønsket faglig påfyll, slik at man klarer å beholde den tunge, brede kompetansen enheten har og evt. tiltrekke oss ny kompetanse, ved behov
- vurdere, for så å videreutvikle og forbedre, eller avvikle, interkommunale samarbeid vi er en del av – alle fagområder
- jobbe aktivt for salg av kommunale boligtomter og boliger, inkludert fokus på «fra leie til eie»
- sørge for at bygge- og delegrenser til jordbruksareal overholdes i samsvar med kommuneplanen
- sørge for at hensynssone landbruk i kommuneplanen ivaretas
- bidra til økt interesse for skogens mange roller, bruksområder og sentrale funksjon i det grønne skiftet; arrangere skogdager samt andre møtepunkter med skogeierne
- innarbeide retningslinjer for konsesjon og deling av landbrukseiendommer i ny kommuneplan, for å sikre en god landbruksforvaltning og bosetting i kommunen
- aktivt samarbeid med faghjelp, skogeierlag og skogandelslag/tømmerkjøpere
- igangsette revidering av Områdereguleringsplanen for Brokelandsheia
- få på plass et formalisert og godt samarbeid med Frivilligsentralen, frivillige lag og foreninger, gjerne også i samarbeid med næringslivet
- støtte frivillige lag og foreninger og kultur- og friluftslivsarbeid ved gjensidig informasjon og planlegging av samarbeidstiltak
- gi støtte til fritidsklubb-aktivitet
- dele ut Gjerstad kommunes kulturpris til en person eller organisasjon som fortjener honnør for sin innsats for kulturlivet
- utvikle biblioteket i takt med samfunnsutviklingen: videreutvikle debatt-, kunnskaps-, møteplass- og arrangementsarenaen og «Meråpent bibliotek»
- tett samarbeid mellom folkebibliotek og skolebibliotek
- ta i bruk nye digitale/tekniske løsninger som gjør arbeidet i enheten mer effektivt og/eller produktivt
- arrangere konserter, foredrag og annet til glede for bygdas eldre gjennom Den kulturelle spaserstokken

- aktivt bruk av FDV-verktøy for alle ansatte innen daglig drift av kommunal bygg og anlegg
- utarbeide tilstandsrapporter på kommunale bygg og anlegg ved bruk av FDV-verktøy
- øke kompetansen på driftspersonell innen vann og avløp
- nært samarbeid med andre enheter ang. utleieboliger
- jobbe med ansvarsavklaringer på sektorovergripende oppgaver og prosjekter

ÅRSPLAN 2022

Administrativ styring og ledelse

Mål

Effektiv drift av enheten, og god samordning mellom enhetene i kommunen.

Tiltak

- riktig bruk av dialogmøter, enhetsmøter, arbeidsplaner, prosjektorganisering og framdriftsplaner for å sikre best mulig bruk av ressursene og få til god måloppnåelse
- god dialog med andre enheter for avklaring av forventninger, oppgaver og ansvar
- etterstrebe å hele tiden være i forkant
- fortsette arbeidet med å avklare roller og ansvar – fokus på organisasjonsutvikling og godt samarbeid
- følge opp kompetanseplanen
- aktiv bruk av interne systemer, slik som intranett og QM+

Mål

Utvikle kommunen i samsvar med framtidige utfordringer og politiske vedtak

Tiltak

- videreutvikle samarbeid med nabokommuner og andre etater og samarbeidspartnere
- sette fokus på viktigheten av et aktivt frivillighetsmiljø og frivillig innsats for lokalsamfunnet, herunder jobbe for å få på plass en frivillighetspolitikk, og om mulig en egen ungdoms-/fritidskontakt
- utarbeide og gjennomføre gode, konkrete og tydelige planer på et tverrfaglig og tverrsektorielt nivå
- tilrettelegge for kompetanseheving

Kultur

Mål

Være en støttespiller for det frivillige kulturarbeidet

Tiltak

- innkalle representanter for lag og foreninger til møte vår og høst – utarbeide strategi for disse møtene
- informere om kulturtilbud via kommunens facebookside – oppdatere aktivitetsoversikt hvert halvår
- sammen med representanter fra lag og foreninger, flyktningtjeneste og frivilligsentral, legge strategi for integrering av nye innbyggere i kulturlivet
- være sekretariat for kulturkveldkomiteen
- besørge nødvendig arbeid med kulturprisen
- effektivere tiltak i kommunal kulturminnevernplan
- være koordinator for stimenn (rydding av stier)
- legge til rette for idrettslige aktiviteter gjennom spillemiddelordningen

Mål

Gi barn og unge adgang til gode kulturelle aktiviteter

Tiltak

- rekruttere ungdom til deltagelse i Ung kultur møtes (UKM) og samarbeide med nabokommunene og fylkeskommunen om gjennomføringen
- være et aktivt kontaktledd til den interkommunale kulturskolen Øst i Agder
- evaluere kulturskolen og kulturskolesamarbeidet – ta opp tråden igjen
- prioritere barne- og ungdomsaktiviteter i forvaltningen av økonomiske midler og i planleggingen

- bistå inn i «Ung aktiv», som nå er innarbeidet i skolens/skolehelsetjenestens daglige drift – et samarbeid mellom skole og skolehelsetjeneste, samt frivilligsentralen, flykningstjeneste og NAV m.fl. ved behov
- videreutvikle utlånssentralen, og samarbeide med folkebiblioteket om utlansregistrering

Mål

Biblioteket skal formidle allsidig og aktuell kunnskap og kultur, og være en nøytral debattarena, en læringsarena og en trivelig møteplass for alle i kommunen. Biblioteket skal medvirke til å skape lokal identitet, tilhørighet og deltakelse. Tjenestene skal være gratis.

Tiltak

- avholde minst 6 arrangementer og debatter med forskjellige grupper av befolkningen som målgruppe
- legge til rette for bruk av bibliotekets lokaler til læring, f. eks til studieplass og kurs
- videreføre lesesirkel
- fortsette kjentgjøring av «Meråpent bibliotek» - (etablert vår 2018, men vært Coronalukket fra mars 2020 til oktober 2021)

Mål

Folkebiblioteket skal samarbeide med skolebiblioteket og være en faglig støttespiller

Tiltak

- videreføre og forsterke samarbeidet mellom folke- og skolebibliotek, ved at biblioteksjef bidrar mer inn i skoleprosjekter/skolebibliotek, og har mer tilstedeværelse på skolebiblioteket (utgjør pr. nå 20% av stillingen)
- følge opp samarbeidsavtalen mellom folkebibliotek og skolebibliotek (2018-2022), og revidere denne i samarbeid med skolen
- være hovedansvarlig for felles katalog over kommunens samlede bibliotekmedier (biblioteksjefen)

Mål

Beholde eksisterende kulturell aktivitet i kommunen og legge til rette for fysisk aktivitet blant kommunens innbyggere.

Tiltak

- synliggjøre og oppdatere kommunens nettside etc. med de til enhver tids nyeste turkart med mer
- samarbeide med turlag/stimenn om å arrangere fellesturer for å få blest om turrutene med nappekart etc.
- tett samarbeid med frivillige lag og foreninger, samt frivilligsentralen – formalisere samarbeidet ved revidering av samarbeidsplan
- utarbeide sti- og løypeplan for Gjerstad kommune, i samarbeid med Friluftsrådet Sør
- samarbeide med områdekontaktene for friluftsliv i kommunen, om organisering av stimannordningen
- fortsette arbeidet med å bistå «Ung aktiv»-satsingen, som kontaktledd mot lag og foreninger – en satsing blant 3.klassinger og deres familie
- arrangere konserter, foredrag og annet til glede for den eldre befolkningen gjennom «Den kulturelle spaserstokken»

Senter- og næringsutvikling

Mål

Tilrettelegging for et innovativt og aktivt næringsliv

Tiltak

- delta aktivt i utvikling av et enda tettere regionalt samarbeid om næringsutvikling (iht. strategisk næringsplan for Østre Agder)
- markedsføre Brokelandsheia som et moderne nærings- og boligområde med godt utbygd infrastruktur – bl.a. utarbeide spisset markedsføringsstrategi
- oppsøkende virksomhet mot mulige etablerere og gründere (iht. markedsføringsstrategi)
- godt samarbeid med Sentrumsforeningen på Brokelandsheia
- besøke eksisterende bedrifter og næringsvirksomheter, jevnlig
- koble utdanning og næringsliv.

- formidle Merkevarer; «Gjerstad - Landlig og Sentralt», gjennom prosjektet kompetansehus, på Brokelandsheia, og koble nye arbeidsplasser med bomuligheter
- veilede og bistå etablerere og eksisterende næringsliv, blant annet med å søke tilskudd fra ulike tilskuddsordninger
- ferdigstille bobilparkering på Brokelandsheia, i samarbeid med Heimat og Sentrumsforeningen
- tilrettelegge for økt sommerturisme sammen med aktørene for handel på Brokelandsheia; ladestasjoner, bobilparkering med servicetilbud, øke antall parkeringsplasser, opparbeidelse av natursti ved Nybøtjenna. Øke aktivitet i handlegate nord.

Mål

Tilrettelegging for diversitet og mangfold i landbruket, og utvikle samarbeid mellom virkemiddelapparatet for landbruksnæringen og det øvrige

Tiltak

- Samhandling mellom bonde og forbruker/restaurant/kafé/offentlige institusjoner/skole/barnehage: Med bakgrunn i regjeringens strategi om «Matnasjonen Norge» fra 2021, ønsker vi å kartlegge hvordan vi kan ta del i denne. Hensikten er å benytte lokale produkter i lokal foredling, både ut fra et næringsperspektiv (bonden og restaurant/kafé), et helse- og omsorgsperspektiv (god og næringsrik mat gjennom hele livet) og et bærekraftperspektiv (lokal produksjon med lokal foredling og forbruk). I første omgang ønsker en å kontakte produsenter og forbrukere lokalt og å høre hvilke tanker de har for å få til samarbeid, skaffe samarbeidspartnere, undersøke litt hva som er gjort andre steder og deretter eventuelt søke midler til et utviklingsprosjekt.

Mål

Arbeide for salg av boligtomter i Gjerstad kommune

Tiltak

- fokus på Mostad boligfelt; «Enghola», og boligtomter på Lindvollheia, Brokelandsheia
- vurdere og utarbeide prismodeller
- kople nye arbeidsplasser med bomuligheter
- annonsering på Finn.no
- videreutvikle samarbeidet med PL utvikling Glimmeråsen felt B3 – igangsette detaljregulering

Mål

Videreutvikle Brokelandsheia til å bli et enda mer attraktivt og framtidsrettet handel-, bo- og næringsområde.

Tiltak

- aktiv bruk av Områdeplanen og Utviklingsplanen for Brokelandsheia som styringsverktøy for utbygging
- revidere kapittel 7 «Handlingsplan/Tiltak» i Utviklingsplanen for Brokelandsheia, spesielt med fokus på fremdrift og kostnader, og jobbe videre med gjennomføring av prioriterte tiltak
- arbeide for god bygningsutforming og kvalitet på utbyggingen gjennom krav til utbyggingsplaner før salg av tomter
- Utarbeide en utviklingsplan for næring og bolig; kjøp og intensjon for kjøp av ønsket areal knyttet opp mot ny E18
- vurdere behov for å igangsette detaljregulering av områder på Brokelandsheia, avsatt i områdereguleringen

Arealplanlegging

Mål

God arealforvaltning

Tiltak

- ferdigstille arbeidet med kommuneplanens arealdel og oppdatering av kommuneplanens samfunnsdel
- sørge for at de fleste nye reguleringsplaner avklares i kommuneplansammenheng før igangsetting av planarbeid
- utføre kommunal planlegging iht. vedtatt planstrategi for resterende del av fireårsperioden
- fortsatt aktiv deltakelse i reguleringsplanlegging av nye E18 i samarbeid med Nye veier, for å sikre god kryssløsning ved Brokelandsheia/fv. 418, sikre gode gang- og sykkelveier, kollektivløsning med

«park and ride», funksjonelle underganger under E18 for landbruksveier og vilt, samt tilrettelegging for godt turstinett

- jobbe aktivt sammen med Jernbaneforum Sør i arbeidet inn mot NTP, for å få trykk på Grenlandsbanen
- følge opp og vurdere private initiativ til å regulere nye områder

Mål

Gjennomtenkt og variert boligtilbud

Tiltak

- markedsføring og salg av boligtomter i Enghola (Mostad) og på Lindvollheia (Brokelandsheia)
- inkludere strategiplan for bolig- og senterutvikling i kommuneplanen
- vurdere kjøp av mulige områder for boligutvikling
- vurdere igangsetting av detaljregulering av B3 på Glimmeråsen, avsatt til boligformål i områdereguleringen for Brokelandsheia
- vurdere nye boligområder i arbeidet med ny kommuneplan

Mål

Arbeide for en god naturressursforvaltning

Tiltak

- ivareta en bærekraftig utvikling og følge opp sentrale klimamål og tiltak i vedtatt "Klima og energiplan for Gjerstad kommune 2019 - 2030", og følge dette opp i alle nye planer hvor det er naturlig
- konkret vurdere og legge til rette for bærekraftige løsninger i byggeprosjekter generelt, og ny brannstasjon spesielt
- medvirke til gjennomføring av miljøtiltak i de prioriterte kulturlandskapsområdene
- sikre en fornuftig forvaltning av arealer nær vassdrag, i LNF-områder (Landbruk, Natur- og Friluftsfomål), og områder med naturvernstatus
- ivareta landbruk/jordbruksarealer ved bruk av hensynssoner og bygge- og fradelingsgrenser til jordbruksarealer
- trekke målsetninger og tiltak i gjeldende landbruksplan m.m., inn som en del av ny kommuneplan
- planlegge naturtypekartlegging

Byggesaksbehandling

Mål

Rask og effektiv saksbehandling

Tiltak

- avsette tilstrekkelig kapasitet til saksbehandling og tilsyn
- håndheve gjeldende regelverk og kommunens planverk på en god måte
- tett samarbeid mellom fagpersoner for plan og byggesak, og næringssjef der det er naturlig

Skogbruk

Mål

Gjerstad kommune vil bruke skogbruksplanene og landbruksplanen som viktige verktøy for å stimulere til økt aktivitet i skogen. Kommunen vil som målsetning legge til grunn rapportens sumtallangivelse av forslag til årlig aktivitet på hogst, tynning, ungsogpleie og planting.

Tiltak

- oppsøkende virksomhet og kursing i sammenheng med skogbruksplaner
- aktivt samarbeid med faghjelp for å få kontakt med skogeiere med stort behov for ungsogpleie, mye innestående skogfondsmidler og/eller andre store investeringsbehov på eiendommen
- følge opp veikontrollen som tidligere er utført ved å ta kontakt med veiformennene og kontrollere at mangler på veiene blir utbedret.
- fokus på møtepunkt/fagmiljø med skogeierne, f.eks. ved kursing i «Aktivt skogbruk»-serien, skogdager m.m.

- økt fokus på at aktiv skogforvaltning og bruk av tre også er bra for klimaet

Jordbruk

Mål

Gjerstad kommune skal yte god service overfor aktive landbruksforetak slik at de landbruksøkonomiske virkemidlene nyttes så godt som mulig for å styrke foretakets bunnlinje

Tiltak

- sammen med Bondelaget lokalt, bondelagene i regionen og i Agder, ha informasjonsmøter om aktuelle ordninger som øker næringsinntekten.
- ha åpent kontor på kveldstid i søknadstider, for å hjelpe/veilede
- bidra til at landbruksforetaket får jordleieavtale for å sikre ressursgrunnlaget, for på den måten å forsvare nødvendige og omfattende investeringer som forutsettes for fortsatt jord- og husdyrproduksjon.

Teknisk drift

Administrativ styring og ledelse av tjenestene innen teknisk drift

Mål

God dialog med de andre enhetene og brukerne av våre tjenester. God og effektiv bruk av personell.

Tiltak

- hyppige driftsmøter med fokus på drifts- og prosjektoppgaver
- temamøter innenfor tjenestens områder
- involvere berørte parter på et tidlig tidspunkt/nivå
- fortsette arbeidet med å avklare roller og ansvar
- nødvendig og god dialog med andre enheter

Kart og oppmåling

Mål

Gjennomføre alle oppmålingsforretninger innen frister fastsatt av matrikkelforskriften

Tiltak

- tett samarbeid med byggesak og landbruk
- utarbeide plan for oppmåling, med prioritert rekkefølge og tidsfrister, når det kommer inn mange saker

Kommunal drikkevannsforsyning

Mål

God og forskriftsmessig drift av drikkevannsforsyningen, samt arbeide for en lav gebyrutvikling.

Tiltak

- god og økonomisk forsvarlig drift av behandlingsanlegg og ledningsnett
- effektiv bruk av FDV-verktøy for innføring av godt og rutinemessig vedlikehold
- jobbe videre med å få flere abonnenter tilknyttet kommunalt vann; utarbeide plan (vurdere kost/nytte) og gjennomføre iht. denne, samt gi info og skape dialogarenaer for mennesker i aktuelle områder
- fortsette arbeidet med å erstatte gamle eternittledninger
- følge opp pålegg om vannmåler i alle husstander
- øke kompetansen på personell som jobber med drikkevannsforsyningen
- se på organisering av oppgaver/personell innenfor drikkevannsforsyningen

Kommunalt avløp

Mål

Sikre utslipp iht. utslippstillatelser. God og effektiv drift av Sunde renseanlegg. Arbeide for en lav gebyrutvikling.

Tiltak

- gjennomføre bestemte tiltak på avløpsrenseanlegg og ledningsnett
- bruk av FDV-verktøy
- jobbe videre med å få flere abonnenter tilknyttet kommunalt avløpsnett; utarbeide plan (vurdere kost/nytte) og gjennomføre iht. denne, samt gi info og skape dialogarenaer for mennesker i aktuelle områder
- tilstrekkelig personell for å sikre en effektiv drift
- øke kompetansen på personell som jobber med avløp
- se på organisering av oppgaver/personell innenfor avløp
- jobbe for å redusere lekkasje inn på avløp

Kommunale bygg

Mål

Forsvarlig drift og vedlikehold, samt riktig energibruk. Sterkere fokus på inneklima, spesielt på skolebygg.

Tiltak

- aktivt bruk av bygg-automasjon (datavaktmesteren)
- bruk av FDV-verktøy
- bruk av serviceavtale på ventilasjonsanlegg
- øke kompetansen innen ventilasjon
- oppdatere branndokumentasjon
- godt renhold, tilpasset behov
- ta i bruk QM+ i større grad
- sørge for en gjennomgang av alle nybygg før entreprenørens 3-års-frist for sikkerhetsstillelse og 5-årsfristen for garanti går ut

Kommunale utleieboliger

Mål

Kunne tilby leietakerne en tilfredsstillende standard og kvalitet.

Tiltak

- lage tilstandsrapporter ved bruk av digitale verktøy
- utarbeide vedlikeholdsplan iht. budsjettramme, for å bedre kunne ivareta boligmassen
- opprette boligkontor, for å få til et tettere og bedre samarbeid mellom NAV, Enhet for helse og omsorg og Samfunnsenheten angående oppfølging av leietakere
- føre jevnlig tilsyn på utleieboliger

Kommunale veier

Mål

Godt nok sommervedlikehold.

Tiltak

- regelmessig tilsyn og vedlikehold
- holde grøfter og stikkrenner åpne

Mål

Bedre trafiksikkerheten for gående og syklende i samsvar med kommunedelplan for trafiksikkerhet 2018 – 2022.

Tiltak

- sikre god nok trafikkssikkerhet i vinterhalvåret, gjennom dialog med vedlikeholdsansvarlige for vintervedlikeholdet
- dialog og samarbeid med fylkeskommunen og Statens vegvesen ang. utarbeiding av gang- og sykkelveier til sentrumsfunksjoner, skole og barnehager

Renhold

Mål

Tilpasset renhold etter behov og tilfredsstillende innemiljø.

Tiltak

- barnehager, barneskole og legekantor prioriteres
- kontorer får renhold en gang hver 14.dag
- tilpasse renholdet slik at vi får et best mulig innemiljø
- oppdatere renholdsplaner kontinuerlig, etter behov

7.8 Barneverntjenesten Øst i Agder

Barneverntjenesten Øst i Agder ble etablert 1.1.2016 og holder til på Brokelandsheia med Gjerstad kommune som vertskommune. Tjenesten leverer kommunale barneverntjenester for kommunene Gjerstad, Risør, Tvedestrand, Vegårshei og Åmli. Tjenesten har til sammen 24,4 årsverk.

4-ÅRSPLAN

Visjon: Et kompetent og tilgjengelig barnevern som setter barnet i sentrum.

Faktaopplysninger

Barneverntjenesten Øst i Agder skal løse kommunenes oppgaver etter barnevernloven. Disse består i hovedsak av:

- Mottak av meldinger
- Barnevernundersøkelser
- Hjelpetiltak til barnefamilier
- Omsorgstiltak
- Vedta og følge opp tiltak rettet mot enslige mindreårige flyktninger
- Tilsyn av fosterhjem
- Tilsyn etter pålegg fra retten
- Forebyggende arbeid
- Bistand i akutte krisesituasjoner på dagtid.

Virksomhetens daglige arbeid er i stor grad styrt av barnevernloven.

Barnevernet består av et kommunalt og statlig forvaltningsnivå. Det statlige forvaltningsnivået, Bufetat (Barn- ungdoms- og familieetaten), samarbeider tett med kommunene.

Hovedutfordringene i planperioden vil være:

Aktiviteten i Barneverntjenesten Øst i Agder, målt etter antall undersøkelser, hjelpetiltak og omsorgstiltak ligger over resten av landet. Dette kan ha sammenheng med levekårsforhold i våre kommuner, men det kan også være andre forklaringer som spiller inn. Samtidig er det slik at kommunene våre bruker en mindre andel av budsjettet på barneverntjenesten enn resten av landet. Dette er et uttrykk for at Barneverntjenesten Øst i Agder driver rimelig kostnadseffektivt.

I planperioden vil realiseringen av barnevernsreformen stå sentralt. To sentrale mål med reformen er:

1. Kommunene skal styrke arbeidet med tidlig innsats og forebygging.
2. Hjelpen skal bli bedre tilpasset barn og familiers behov

Barneverntjenesten ønsker fortsatt å prioritere de minste barna i alderen 0-3 år. I et levekårsperspektiv er dette det viktigste grepet en kommune kan gjøre for å endre på levekårene på lang sikt. Det krever foruten god fagkunnskap, et utstrakt samarbeid på tvers i kommunene med blant annet helsesykepleiere og jordmødre. Et tverrfaglig prosjekt initiert av barneverntjenesten og rettet inn mot gravide og spedbarn er nå i ferd med å finne sin form.

Barneverntjenesten må framover utvikle og implementere ulike hjelpetiltak for å unngå at barn plasseres utenfor hjemmet. Slike tiltak kan være familieråd og ulike dokumentert virkningsfulle hjelpetiltak. I løpet av planperioden vil tiltaksarbeidet styrkes ved at tjenesten ansetter flere miljøterapeuter som skal arbeide med slike tiltak i familiene.

I løpet av planperioden kommer en ny barnevernlov. Loven vil skjerpe kravene til kvalitet i barneverntjenesten.

Hovedtiltak i perioden

- Utføre lovpålagte oppgaver godt nok innen de frister som gjelder i barnevernet.

- Utvikle egnede hjelpetiltak, spesielt for å forebygge plasseringer og tilbakeføre barn der dette er faglig riktig ut fra en barnets beste-vurdering.
- Samarbeide med barnehage/skole og kommunens øvrige hjelpetjenester om utviklingen av forebyggende hjelpetiltak, jf. tiltakstrappa.
- Dyktiggjøre medarbeidere gjennom kompetanseutviklingstiltak som går over tid.
- Plan for hvordan en utvikler og beholder de ansatte i tjenesten.

ÅRSPLAN 2022

Mål

Barnets stemme preger alt arbeid barneverntjenesten gjør.

Tiltak

Barneverntjenestens arbeidsmåter innrettes mot dette målet. Barnets perspektiv dokumenteres løpende. Flest mulig ansatte skal ha gjennomført DCM-opplæring (barnesamtale).

Mål

Tjenesten rår over egne effektive hjelpetiltak

Tiltak

Fire miljøterapeutstillinger arbeider med hjelpetiltak etter anerkjente faglige prinsipper. Det utarbeides rutine/prosedyre for hvordan tiltaksplaner kan bli et aktivt hjelpemiddel i tiltaksarbeidet.

Mål

Barneverntjenesten gir aldersgruppen 0-3 år et kvalitetsmessig best mulig tilbud.

Tiltak

Ta initiativ og bidra til å etablere et tverrfaglig tilbud på tvers av våre fem kommuner. Opparbeide kompetanse på utredning og tiltaksarbeid med de minste barna.

Mål

Barneverntjenesten følger opp fosterhjemmene på en måte som gir barna best mulig omsorg.

Tiltak

Barneverntjenesten skolerer seg på veiledning TBO-F (traumebevisst omsorg for fosterforeldre). Barneverntjenesten følger opp fosterhjemmene i tråd med lovens krav og ellers ved behov. Barneverntjenesten utreder et veiledningstilbud til fosterforeldre ved oppstart og i utfordrende perioder.

Mål

Barneverntjenesten følge opp foreldre særdeles godt etter omsorgsovertakelsen.

Tiltak

Foreldre følges opp med tanke på tilbakeføring der dette kan være mulig. Det lages planer for oppfølging av alle biologiske foreldre.

Mål

Ansatte i barneverntjenesten trives på jobb og blir i tjenesten over tid.

Tiltak

Det jobbes målbevisst med oppfølging av den enkelte sykemeldte. Det lages en lokal psykososial plan som kan bidra til å øke nærværet.

Mål

Barneverntjenesten overholder lovhjemlede frister og saksbehandlingsrutiner for barnevernet.

Tiltak

Være tydelig på hva som forventes av medarbeiderne. Etablere kontrollrutiner som sikrer at frister overholdes og saksbehandlingsrutiner følges.

Mål

Budsjettet går i balanse

Tiltak

Barneverntjenesten arbeider målbevisst med å unngå nye plasseringer utenfor hjemmet. Barneverntjenesten utnytter mulighetene som ligger i Teams for å spare reiseutgifter.

Mål

Internkontrollen er fullt utbygd og i aktiv bruk

Tiltak

Ha en internkontroll fullt utbygd på plass i barneverntjenesten. Internkontrollen er kjent av alle og tatt i aktiv bruk.

Mål

Barneverntjenesten gir et likeverdig barneverntilbud i alle fem kommunene.

Tiltak

Ledermøter på tvers av tjenester og kommuner. Delta på kommunenes tverrfaglige arenaer

8.0 INTERKOMMUNALE SAMARBEIDER

Gjerstad kommune deltar i en rekke interkommunale samarbeider, hvorav de aller fleste gjennom Østre Agder, men også noen i samarbeid med de andre kommunene i østregionen. I denne delen listes opp noen av de viktigste samarbeidene og hvor disse gjenfinnes i budsjett og handlingsprogram for Gjerstad kommune.

I budsjett for 2022 for Gjerstad kommune inngår interkommunale tjenester i flere enheters budsjetttrammer. Her nevnes noen av disse: (dette er ikke en uttømmende oversikt):

Staben	IKT Agder Lisenser, fagprogrammer, leie av PCer, printere etc	Kr. 5.332.885,-
	Revisjon	Kr. 670.800,-
	Kontrollutvalgssekretariat	Kr. 141.000,-
Samfunnsenheten	Østre Agder Brannvesen	Kr. 2.537.084,-
	110-sentralen	Kr. 157.950,-
	Dykkerberedskap	Kr. 12.150,-
	IUA (interkommunalt utvalg mot akutt forurensning)	Kr. 12.150,-
	Felles veilysmedarbeider	Kr. 9.763,-
	Kulturskolen Øst i Agder (verts-kommune Tvedestrand)	Kr. 825.179,-
Abel skole	PPT-samarbeid (verts-kommune Risør)	Kr. 1.563.884,-
Fellesutgifter	Kommunal øyeblikkelig hjelp (KØH) inkl rus	Kr. 752.000,-
	Østre Agder sekretariat	Kr. 55.859,-
	Østre Agder nærings-/utviklingsmedarbeider	Kr. 44.752,-
	Felles personvernombud	Kr. 37.000,-
	Samhandlingsreform inkl. utviklingssykehjem	Kr. 55.127,-
	Ehelse- og velferdsteknologi	Kr. 45.973,-
	Krisesenteret	Kr. 445.000,-
	Alternativ til vold	Kr. 31.000,-
Helse og omsorg	Legevakten	Kr. 1.253.547,-

Østre Agder-samarbeidet IPR (Interkommunalt Politisk Råd) er et interkommunalt samarbeidsforum for kommuner i regionen. De deltakende kommuner er Arendal, Froland, Gjerstad, Grimstad, Risør, Tvedestrand, Vegårshei og Åmli.

Østre Agder ledes av et representantskap som består av ordførere i alle kommunene, samt opposisjonsleder i Arendal kommune. I tillegg til representantskapet har Østre Agder et kommunedirektørutvalg og fire forum på kommunalsjefsnivå i sitt styringssystem. Sekretariatet har 6 ansatte som jobber innenfor feltene helse og omsorg, oppvekst, teknisk og næring/samfunnsutvikling.

Sentrale innsatsfelt innen helse er prosjektet Agder helseklynge der kommunene felles utvikler en framtidsrettet innsatstrapp basert på kunnskap om kommunenes drift i dag. Østre Agder har sekretariatsfunksjonen for OSS – samarbeidsforumet mot sykehuset. Det er et omfattende arbeid i gang for å legge til rette for økt forskning innenfor kommunal helse- og omsorgssektor basert på en felles strategi som er forankret i bystyrene og kommunestyrene. Innen ehelse pågår det nå en stor offentlig utlysning av Innovasjonspartnerskap på Agder som kommunene i Østre Agder-samarbeidet deltar i. Videre jobbes det med ulike prosjekter som Nasjonalt velferdsteknologiprogram og DigiHelse. Arbeidet skjer i tett samarbeid med IKT Agder.

I oppvekstsektoren vil samarbeidet om etterutdanning med UiA om DEKOMP(grunnskole) og REKOMP(barnehage) videreføres. For grunnskolene i regionen handler samarbeidet om innføring av ny læreplan og pedagogisk bruk av digitale verktøy. I REKOMP settes søkelyset på fire emner. Alle barnehager får kompetanseheving innen prosess- og utviklingsledelse. Videre gjøres lokale prioriteringer i valget mellom følgende tre satsingsområder: flerkulturelle barn, barnehagens digitale praksis eller bærekraftig utvikling.

Samtidig starter arbeidet med ny statlig tilskuddsordning for kompetansehevende tilbud rettet mot spesialpedagogikk og inkludering.

I teknisk sektor starter fellesprosjektet for overgang til LED i alt veily. Intensjonen er at dette skal være fullført i handlingsprogramperioden. Intensjonen er å oppnå betydelige reduksjoner i strømforbruk og forenklinger knyttet til drift og vedlikehold. LED gir helt nye muligheter for å kunne styre lysbruk i ulike deler av døgnet for eksempel gjennom redusert lysnivå i boligområder på natt. For å kunne evaluere effekten av overgang til LED så må det foreligge data for dagens strømforbruk på gatelys, slik at kommunene skal kunne dokumentere at forventet nedgang i strømforbruk oppnås.

Arendal kommune har invitert samarbeidskommunene til å tenke sammen om arealforvaltning med sikte på nærings- og samfunnsutvikling. I dette arbeidet ønsker også representantskapet i samarbeidet å involvere Agder fylkeskommune.

9.0 VEDLEGG

Vedlegg 1 Barnehage – betalingssatser 2022

Oppholdstid	Foreldrebetaling pr. måned fra 01.01.2022	Foreldrebetaling pr. måned fra 01.08.2022	Matbetaling pr. måned for melk, frukt og grønnsaker + turmat
To dager	Kr. 2.200 (økt med 40 kr)	Kr. 2.095	Kr. 80
Tre dager	Kr. 2.440 (økt med 60 kr)	Kr. 2.280	Kr. 120
Fire dager	Kr. 2.980 (økt med 80 kr)	Kr. 2.770	Kr. 160
Fem dager	Kr. 3.315 *(økt med 95 kr)	Kr. 3.050 * (redusert med 265 kr)	Kr. 200

*Makspris som forutsettes vedtatt i Stortinget

Betaling 11 måneder i året

Søskenmoderasjon 30 % - 2 barn

Søskenmoderasjon 50 % - 3 barn eller flere

Vi minner om moderasjonsordninger for familier med lav inntekt.

1. Er maksprisen høyere enn 6 % av den samlede inntekten til husholdningen, har du rett på redusert pris.
2. 20 timers gratis kjernetid i barnehage for alle to, tre, fire og femåringer som lever i familier med lav inntekt.

Elektronisk søknadsskjema finnes på kommunens hjemmeside, eller ved henvendelse i barnehagen.

Vedlegg 2 SFO (skolefritidsordningen) – betalingssatser 2022

	Dagens priser (2021)	Forslag til ny pris 2022
Full tid, over 10 timer	2400 per mnd.	2400
Inntil 10 timers opphold	1800 per mnd.	1800
Inntil 5 timers opphold	1000 per mnd.	1000
Enkeltdag	300	300
Enkeltuke	1200	1200
Matpenger	8 kr pr dag	10 kr pr dag
Opphold for enkeltdager i ferier (elever som har plass i SFO til vanlig)	130/210*	130/210*
Søskenmoderasjon	25 % for barn nummer 2 og flere dersom en benytter seg av tilbud på full tid.	25 % for barn nummer 2 og flere dersom en benytter seg av tilbud på full tid.

Det betales for 10 måneder. Juni og august belastes med halvt beløp, juli ingen betaling.

Dersom man benytter SFO i skolens ferier belastes en dagsats for dette:

Brukere av full SFO betaler kr. 130 pr. ekstra dag i høstferie, vinterferie, jule- og påskeferie, samt skolefrie dager i juni og august.

Brukere av halv SFO betaler kr. 130 pr. dag for 3 dager pr uke i fulle uker, kr. 210* for dager utover dette. I uker som ikke er fulle kan 50 % av tiden benyttes for kr. 130 pr. dag. Ellers kr. 210* pr. dag.

Elever som til daglig ikke benytter seg av SFO kan kjøpe plass for enkeltdager til en pris av kr. 300 pr. dag.

Vedlegg 3 Helse og omsorg – betalingssatser 2022

Tjeneste	2022	Merknad
Hjemmehjelp	Eget rundskriv *	Se tabell
Amb. vaktmestertjenester	kr. 360/ time	
Korttidsopphold Gjerstad omsorgssenter, døgn/dag	Eget rundskriv*	transport dagtilbud kr 80/dag
Langtidsopphold Gjerstad omsorgssenter	Egen forskrift, inntektsavhengig	ingen fradrag for boutgifter
Trygghetsalarm	kr. 395/ mnd	
Salg av krykker	kr. 200 krykke, kr. 50 pigg	
Vask av tøy	kr. 560/ mnd	
Levering av mat til eldre og funksjonshemmede	Middag kr. 2.150/ mnd*** Full kost kr. 4.100/ mnd Middag kr. 90/ måltid** Grøt kr. 50/ måltid Frokost/lunsj/kvelds kr. 40/ måltid	
Døgnopphold hybel	kr 335/ døgn	
Leie av kommunale hjelpemidler	kr.150/ gjenstand, max 600	

*Satsene kan endres i tråd med rundskriv for egenbetaling

** Brukere av dagtilbud bet. for middag, pr. måltid eller abb.

***Levering kr. 200 pr mnd

Hjem som over tid mottar hjemmehjelp/praktisk bistand skal betale egenandeler etter flg. satser:

Netto inntekt	per time:
Inntil 2 G	Eget rundskriv, maks. pris pr. mnd.
2-3 G	240
3-4 G	290
4-5 G	320
Over 5 G	375

Tilgang TV sentral kr 140 per mnd (gjelder Hus 1, 2, 3 og hybler)

Vedlegg 4 Borgerlig vigsel i Gjerstad kommune 2022

Alle som ønsker det, kan gifte seg borgerlig i Gjerstad kommune. Det er ordfører og varaordfører som har vigselsmyndighet.

- Kommunen tilbyr kommunestyresalen i Almestaua som lokale til vielsen.
- Dersom du har ønske om annet lokale enn det kommunen tilbyr, eller andre ting (musikk, diktlesning, pynt e.l.) må du ordne og betale dette selv.
- ***Dersom du har ønske om å gifte deg utenfor kommunens kontortid mandag-fredag må du betale kr. 1 000.***

Vedlegg 5 Kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontroll, tilsyn og revisjon

SAKSUTSKRIFT

Arkivsak-dok. 21/00580-1 Saksbehandler Helga Raudsandmoen

Budsjett for kontrollutvalgsarbeid og revisjon 2022

Saksgang	Møtedato	Saksnr.
1 Gjerstad kontrollutvalg	14.09.2021	26/21

Gjerstad kontrollutvalg har behandlet saken i møte 14.09.2021 sak 26/21

Møtebehandling

Sekretæren orienterte om forslaget til budsjett.

Votering

Enstemmig for forslag til vedtak.

Vedtak

Kontrollutvalget innstiller følgende til kommunestyret:

Kommunestyret vedtar forslag til budsjett for kontroll, tilsyn og revisjon i Gjerstad kommune med en ramme på kroner 936 800,-.

Kontrollutvalget sitt budsjettforslag skal følge budsjettsaken til kommunestyret via formannskapet.

BUDSJETT FOR KONTROLLUTVALGSARBEID OG REVISJON 2022

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget innstiller følgende til kommunestyret:

Kommunestyret vedtar forslag til budsjett for kontroll, tilsyn og revisjon i Gjerstad kommune med en ramme på kroner 936 800,-.

Kontrollutvalget sitt budsjettforslag skal følge budsjettsaken til kommunestyret via formannskapet.

Bakgrunn

Av forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2 går det frem at kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjettet til kommunestyret.

Saksframstilling

Sekretariatet har utarbeidet et forslag til budsjett for kontrollarbeid i Gjerstad kommune for 2022.

Kontrollutvalgets budsjett omfatter utgiftene til selve driften av utvalget, samt utgiftene knyttet til kjøp av sekretariatstjenester for kontrollutvalget og kjøp av revisjonstjenester. Budsjettforslaget er basert på tidligere budsjett og regnskapstall og noe på anslag.

Sekretariatet vil nå knytte noen kommentarer til enkelte av postene.

Møtegodtgjørelse mv.:

Denne posten omfatter møtegodtgjørelse til kontrollutvalgsmedlemmene, arbeidsgiveravgift på 10,6 % av møtegodtgjørelsen, skyssgodtgjørelse og erstatning for tapt arbeidsfortjeneste.

Posten avhenger av aktiviteten i utvalget, hvilket godtgjøringsnivå kommunen ligger på, reiseavstand og om medlemmene har krav på eller trenger å få dekket tapt arbeidsfortjeneste for å delta i møtene. Gjerstad kontrollutvalg har fem møter i året og det er fem medlemmer i utvalget. Utvalgsleder har en fast årlig godtgjørelse på 1 prosent av ordførerens godtgjøring, i tillegg til møtegodtgjørelse. Det utbetales ikke fast godtgjørelse for utvalgets øvrige medlemmer. For hvert møte utbetales det en møtegodtgjørelse på 400 kroner til de medlemmene som møter. Sekretariatet foreslår å videreføre potten fra i fjor på kroner 55 000.

Kurs og opplæring:

Deltakelse på nasjonale og regionale samlinger er viktig for at kontrollutvalgsmedlemmene skal holde seg oppdatert og for å legge forholdene til rette for god kontakt og erfaringsutveksling mellom medlemmene. For å få dette til, er det nødvendig at det blir satt av tilstrekkelig med ressurser.

Sekretariatet anbefaler av den grunn at man økonomisk tilrettelegger for at alle medlemmene i kontrollutvalget får anledning til å delta på de viktigste skoleingstilbudene i 2022. Dette er spesielt viktig med tanke på at alle fysiske kontrollutvalgskurs siden mars 2020 har blitt avlyst. Sekretariatet arrangerer vanligvis to årlige konferanser i egen regi; høst og vårkonferansen. Nasjonalt arrangerer Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) Kontrollutvalgskonferansen på Gardermoen, mens Forum for kontroll og tilsyn (FKT) arrangerer Fagkonferansen.

I forslaget har sekretariatet tatt høyde for at hele kontrollutvalget kan delta på en av de nasjonale konferansene, enten NKRFs Kontrollutvalgskonferanse, som vil bli arrangert på Gardermoen 02. – 03.02.2022, eller på FKTs Fagkonferanse, som vil bli arrangert i nærheten av Gardermoen 08. – 09.06.2022. Vi har også tatt høyde for at hele kontrollutvalget kan delta på sekretariatets to årlige konferanser. Konferanseprisene er ikke fastsett enda, men vi legger til grunn at deltakelse på en av de nasjonale konferansene med en hotellovernatting vil koste 8000 kroner per person og at deltakelse på høst og vårkonferanse uten hotellovernatting vil koste 1000 kroner per person per konferanse. Også under denne posten foreslår sekretariatet å videreføre fjorårets pott på 60 000 kroner.

Til disposisjon for kontrollutvalget:

Under denne posten hører møtemat, abonnement, kontingent, kontormateriell og lignende. Sekretariatet foreslår å øke denne posten med 2000 kroner i forhold til fjorårets budsjett.

Kjøp av tjenester:

Gjerstad kommune er medeier i to interkommunale selskap, som skal hjelpe utvalget med kontrollarbeidet; Aust-Agder Revisjon for revisjonsoppgaver og Vestfold, Telemark og Agder kontrollutvalgssekretariat (Vetaks) for sekretariatsoppgaver.

Budsjettet for Vetaks vil bli fastsatt av representantskapet i november. Av den grunn tas det forbehold om at det kan komme endringer i det endelig vedtatte budsjettet. Kostnadene blir fordelt etter eierbrøk/kommunestørrelse.

Budsjettet for Aust-Agder Revisjon vil bli fastsatt av selskapets representantskap i slutten av september, så også her tas det forbehold om eventuelle endringer. Kostnadene blir fordelt blant eierkommunene ut fra faktisk ressursuttak fra selskapet.

Budsjettforslag 2022

	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Regnskap per august 2021	Budsjettforslag 2022
Møtegodtgjørelse/ arbeidsgiveravgift/ kjøregodtgjørelse/ tapt arbeidsfortjeneste	17 000	55 000	Konkrete tall foreligger ikke	55 000

Kurs/opplæring	30 034	60 000	5 800	60 000
Til disposisjon for kontrollutvalget	6 435	8 000	4 350	10 000
<i>Sum kontrollutvalg</i>	<i>53 469</i>	<i>123 000</i>		<i>125 000</i>
Kjøp av tjenester – sekretariatet (Vetaks)	115 498	136 000	68 375	141 000
Kjøp av tjenester revisjon (Aust-Agder Revisjon)	668 000	648 000	324 000	670 800
Totalt:	836 967	907 000		936 800

Sekretariatets vurdering

Sekretariatet foreslår en budsjettamme for kontrollarbeid i 2022 på kroner 936 800,-. Sekretariatet mener dette gir et realistisk bilde av forventede utgifter for kontrollutvalgets virksomhet i det kommende året. Skulle det oppstå uforutsette situasjoner hvor det blir behov for ekstraordinære granskninger fra revisjonen eller det skulle være behov for å innhente ekstern kompetanse, kan behovet for tilleggsbevilgninger oppstå. Dette er i så tilfelle en sak for kommunestyret.

RETT UTSKRIFT
DATO 16.september.2021

Vedlegg 6 Gebyrer/leiepriser/tomtekostnader i Gjerstad kommune 2022

6.1 Utleie 2022

Leiligheter For å fastsette husleier er hver leilighet vurdert i forhold til standard og gitt et antall klasser fra 1 til 4. det er også satt en m2 pris. Prisen reguleres etter konsumprisindeks. Pris pr. klasse:							
Standard	Pris	Beskrivelse					
1	kr 1 037,34	Behov for renovering					
2	kr 2 074,68	Tilfredsstillende standard					
3	kr 3 112,02	God standard/ pusset opp					
4	kr 3 630,69	Nybygg/ totalrenovert	Endring 2022				
4a	kr 3 838,16	Nybygg inkl. hvitevarer	0 %				
Pris m2	kr 62,24	leiepris = kat.+ 62,24 kr*m2	Standard	Areal	Kr/mnd 2021	Kr/mnd 2022	Endring i % 2022
Kamperhaug 4			4	53	6 929	7 283	5,1%
Kamperhaug 6			4	53	6 929	7 283	5,1%
Kamperhaug 8			4	53	6 929	7 283	5,1%
Kamperhaug 7A			3	50	6 224	6 541	5,1%
Kamperhaug 7B			3	50	6 224	6 541	5,1%
Kamperhaug 7C			3	58	6 722	7 065	5,1%
Kamperhaug 7D			3	58	6 722	7 065	5,1%
Kamperhaug 7E			4	35	5 809	6 105	5,1%
Hoppehagen 40			2	63	5 996	6 302	5,1%
Hoppehagen 38			2	63	5 996	6 302	5,1%
Hoppehagen 42			2	63	5 996	6 302	5,1%
Hoppehagen 44			2	63	5 996	6 302	5,1%
Hoppehagen 22			2	60	5 809	6 105	5,1%
Hoppehagen 22			2	60	5 809	6 105	5,1%
Hoppehagen 22			2	60	5 809	6 105	5,1%
Hoppehagen 22			2	60	5 809	6 105	5,1%
Hoppehagen 20			2	60	5 809	6 105	5,1%
Hoppehagen 20			2	60	5 809	6 105	5,1%
Hoppehagen 16A			4	65	7 676	8 068	5,1%
Hoppehagen 16C			4	65	7 676	8 068	5,1%
Hoppehagen 18A			4	65	7 676	8 068	5,1%
Hoppehagen 18B			2	65	6 120	6 438	5,1%
Klokkargården 27			3	68	7 344	7 719	5,1%
Klokkargården 25			3	56	6 597	6 934	5,1%
Klokkargården 49			3	77	7 905	8 308	5,1%
Klokkargården 53			3	77	7 905	8 308	5,1%
Klokkargården 51			3	77	7 905	8 308	5,1%
Langvei 42			4	40	6 120	6 432	5,1%
Langvei 44			4	40	6 120	6 432	5,1%
Brokelandsheia Terrasse 27			3	82	8 216	8 635	5,1%
Brokelandsheia Terrasse 42			3	82	8 216	8 635	5,1%

Lindvollheia 1	3	75	7 780	8 177	5,1%
Tuftene 13	3	87	8 527	8 962	5,1%
Gamle Sørlandske 1300	2	90	7 676	8 940	5,1%
Lindvollheia 54 A	4a	75	8 506	8 940	5,1%
Lindvollheia 54 B	4a	75	8 506	8 940	5,1%
Lindvollheia 54 C	4a	75	8 506	8 940	5,1%
Lindvollheia 54 D	4a	75	8 506	8 940	5,1%
Lindvollheia 2	4	83,3	8 815	9 265	5,1%
Lindvollheia 4	4a	43,4	6 539	6 873	5,1%
Lindvollheia 6	4a	43,4	6 539	6 873	5,1%
Brokelandsheia 44	3	59	6 784	6 784	5,1%
Brokelandsheia 42	3	64	7 095	7 457	5,1%
Brokelandsheia 40	3	64	7 095	7 457	5,1%
Brokelandsheia 38	3	64	7 095	7 457	5,1%
Brokelandsheia 36	3	64	7 095	7 457	5,1%
Brokelandsheia 34	3	59	6 784	7 130	5,1%
Enghola 2 (ny)	4	85		8 921	0 %
Enghola 4 (ny)	3	61		7 427	0 %
Enghola 6 (ny)	3	61		7 427	0 %
Hoppehagen (Husleie)	Standard	Areal	Kr/mnd 2021	Kr/mnd 2022	Endring i % 2022
Paviljong 1					
Hoppehagen 26 - H0101	2	57	5 622	5 909	5,1 %
Hoppehagen 26 - H0102	2	57	5 622	5 909	5,1 %
Hoppehagen 26 - H0103	2	57	5 622	5 909	5,1 %
Hoppehagen 26 - H0104	2	57	5 622	5 909	5,1 %
Hoppehagen 26 - H0105	2	57	5 622	5 909	5,1 %
Paviljong 2					
Hoppehagen 24 - H0101	2	57	5 622	5 909	5,1 %
Hoppehagen 24 - H0102	2	57	5 622	5 909	5,1 %
Hoppehagen 24 - H0103	2	57	5 622	5 909	5,1 %
Hoppehagen 24 - H0104	2	57	5 622	5 909	5,1 %
Hoppehagen 24 - H0105	2	57	5 622	5 909	5,1 %
Paviljong 3					
Hoppehagen 30 - H0101	2	69	6 369	6 694	5,1 %
Hoppehagen 30 - H0102	2	69	6 369	6 694	5,1 %
Hoppehagen 30 - H0103	2	69	6 369	6 694	5,1 %
Hoppehagen 30 - H0104	2	69	6 369	6 694	5,1 %
Hoppehagen 30 - H0105	2	69	6 369	6 694	5,1 %
Hoppehagen 30 - H0106	2	69	6 369	6 694	5,1 %
Hoppehagen 30 - H0107	2	69	6 369	6 694	5,1 %
Hoppehagen 30 - H0108	2	69	6 369	6 694	5,1 %
Hoppehagen 32	2	55	5 498	5 778	5,1 %
Hoppehagen 34	2	55	5 498	5 778	5,1 %
Hoppehagen 36	2	55	5 498	5 778	5,1 %

Hoppehagen (Stipulerte strømutfgifter)					
Hoppehagen 26 - H0101		Kr/mnd	957	957	0 %
Hoppehagen 26 - H0102		Kr/mnd	957	957	0 %
Hoppehagen 26 - H0103		Kr/mnd	957	957	0 %
Hoppehagen 26 - H0104		Kr/mnd	957	957	0 %
Hoppehagen 26 - H0105		Kr/mnd	957	957	0 %
Hoppehagen 24 - H0101		Kr/mnd	957	957	0 %
Hoppehagen 24 - H0102		Kr/mnd	957	957	0 %
Hoppehagen 24 - H0103		Kr/mnd	957	957	0 %
Hoppehagen 24 - H0104		Kr/mnd	957	957	0 %
Hoppehagen 24 - H0105		Kr/mnd	957	957	0 %
Hoppehagen 30 - H0101		Kr/mnd	957	957	0 %
Hoppehagen 30 - H0102		Kr/mnd	957	957	0 %
Hoppehagen 30 - H0103		Kr/mnd	957	957	0 %
Hoppehagen 30 - H0104		Kr/mnd	957	957	0 %
Hoppehagen 30 - H0105		Kr/mnd	957	957	0 %
Hoppehagen 30 - H0106		Kr/mnd	957	957	0 %
Hoppehagen 30 - H0107		Kr/mnd	957	957	0 %
Hoppehagen 30 - H0108		Kr/mnd	957	957	0 %
Hoppehagen 32		Kr/mnd	1 072	1 072	0 %
Hoppehagen 34		Kr/mnd	1 072	1 072	0 %
Hoppehagen 36		Kr/mnd	1 072	1 072	0 %
Innleide omsorgsboliger for utleie					
Hoppehagen 4 endret til faktisk areal	3	69	7 407	7 784	5,1 %
Hoppehagen 6	3	69	7 407	7 784	5,1 %
Hoppehagen 8	3	69	7 407	7 784	5,1 %
Hoppehagen 10	3	69	7 407	7 784	5,1 %
Hoppehagen 12	3	69	7 407	7 784	5,1 %
Hoppehagen 14	3	69	7 407	7 784	5,1 %
Lokaler/rom			Kr/mnd 2021	Kr/mnd 2022	Endring i % 2022
Klasserom, møterom, rom ved barnehager, kjøkken o.l. pris pr. rom pr. gang		Kr	358	358	0 %
Gjerstadsenteret			1 095	1 095	0 %
Kommunestyresal (leie av sal pr. døgn)		Kr	845	845	0 %
Leiepris av kontorlokaler pr. m2 pr. år for nye leieavtaler (Indeksreguleres)		Kr	1 051	1 051	0 %

DIVERSE		Avg. 2021 eks. mva	Avg. 2022 eks. mva	Avg. 2022 inkl. mva	Økning i % 2022
Personalutleie	kr/time	435	566	707	30 %
Manuell arbeidskraft (salg av tjeneste)	kr/time	435	566	707	30 %
Renhold ved utleie	kr/time	435	566	707	30 %
Vaktmestertilsyn ved utleie	kr/time	435	566	707	30 %
Vilt - ettersøk	kr/time	1 010	1 100	1 375	8,9 %
Strøing for private inkl. strøsand	Pr. gang	60	78	98	30 %
Utleie av vaskemaskin til Coop	Pr. gang	360	468	585	30 %
Utleie av skuremaskin til Coop	Pr. gang	360	468	585	30 %
Brokelandsheia, sprengstein. inntil 100m3 Minus 10% for entreprenører.	kr/m3	94	122	153	30 %
over 100 m3. Minus 10% for entreprenører.	kr/m3	67	87	109	30 %
Brokelandsheia, sprengstein. Til næringsdrivende Brokelandsheia	kr/m3	63	82	102,4	30 %
Betaling for kopiering og utarbeidelse av kart fastsettes etter priser som er utarbeidet ved samfunnsenheten. Prisene kan variere fra oppdrag til oppdrag avhengig av tidsbruk og mengde.					

6.2 Kommunale gebyrer 2022

Husholdnings-renovasjon - Årsgebyr									
Type abon.	Antall abon.	Volum dunk/ tømme-frekvens	Avg. 2021 eks. mva	2022 del	Fast del	2021 Volum del	Avg. 2022 eks. mva	Avg. 2022 inkl. mva	Økning i % 2022
140 - Standard	1	140/ 2.uke	3 200		1 675	1 675	3 350	4 188	4,7 %
140 - lite	1	140/ 4.uke	2 400		1 675	838	2 513	3 140	4,7 %
240 - stort	1	240/ 2.uke	4 640		1 675	3 190	4 865	6 081	4,8 %
370 - x stort	1	370/ 2.uke	6 160		1 675	4 785	6 460	8 075	4,9 %
660 - xx stort	1	660/ 2.uke	10 720		1 675	9 570	11 245	13 400	4,9 %
Samarbeid abonnement									
140	2	140/ 2.uke	2 400		1 675	838	2 513	3 140	4,7 %
240	2	240/ 2.uke	3 120		1 675	1 595	3 270	4 088	4,8 %
240	3	240/ 2.uke	2 613		1 675	1 063	2 738	3 423	4,8 %
370	2	370/ 2.uke	3 880		1 675	2 393	4 068	5 085	4,8 %
370	3	370/ 2.uke	3 120		1 675	1 595	3 270	4 088	4,8 %
370	4	370/ 2.uke	2 740		1 675	1 196	2 871	3 589	4,8 %
660	2	660/ 2.uke	6 160		1 675	4 785	6 460	8 075	4,9 %
660	3	660/ 2.uke	4 640		1 675	3 190	4 865	6 081	4,8 %
660	4	660/ 2.uke	3 880		1 675	2 393	4 068	5 085	4,8 %
660	5	660/ 2.uke	3 424		1 675	1 914	3 589	4 486	4,8 %
660	6	660/ 2.uke	3 120		1 675	1 595	3 270	4 088	4,8 %
660	7	660/ 2.uke	2 903		1 675	1 367	3 042	3 802	4,8 %
Årsgebyr hytte- fritidseiendommer									
Kategori			Avg. 2021 eks. mva	Fast del 2022		Volum del 2022	Avg. 2022 eks. mva	Avg. 2022 inkl. mva	Økning i % 2022
A			1 760		838	1047	1 885	2 356	7 %
B			1 360		838	586	1 424	1 780	5 %
C			1 000		838	209	1 047	1 309	5 %
Leie sorteringsbu			400				400	500,00	
Fradrag for kompost: (Volum-modellen)							-300	-375	
						Avg. 2021 eks. mva	Avg. 2022 eks. mva	Avg. 2021 inkl. mva	Økning i % 2022
								25 %	
Vann									
Påkoblingsgebyr				m3		400	400	500	0 %
Kategori 1 - 0 til 99 m2 - Stipulert forbruk 195m3				195		2 102	3 153	3 941	50 %
Kategori 2 - 100 til 150 m2 - Stipulert forbruk 300m3				300		3 234	4 851	6 064	50 %
Kategori 3 - 151 til 250 m2 - Stipulert forbruk 480m3				480		5 174	7 762	9 702	50 %
Kategori 4 - Over 250 m2 - Stipulert forbruk 600m3				600		6 468	9 702	12 128	50 %
Årlig abonnementsgebyrer (kr/år)				Fastledd					
Bolig- og fritidseiendom				1		2 006	2 006	2 508	0 %
Kategori 1 (0-200m3)				1		2 006	2 006	2 508	0 %
Kategori 2 (201-1000m3)				3		6 018	6 018	7 523	0 %
Kategori 3 (1001-3000m3)				6		12 036	12 036	15 045	0 %
Kategori 4 (3001-6000m3)				10		20 060	20 060	25 075	0 %
Vannmåler *				kr/m3		16,17	16,17	20,21	0 %
Oppmøtegebyr for avlesning av vannmåler				pr. gang				1000	
Gebyr for avstenging og påsetting av vannforsyning				pr. gang				2000	
Abonnenter med egen trykkøkingsstasjon *				Inntil 50% reduksjon på forbruksdelen etter søknad					
Avløp									
Påkoblingsgebyr				m3		400	400	500	
Kategori 1 - 0 til 99 m2 - Stipulert forbruk 195m3				195		3 774	5 828	7 285	53 %
Kategori 2 - 100 til 150 m2 - Stipulert forbruk 300m3				300		5 806	8 966	11 207	53 %
Kategori 3 - 151 til 250 m2 - Stipulert forbruk 480m3				480		9 290	14 345	17 932	53 %
Kategori 4 - Over 250 m2 - Stipulert forbruk 600m3				600		11 612	17 932	22 415	53 %

Årlig abonnementsgebyrer (kr/år)	Fastledd				
Bolig- og fritidseiendom	1	3 389	3 491	4 363	3 %
Kategori 1 (0-200m3)	1	3 389	3 491	4 363	3 %
Kategori 2 (201-1000m3)	3	10 167	10 472	13 090	3 %
Kategori 3 (1001-3000m3)	6	20 334	20 944	26 180	3 %
Kategori 4 (3001-6000m3)	10	33 890	34 907	43 633	3 %
Vannmåler	kr/m3	29,03	29,89	37,36	3 %
Slam (abonnenter som ikke er koblet til kommunalt avløp)		Avg. 2021 eks. mva	Avg. 2022 eks. mva	Avg. 2022 inkl. mva	Økning i % 2022
Helårs:					
Årsgebyr slamavskiller inntil 4m/tømmefrekvens 24	Kr	1 280	1 280	1 600	0 %
Årsgebyr tett tank inntil 4 m/tømmefrekvens 12 mnd	Kr	2 560	2 560	3 200	0 %
Fritid:					
Årsgebyr slamavskiller inntil 4m/tømmefrekvens 48 mnd	Kr	640	640	800	0 %
Årsgebyr tett tank inntil 4m/tømmefrekvens 12 mnd	Kr	2 560	2 560	3 200	0 %
Ekstratømming utover årsgebyr:					
Nødtømming	pr. gang	1 600	1 600	2000	0 %
Ekstra tømming	m ³	640	640	800	0 %
Bomtut	pr gang	552	600	750	0 %
Feiing					
Årsgebyr 1 røykløp, behovsprøvd fra 2019	Kr	332	360	450	8,4 %
Feiing av ekstra pipe/pipeløp på samme eiendom		332	372	463	11,4 %
Andre tjenester faktureres direkte fra Østre Agder					

6.3 Næringstomter og boligtomter 2022

Næringstomter		AVG. 2021	Avg. 2022	Økning i % 2022
NÆRINGSTOMTER. RENSTØL	Kr/m2	258	258	0,0 %
NÆRINGSTOMTER. BROKELANDSHEIA				
Utenfor sentrumsområde				
Tomt m/teknisk anlegg (Utenfor sentrumsområde)	Kr/m2	281	281	
Pris pr. m² netto tomteareal for grovplanert tomt med vei, vann og avløp	Kr/m2	427	427	
Innenfor sentrumsområde				
"Følgende regler og satser legges til grunn for fastsetting av priser på tomtene i sentrumsområdet på Brokelandsheia :				
1. Pris pr. m² netto tomteareal for råtomt med vei, vann og avløp fram til tomtegrensa.	Kr/m2	281	281	
2. Pris pr. m² netto tomteareal for grovplanert tomt med vei, vann og avløp fram til tomtegrensa.(GK avgjør om opparbeidet tomt skal selges)	Kr/m2	454	454	
3. Utgiftene til opparbeidelse av fellesanleggene settes til: (Areal = tomteareal).	Kr/m2	541	541	
4. Kommunedirektøren vurderer i hvert enkelt tilfelle hvor mye areal tomtkjøper må erverve og hvor mye vedkommende, ut fra en kost/nytte-vurdering, må bekoste av fellesanleggene for at punkt 2 skal innfris.				
6. Kontraktstidspunktet skal danne grunnlaget for prisfastsetting av tomtene.				
7. Tomter som ikke allerede er grovplanert, selges i hovedsak som råtomt innenfor og utenfor sentrumsområdet.				
8. Det gis rom for forhandlinger på pris utenfor sentrumsområdet hvis kjøper selv ønsker å bygge ut VVA				
Boligtomter		AVG. 2021	Avg. 2022	Økning i % 2022
TOMTESALG				0,0 %
Lindvollheia boligfelt (gjenværende tomter)				
Tomt nr. 5		374 000	374 000	0 %
Tomt nr. 17,23,24,25,27,28,31,33,34,35,37		492 000	492 000	0 %
Tomt nr. 36		516 000	516 000	0 %
Mostad Enghola boligfelt				
Enebolig tomt nr. 4,5,6,7,8		298 000	298 000	
Enebolig tomt nr. 9,10,11,12,13,14,15,16,17		335 000	335 000	
Enebolig tomt nr. 2		232 000	232 000	
Flerbolig (felt C) Halve tomten er bebygd		377 000	377 000	
Flerbolig (Felt A)		1 037 000	1 037 000	
I Enghola boligfelt selges de to første tomtene til 50% av vedtatt pris. Dette gjelder ikke for salg av hele felt A og C, men kun for enkelttomter innenfor feltene og for eneboligtomter.				
I tomtekostnadene ligger: Grunn- og feltkostnader frem til og med tinglyst målebrev. I tillegg til tomtepris kommer gebyr for tinglysing av skjøte og dokumentavgift til staten, samt påkoplingsavgifter for vann og avløp. Ved salg av tomter på festgrunn, opprettes ikke nye festekontrakter. Salg (utstedelse av skjøte) av disse tomter håndteres av Opplysningsvesenets fond. Kommunen vil være behjelpelig med å formidle kontakt.				

6.4 Plan, bygg og eiendom 2022

Gebyrer (avgiftsfrie)				
Lov om planlegging og byggesaksbehandling, endret sist ved lov av 25. Juni 2010 nr 48		Avg. 2021	Avg. 2022	Økning i % 2022
Tomter				
For fradeling av byggetomter i uregulert område		4 010	6 015	50 %
For fradeling av tilleggstomter i uregulert område		1 338	2 007	50 %
For fradeling av tomter i regulert område hvor tomtearronding ikke framgår		3 341	5 012	50 %
Når tomtearronding er fastsatt i reguleringsplan/bebyggelsesplan Betales ikke gebyr.				
Reguleringsplaner				
For behandling av private forslag til regulerings- og bebyggelsesplaner		20 687	31 031	50 %
I tillegg betales det pr. tomt		1 306	1 350	3,4 %
For vesentlige endring av regulerings- eller bebyggelsesplaner		20 687	21 390	3,4 %
For mindre endring av regulerings- eller bebyggelsesplaner		6 568	6 791	3,4 %
Tiltak som krever søknad og tillatelse etter § 20-3 i PBL				
Boliger/fritidsbolig				
For saksbehandling/kontroll med eneboliger/fritidsbolig		8 904	13 356	50 %
tilbygg/påbygg og garasjer over 70 m2	pris pr m2	87	90	3,4 %
For saksbehandling/kontroll med eneboliger med hybelleilighet		9 428	14 142	50 %
For saksbehandling/kontroll med rekkehus og flerboliger betales pr. boenhet		5 533	8 300	50 %
(Ved utvidelser betales i henhold til satsene, dog slik at gebyret ikke overstiger satsene som er fastsatt for nybygg. Når garasje inngår i søknaden betales ikke tillegg for denne.)				
Gebyr til lag og foreninger *				
Større byggverk etter § 20-3 i PBL		8 755	9 052	3,4 %
Mindre byggverk etter § 20-3 i PBL		0	0	0 %
* Laget/foreningen må være registrert i enhetsregisteret og stå oppført som eier/rettighetshaver av eiendommen hvor tiltaket skal oppføres				
Næringsbygg				
For nybygg, tilbygg og påbygg betales gebyr etter arbeidets grunnflate, dog slik at minstesats blir:		2 672	4 008	50 %
Trinn				
1: 0 til 200 m2		101	152	50 %
2: over 200 m2		78	117	50 %
For underetasjer og etasjer over hovedplanet betales 50 % av satsene. For påbygg, underbygg, hovedombygging, uisolerte bygg, u- innredede bygg (haller) betales 50 % av satsene.				
Gebyret beregnes ved addering av pris for hvert trinn (fram til det trinn hvor arealet er plassert) med utgangspunkt i trinn 1.				
Driftsbygninger og andre landbruksbygg max. beløp		9 855	14 783	50 %
Veier og parkeringsarealer i henhold til § 20-2 jf 20-3 pkt.L) i PBL				
Omfattende arbeid		4 952	7 428	50 %
Mindre omfattende arbeid		2 782	4 173	50 %
Øvrige tiltak etter § 20-1 i PBL, eks skilt, reklame, gjerder m.m.		3 817	5 726	50 %
Tiltak som krever søknad og tillatelse etter § 20-4 i PBL				

Enkle tiltak som krever søknad etter § 20-4 i PBL		837	1 256	50 %
Øvrige tiltak som krever søknad etter § 20-4 i PBL		2 800	4 200	50 %
Tilsyn etter § 25-1 i plan- og bygningsloven:				
Tilsyn i byggesak		2 665	3 998	50 %
Dispensasjon § 19, 1-4 i PBL				
Dispensasjon fra område- eller detaljregulering		13 983	20 975	50 %
For behandling av søknad om dispensasjon fra byggeforbudet i Plan- og bygningslovens § 19 eller fra bestemmelser i kommuneplanen		6 928	10 392	50 %
For behandling av dispensasjon fra de øvrige bestemmelsene i plan- og bygningsloven samt fra TEK (teknisk forskrift), SAK (saksbehandling) og GOF (ansvarsrett) betales		6 928	10 392	50 %
Søknader om utslippstillatelse etter forurensningsforskriften				
For behandling, kontroll og befaring av søknader om enkeltutslipp i henhold til «Forskrifter for separate avløpsanlegg» betales:		5 761	8 642	50 %
Felles avløpsanlegg for hus og hytter				
	2 - 10	5 761	8 642	50 %
	10 - >	14 666	21 999	50 %
Gebyet beregnes etter det regulativet som gjelder når søknaden				
Betalingstidspunkt				
Endring av betalingssatsene				
Landbruk				
Deling av landbrukseiendom (etter jordloven)		2 000	2 000	0,00 %
Konsesjonsbehandling med føring fra delingssak		2 000	2 000	
Øvrige konsesjonssaker		5 000	5 000	
FESTEAVGIFTER		Kr/år 2021	Kr/år 2022	Økning i % 2022
Festeavgift, graver (10 årsavtaler med anledning til forlengelse inntil 60 år)		Kr/år	400	400
Festeavgift, boligtomter (Brukes ved regulering av eksisterende leieavtale)			3 039	3 039
GEBYR FOR ARBEID ETTER MATRIKKELLOVEN (lovens § 32, forskriftene § 16) fastsettes som følger:		AVG 2021	AVG 2022	Økning i % 2022
1. ETABLERING AV MATRIKKELENHET				
a. Etablering av grunneiendom og festegrunn				
areal fra 0 - 100 m ² (inkludert punktfeste)		9 665	11 598	20 %
areal fra 101 - 500 m ²		13 197	15 836	20 %
areal fra 501 - 2000 m ²		15 670	18 804	20 %
areal fra 2001 m ² - økning pr. påbegynt daa		1 290	1 500	16,3 %
Ved fradeling av flere tilgrensende tomter samtidig, betales 90% av satsene for den 4. t.o.m. den 10.tomten, og 80% av satsene f.o.m. den 11. tomten				
b. Etablering av grunneiendom uten oppmåling		3 576	3 719	4 %
c. Oppretting av grunneiendom og festegrunn som skal nyttes til tilleggsareal, garasjetomt, parkeringsanlegg				
areal fra 0 - 100 m ²		5 671	6 238	10 %
areal fra 101 - 500 m ²		7 734	8 507	10 %
areal fra 501 - 2000 m ²		10 311	11 342	10 %
areal fra 2001 m ² - økning pr påbegynt daa		1 290	1 419	10 %

d. Oppmåling av uteareal på eierseksjon brukes punkt 1b.				
Beløpet er pr. eierseksjon som har tilleggsareal				
e. Festegrunn som skal bli grunneiendom.				
Der målebrev foreligger brukes gebyr for 2 daa tomt med 75 % reduksjon. Der det er punktfeste eller ikke er målebrev brukes pkt. 1a. Ved overgang fra punktfeste til festegrunn med definert areal brukes 1a.				
f. Etablering av anleggseiendom				
Gebyr som for opprettelse av grunneiendom. Gebyret beregnes ut fra anleggseiendommens grunnflate.				
areal fra 0 - 2000 m ²		4 145	4 311	4 %
areal fra 2001 m ² - økning pr. påbegynt da		3 718	3 867	4 %
g. Registrering av jordsameie				
Gebyr for registrering av eksisterende jordsameie faktureres etter medgått tid.				
Minstegebyr		6 444	6 702	4 %
h. Opprettelse av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning				
Gebyr etter henholdsvis 1.a, 1.b, 1.d eller 1.e + kr 2000,- (tidligere midlertidig forretning der måling kommer senere)				
i. Større landbrukseiendommer og lignende				
Større landbrukseiendommer og liknende (over 100 da) som ikke skal utbygges kan slippe oppmåling og merking. Det er en forutsetning at grensene er klare i marka og på kart. Det kan også være mulig å merke og måle bare det som er uklart (forskr. § 42). Arbeidet faktureres etter medgått tid. Minimum det en tomt på 2 daa koster.				
2. AVBRUDD I OPPMÅLINGSFORRETNING ELLER MATRIKULERING				
Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før saken er fullført, Saken må avvises eller saken ikke lar seg matrikkelføre på grunn av endrede hjemmelsforhold settes til 1/3 av gebyrsatsene etter 1.a-f				
3. GRENSEJUSTERING				
a. Grunneiendom, festegrunn og jordsameie.				
Ved grensejustering er regelen at netto avgitt eller tilført areal til involverte matrikkelenheter ikke kan overstige 5%, eller maksimalt 0,5 dekar. I tillegg kan ingen enhet avgi brutto areal som i sum overstiger 20% av enhetens areal før justering.				
areal fra 0 - 250 m ²		5 671	6 011	6 %
areal fra 251 - 500 m ²		7 734	8 198	6 %
b. Anleggseiendom				
For anleggseiendom kan volumet justeres med inntil 5% av anleggseiendommens volum, men den maksimale grensen settes til 1000 m ² . Kr 10.000,- + kr 25,- pr. m ²				
Gebyret beregnes ut fra endringen i anleggseiendommens				

4. AREALOVERFØRING.				
a. Grunneiendom, festegrunn og jordsameie.				
Gebyr blir tilsvarende 1.a. Etablering av matrikkelenhet.				
Partene får her en oppgave å ordne erklæring om frafall av pant, heftelser og andre gjøremål som vedrører den aktuelle parsellen.				
b. Anleggseiendom				
For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføyning er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum. Kr 16000,- + 25,- kr pr. m² ved areal opp til 500 m². For areal over dette settes gebyret tilsvarende pkt. 1.d med et påslag på 30%. Gebyret beregnes ut fra endringen i anleggseiendommens grunnflate.				
5. KLARLEGGING AV EKSISTERENDE GRENSE DER GRENSEN TIDLIGERE ER KOORDINATBESTEMT VED OPPMÅLINGSFORRETNING ELLER KARTFORRETNING.				
For inntil 2 pkt		3 607	3 751	4 %
For overskytende grensepunkt, pr. punkt		534	555	4 %
Maksimalt gebyr ikke høyere enn fullt gebyr etter pkt. 1				
6. KLARLEGGING AV EKSISTERENDE GRENSE DER GRENSEN IKKE TIDLIGERE ER KOORDINATBESTEMT/ELLER KLARLEGGING AV RETTIGHETER				
For inntil 2 punkt		6 186	6 433	4 %
For overskytende grensepunkt, pr. punkt		1 547	1 609	4 %
Gebyr for klarlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid. Når hele tomten måles opp, settes gebyret ikke høyere enn etter pkt.1.				
7. REGISTRERING AV PRIVAT GRENSEAVTALE.				
Gebyr fastsettes etter medgått tid.				
8. MATRIKKELFØRING FOR ANDRE.				
Matrikkelføring for vegvesen, jordskifteretten, domstolene og andre faktureres etter medgått tid. Minimumsgebyr er på 25% av tomt på 2 daa.				
9. URIMELIG GEBYR.				
Dersom gebyret åpenbart er urimelig i forhold til de prinsipper som er lagt til grunn, og det arbeidet og de kostnadene kommunen har hatt, kan enhetsleder eller den han/hun har gitt fullmakt, av eget tiltak fastsette et passende gebyr.				
Fullmaktshaver kan under samme forutsetninger og med bakgrunn i grunnlagt søknad fra den som har fått krav om betaling av gebyr, fastsette et redusert gebyr.				
10. UTSTEDELSE AV MATRIKKELBREV.				
Matrikkelbrev inntil 10 sider		218	227	4 %
Matrikkelbrev over 10 sider		437	454	4 %
Endring i maksimalsatsene reguleres av Statens kartverk i takt med den årlige kostnadsutviklingen.				

11. TIMEPRIS				
For arbeider hvor det ikke passer å bruke faste satser, er timeprisen		902	1 100	21,95 %
12. BETALINGSTIDSPUNKT				
Som hovedregel kreves gebyret etterskuddsvis.				
13. FORANDRINGER I GRUNNLAGET FOR MATRIKKELFØRING				
Gjør rekvirenten under sakens gang forandringer i grunnlaget for matrikkelføring av saken, opprettholdes likevel gebyret.				
ANDRE GEBYRER OG PRISER				
14. SEKSJONERING				
Gebyr fastsettes etter medgått tid. Medgått tid rundes opp til nærmeste time. Timepris - se pkt. 11				
Oppmålingsforretning over uteareal som inngår i seksjon jfr. gebyrsatser i gebyrregulativ for forvaltningsoppgaver pkt. 1C				
15. KARTDATAPRISER				
Som før: Geovekst priskalkulator				
Tinglysingsgebyr vil til vanlig komme i tillegg.				
VINTERFORSKRIFT				
Forskrift om unntak fra tidsfrister i saker som krever oppmålingsforretning i GJERSTAD kommune				
Fastsatt av Gjerstad kommunestyre 16.12.2009 med hjemmel i forskrift 26. Juni 2009 nr 864 om eiendomsregistrering (matrikkelforskriften) § 18 tredje ledd				
§ 1. Formål				
Hensikten med forskriften er å utsette fristen for gjennomføring av oppmålingsforretning i vinterhalvåret.				
§ 2. Utsatt tidsfrist for gjennomføring av oppmålingsforretning.				
Tidsfristen som er fastsatt i matrikkelforskriften § 18 første ledd løper ikke i perioden 1.november til 25.april.				
§ 3. Ikrafttreden.				
Denne forskrift trer i kraft samme dato som den blir kunngjort i Norsk Lovtidende				

6.5 Torbjørnshall og svømmehall – satser for egenbetaling for bruk 2022

Torbjørnshall består av 3 like store deler, der låntakerne kan få låne 1/3, 2/3 eller full hall. Videre kan sosialt rom m/ kjøkken og toaletter lånes.

1. Betaling for renhold for lag og foreninger hjemmehørende i Gjerstad

For fast bruk

Lag og foreninger hjemmehørende i Gjerstad, betaler ikke for bruk av hallen til trening/aktiviteter.

For enkeltarrangementer. Prisene gjelder for arrangementer som er utenfor planlagt kampoppsett/trening, for lokale lag og foreninger.

- Renhold 1/3 hall inkl. garderober kr. 550,-
- Renhold 2/3 hall inkl. garderober kr. 1 100,-
- Renhold full hall inkl. garderober kr. 1 650,-
- Renhold sosialt rom m/ kjøkken og toaletter kr. 750,-
- Renhold svømmehall inkl. garderober kr. 1 650,-

2. Egenbetaling – for lag og foreninger hjemmehørende utenfor Gjerstad, bedrifter/virksomheter samt privatpersoner og andre som ikke kan sees på som frivillige lag og foreninger.

Mandag til torsdag slipper man utgifter for renhold, da dette vil bli utført etter plan for normal drift.

Fredag til søndag betales ekstra for renhold, kr. 500 pr. time, minimum to timer.

- Lån av 1/3 hall inkl. garderober kr. 650,- per dag
- Lån av 2/3 hall inkl. garderober kr. 1 300,- per dag
- Lån av full hall inkl. garderober kr. 2 100,- per dag
- Lån av sosialt rom m/ kjøkken og toaletter kr. 1000,- per dag
- Lån av svømmehall inkl. garderober kr. 2 100,- per dag.

3. For private. Egenbetaling – timesats for «strøtimer»/tilfeldige ledige timer. Prisene gjelder for lån i inntil 2 timer, for mer enn 2 timer betales for hel dag.

Mandag til torsdag slipper man utgifter for renhold, da dette vil bli utført etter plan for normal drift.

Fredag til søndag betales ekstra for renhold, kr. 500 pr. time, minimum to timer.

- Bruk av 1/3 hall (1 seksjon) inkl. garderober kr. 100,- pr time
- Bruk av 2/3 hall (2 seksjoner) inkl. garderober kr. 200,- pr time
- Bruk av full hall (3 seksjoner) inkl. garderober kr. 300,- pr time
- Bruk av sosialt rom m/ kjøkken og toaletter kr. 200,- pr time
- Bruk av svømmehall inkl. garderober kr. 300,- pr time
- Låntaker som har booket for enkelttimer, må vike plass for låntakere som ønsker å låne hel dag

4. Egenbetaling ved store inntektsbringende arrangementer. Låntaker belastes for medgåtte timer til renhold. Kr. 500,- pr. time (minimum 2 timer).

- Lån av 1/3 hall (1 seksjon) inkl. garderober kr. 950,- per dag
- Lån av 2/3 hall (2 seksjoner) inkl. garderober kr. 1 950,- per dag
- Lån av full hall (3 seksjoner) inkl. garderober kr. 2 950,- per dag
- Lån av sosialt rom m/ kjøkken og toaletter kr. 1 650,- per dag

5. Lån av stoler

Det er mulig å låne stoler til arrangementer utenfor Torbjørnshall, ellers inngår lån av stoler i priser ovenfor. Lån avtales ved henvendelse til Gjerstad kommune, på lik linje med øvrige utlån og bruk av Torbjørnshall.

- Egenbetaling for lån av stol: kr. 6 per stk.

6. Lån av scene og lydutstyr

Låntaker kan låne scene med eller uten opplæring for montering. Det vil også være mulig å bestille Torbjørnshall med ferdig oppsatt scene, og nedrigging av scene.

- Lån av scene kr 800,-
- Opplæring kr 500,-
- Lån av scene inkl opprigg/nedrigg kr 4000,-
- Lån av komplett lydutstyr kr 1000,-